
ZIELONA STRATEGIA I PLANY DZIAŁAŃ DLA KARKONOSZY I KOTLINY JELENIOGÓRSKIEJ

Jelenia Góra

10 2020

Nazwa projektu	MaGICLandscapes - „Management Green Infrastructure in Central European Landscapes - Zarządzanie zieloną infrastrukturą w regionach Europy Środkowej”, CE 897
Program i źródło finansowania	Interreg CENTRAL EUROPE, EFRR
Autorzy strategii	Dorota Wojnarowicz Zygmunt Jała Janusz Korzeń Marek Malicki
Lider Projektu	KARKONOSKI PARK NARODOWY
Partnerzy stowarzyszeni	Gminy: <ul style="list-style-type: none">o Jelenia Górao Karpacz,o Kowary,o Piechowice,o Podgórzyn,o Szklarska Poręba, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych
Pozostali Partnerzy	Dom Trzech Kultur Parada w Niedamirowie Fundacja Karkonoska Gmina Lubawka Instytut Rozwoju Terytorialnego LGD Partnerstwo Ducha Gór Nadleśnictwo Szklarska Poręba Nadleśnictwo Śnieżka Pasieka Juliusza PGW Wody Polskie PTTK Jelenia Góra Rada miasta Karpacz Stowarzyszenie Ochrony Krajobrazu i Architektury Sudeckiej Stowarzyszenie Karkonoskie Zachełmie Starostwo Powiatowe w Jeleniej Górze Stowarzyszenie Moje Michałowice Towarzystwo Urbanistów Polskich Zachodniosudeckie Towarzystwo Przyrodnicze Związek Gmin Karkonoskich
Oficjalna strona z rezultatami projektu	http://www.interreg-central.eu/Content.Node/MaGICLandscapes.html

Spis treści

Zielona strategia Karkonoszy i Kotliny Jeleniogórskiej	3
1. Wstęp	3
2. Zielona infrastruktura w aktualnym prawie i dokumentach programowych i planistycznych dla regionu	5
3. Zielona Infrastruktura Karkonoszy i Kotliny Jeleniogórskiej	7
3.1. Charakterystyka obszaru Karkonoszy i Kotliny Jeleniogórskiej	7
3.2. Zielona infrastruktura w obszarze (roślinność).....	9
3.3. Błękitna infrastruktura w obszarze (zasoby wodne)	10
4. Ocena zielonej infrastruktury	14
4.1. Ocena łączności Zielonej Infrastruktury	14
4.2. Ocena funkcjonalności Zielonej Infrastruktury.....	19
5. Podstawowe problemy w funkcjonowaniu zielonej infrastruktury i wyzwania rozwojowe	24
5.1. Analiza mocnych i słabych stron funkcjonowania zielonej infrastruktury (SWOT)	24
5.2. Wyzwania rozwojowe	27
6. Cele Zielonej strategii i Plany Działań	31
6.1. CEL 1. KSZTAŁTOWANIE ŁĄCZNOŚCI I POPRAWA STANU RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ.	33
6.2. CEL 2. POPRAWA GOSPODAROWANIA WODĄ.	35
6.3. CEL 3. WDROŻENIE IDEI ZIELONEJ I BŁĘKITNEJ INFRASTRUKTURY W POPRAWĘ LOKALNEGO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO.	37
6.4. CEL 4. BUDOWA PARTNERSTWA NA RZECZ ZIELONEJ I BŁĘKITNEJ INFRASTRUKTURY.....	38
7. Zasady wdrażania i monitorowania Strategii	40
8. ANEKS - karty działań	41

Zielona strategia Karkonoszy i Kotliny Jeleniogórskiej

1. Wstęp

Niniejsza strategia została opracowana w ramach międzynarodowego projektu MaGICLandscapes „Management Green Infrastructure in Central European Landscapes - Zarządzanie zieloną infrastrukturą w regionach Europy Środkowej”. Projekt był realizowany przez Karkonoski Park Narodowy przy udziale partnerów stowarzyszonych, którymi były karkonoskie gminy: Jelenia Góra, Karpacz, Kowary, Podgórzyn, Piechowice, Szklarska Poręba oraz Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska i Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych. Jego celem była identyfikacja sieci zielonej infrastruktury na terenie **Karkonoszy i Kotliny Jeleniogórskiej**, ocena jej funkcjonalności, jak również zagrożeń i potrzeb w jej wzmocnieniu. Strategia, nazwana **Zieloną Strategią** wraz z Planami Działań powstały jako efekt międzysektorowej współpracy instytucji i samorządów, które w różnym zakresie, zgodnie ze swoimi kompetencjami są odpowiedzialne za kształtowanie terenów zielonych w regionie. Co istotne, do współpracy dołączyły również organizacje NGO skupiające aktywnych mieszkańców, co dowodzi rosnącej potrzeby udziału karkonoskich społeczności w sprawach lokalnego zagospodarowania przestrzeni.

Z definicji zawartej w Unijnej Strategii Ochrony Różnorodności Biologicznej na okres do 2020 r. ZI jest **strategicznie zaplanowaną siecią** obszarów naturalnych i półnaturalnych, zarządzanych w taki sposób, by chronić wartość i funkcje ekosystemów, dzięki którym człowiek odnosi określone korzyści. Są to m.in. poprawa jakości powietrza, zapobieganie powodziom i suszom, dostęp do zielonych przestrzeni rekreacyjnych czy estetyka krajobrazu. Szczęólnego znaczenia nabiera ZI w kontekście adaptacji do zmian klimatu a także polepszenia jakości życia w środowisku miejskim. Innym ważnym aspektem ZI w kontekście ochrony bioróżnorodności jest wspieranie łączności ekologicznej, warunkującej zróżnicowanie fauny i flory. Sieć Zielonej Infrastruktury powinna uwzględniać ekosystemy terenów chronionych prawnie, ale również pozostałe obszary leśne, kompleksy łąkowe, tereny wód otwartych i zalewowe oraz torfowiska i mokradła (tzw. infrastrukturę błękitną). Istotne są również parki miejskie, aleje drzew, żywopłoty, zbiorniki i oczka wodne oraz specjalnie zaprojektowane konstrukcje np. zielone dachy. Więcej informacji zawarto w opracowanym w projekcie podręczniku:

<https://www.interreg-central.eu/Content.Node/MaGICLandscapes-Podrecznik-Zieloney-Infrastruktury.pdf>

Identyfikacja sieci ZI i jej funkcjonalność były przedmiotem analiz wykonanych w ramach projektu. Efektem jest zestaw map, które obrazują rozmieszczenie elementów ZI, ich łączność i funkcjonalność na terenie Karkonoszy i Kotliny Jeleniogórskiej. Istotną fazą projektu były warsztaty i konsultacje z lokalnymi podmiotami i wspólna dyskusja nad potrzebami w zakresie ZI, analiza mocnych i słabych stron (SWOT) oraz opracowanie celów Strategii. Partnerzy przedstawili również propozycje działań poprawiających zarówno funkcjonalność zieleni w przestrzeni lokalnej jak i przynoszących określone korzyści mieszkańcom. W oparciu o te propozycje utworzono plany i kierunki działań. Z pewnością nie wyczerpują one wszystkich “zielonych” inicjatyw podejmowanych w obszarze. Zielona Strategia jest pierwszym opracowaniem w ujęciu regionalnym, poświęconym wzmocnieniu i rozbudowie zielonej infrastruktury, które oprócz ogólnych kierunków na przyszłość wskazuje konkretne projekty wdrożeń. Intencją niniejszej Strategii jest to, aby stały się one przykładami dobrych praktyk i wzajemną inspiracją do dalszych działań, zawiązywania partnerstwa międzysektorowego czy pomocą w aktualizacjach dokumentów planistycznych i opracowaniach np. miejskich planów adaptacji do zmian klimatu czy polityk ekologicznych. Realizacja celów strategii oraz wdrażanie “zielonych” planów działań z pewnością przyczynią się do zachowania wyróżniających się w skali całego kraju zasobów przyrodniczych regionu, jego atrakcyjności krajobrazowej oraz korzyści dla mieszkańców.

2. Zielona infrastruktura w aktualnym prawie i dokumentach programowych i planistycznych dla regionu

Pojęcie zielonej infrastruktury (ZI) zostało wprowadzone przez Komisję Europejską do Unijnej Strategii Ochrony Różnorodności Biologicznej na okres do 2020 r., jako jedno z narzędzi dla ochrony i odbudowy ekosystemów i ich funkcji. W roku 2013 KE przyjęła strategię „Zielona Infrastruktura - zwiększenie kapitału naturalnego Europy”, przedstawiającą wskazania do tworzenia zielonej infrastruktury na terenie Europy.

W Polsce nie ma jeszcze aktów prawnych, które odnosiłyby się do koncepcji zielonej infrastruktury i zasad jej wdrażania w praktykę. Jednakże pomimo braku tych odniesień i pomimo braku podejścia zintegrowanego i strategicznego do kształtowania zielonej infrastruktury, funkcjonuje cały zestaw ustaw i rozporządzeń wykonawczych, które regulują szczegółowo sposoby ochrony i kształtowania poszczególnych jej komponentów.

Pierwszym polskim dokumentem, w którym zawarto termin zielonej infrastruktury jest **Program ochrony i zrównoważonego wykorzystania różnorodności biologicznej wraz z planem działania na okres 2015-2020**. Program ten został przyjęty i zatwierdzony przez Radę Ministrów w dniu 6 listopada 2015 r. Stanowi on odpowiedź na Art. 6 Konwencji o bioróżnorodności, w którym stwierdza się, że państwa - strony Konwencji, opracowują, zgodnie ze swoimi szczególnymi warunkami i możliwościami, krajowe strategie, plany lub programy dotyczące ochrony i zrównoważonego wykorzystywania różnorodności biologicznej. Plan ten zawiera listę zadań niezbędnych do osiągnięcia celów założonych w programie, wraz ze wskazaniem jednostek odpowiedzialnych za ich realizację, opis zadań oraz wskaźniki realizacji. W szczególności, powyższy dokument obejmuje następujące zagadnienia:

1. rozpoznanie i monitorowanie stanu różnorodności biologicznej,
2. wyeliminowanie przyczyn powodujących utratę różnorodności biologicznej i poprawę stanu jej ochrony na poziomie międzygatunkowym (genetycznym), międzygatunkowym (ochrona gatunków) i ekosystemowym,
3. włączenie różnorodności biologicznej do polityki w innych sektorach, w tym w szczególności w rolnictwie, leśnictwie i gospodarce wodnej,
4. zmniejszenie bezpośredniej presji na różnorodność biologiczną i promowanie jej trwałego i zrównoważonego wykorzystania,
5. wzmacnianie podstaw naukowych, budowanie potencjału i zwiększanie świadomości ekologicznej,
6. efektywne zarządzanie w zakresie zasobów środowiska naturalnego.

Termin Zielona Infrastruktura jest tu zdefiniowany jako narzędzie pozwalające na utrzymanie i wzmocnienie istniejących ekosystemów i ich funkcji. Opracowanie koncepcji Zielonej infrastruktury i jej integracja z planowaniem przestrzennym ma wzmocnić system ochrony środowiska w kraju oraz racjonalne zarządzanie przestrzenią zapewniając bezpieczeństwo socjalne i rozwój gospodarczy. W dokumencie stwierdza się m.in, że *dzięki działaniom zmierzającym do wyznaczenia korytarzy ekologicznych i oceny funkcji ekosystemów powinien nastąpić istotny postęp w zakresie tzw. „zielonej infrastruktury”, którą należy powiązać ze stopniowym porządkowaniem zagadnień planowania przestrzennego oraz rosnącą świadomością społeczeństwa w zakresie zagrożenia powodziowego, co wpłynie na zmniejszenie zjawiska chaotycznej zabudowy.*

Jak wskazuje powyższe zdanie, jednym z warunków dobrze funkcjonującej zielonej infrastruktury jest

utrzymanie jej powiązań sieciowych i zapobieganie fragmentacji ekosystemów, co powinno mieć odzwierciedlenie w prowadzeniu odpowiedniej polityki przestrzennej. Ma to szczególne znaczenie na obszarach nie objętych ochroną prawną, gdzie dokumenty planistyczne stają się jedynym narzędziem, które uwzględnia funkcjonowanie systemów przyrodniczych gmin, chroni ich podstawowe elementy i wskazuje kierunki rozbudowy. Wśród podstawowych dokumentów planistycznych, jakimi dysponuje się w obszarze Karkonoszy i Kotliny Jeleniogórskiej wymienić należy komplety: studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, strategii rozwoju gmin, programów ochrony środowiska i znaczną liczbę miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Dla wschodniej części analizowanego obszaru dysponuje się także obowiązującym planem ochrony Rudawskiego Parku Krajobrazowego oraz projektem planu ochrony Parku Kulturowego Kotliny Jeleniogórskiej, a dla masywu Karkonoszy także projektem planu ochrony Karkonoskiego Parku Narodowego. W dokumentach tych, zgodnie z wymogami ustaw, uregulowane zostały zasady użytkowania poszczególnych elementów zielonej infrastruktury np. terenów chronionych, lasów, zieleni urządzonej, obszarów rolnych, wód otwartych, ogrodów działkowych itp., jednakże bez ich zintegrowanego, strategicznego ujęcia i tylko niekiedy ze wskazaniem potrzeby utrzymania i wzmocnienia łączności pomiędzy nimi.

Takie zintegrowane podejście wprowadza dopiero uchwalony 30 czerwca 2020r. **Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego**, który stanowi podstawowe narzędzie dla prowadzenia polityki przestrzennej na jego terenie poprzez wdrażanie odpowiednich ustaleń na poziomie lokalnym. W *Wybranych, ogólnych zasadach rozwoju miejskich obszarów funkcjonalnych* zawarto w tym planie m. in. stwierdzenie, że „*opracowanie i wdrożenie koncepcji systemu zielonej infrastruktury dla miejskich obszarów funkcjonalnych jako elementu prowadzenia spójnej polityki przestrzennej, wykraczającej poza granice poszczególnych samorządów lokalnych, jest działaniem zasadniczym w celu przeciwdziałania rozpraszaniu zabudowy oraz ochrony terenów otwartych przed nieuzasadnionym ich przeznaczaniem pod nowe inwestycje budowlane*”.

W ramach *Ustań obowiązuujących dla gmin przy sporządzaniu studium*, wprowadzono w ww. planie szereg regulacji szczegółowych, w tym m. in. dotyczące zachowania:

- *między jednostkami osadniczymi wolnych od zabudowy i zagospodarowania (z wyłączeniem dróg i sieci uzbrojenia terenu) terenów otwartych lub zalesionych (...);*
- *terenów otwartych, zagrożonych powodzią i podmokłych, jak również lasów, parków, alei drzew, obszarów tworzących korytarze ekologiczne, jako potencjału do budowy systemu zielonej infrastruktury;*

oraz wskazania:

- *korytarzy ekologicznych, w tym korytarzy rzecznych (i) pozostawienie wzdłuż rzek, mniejszych cieków i urządzeń melioracji podstawowych pasów terenów zielonych, wolnych od zabudowy;*
- *powiązań (ciągłości) terenów zielonych (otwartych), klasyfikowanych ze względu na sposób użytkowania jako obszary leśne, rolnicze, zadrzewione, parkowe, ogrody działkowe oraz związane z wodami powierzchniowymi - w tym mokradłowe.*

Oczekiwać należy, że te pierwsze w naszym regionie regulacje dla ochrony, wzmocnienia i rozbudowy sieci zielonej infrastruktury będą sukcesywnie wprowadzane w aktualizowane studia gminne i w powiązaniu z nimi w nowe plany miejscowe lub zmiany obowiązujących planów.

3. Zielona Infrastruktura Karkonoszy i Kotliny Jeleniogórskiej

3.1. Charakterystyka obszaru Karkonoszy i Kotliny Jeleniogórskiej

Kotlina Jeleniogórska, wraz z otaczającymi ją Karkonoszami, Rudawami Janowickimi i Górami Kaczawskimi to miejsca szczególne. Zasoby naturalne oraz burzliwa historia tego rejonu (zmiany w przynależności państwowej i związane z nimi wpływy różnych narodów i zwyczajów) zaowocowały różnorodnym krajobrazem kulturowym, ukształtowanym na obszarze o ponadprzeciętnej wartości przyrodniczej. Największe miasto kotliny - Jelenia Góra (ok. 75 tys. mieszkańców), tworzy aglomerację z miastami leżącymi u stóp Karkonoszy (Kowary, Karpacz, Piechowice, Szklarska Poręba - od 5 do 10 tys. mieszkańców) a także z wsiami o bardzo różnej wielkości.

Tereny zieleni są dobrze zachowane i zróżnicowane. W ich skład wchodzi zarówno elementy związane z zielenią silnie kształtowaną przez człowieka: miejskie parki, skwery, ogródki działkowe, jak i lasy gospodarcze, tereny rolnicze, aż po ekosystemy półnaturalne i naturalne położone w najwyższych partiach gór. Najcenniejsze obszary zostały włączone w sieć Natura 2000 w tym: Karkonoski Park Narodowy z otuliną, fragmenty Parków Krajobrazowych: Rudawskiego i Doliny Bobru, Stawy Sobieszowskie, Stawy Karpnickie, Źródła Pijawnika. Powołano również Park Kulturowy Kotliny Jeleniogórskiej i 11 zlokalizowanych tu zespołów pałacowo-parkowych, ujętych na liście polskich Pomników Historii i wchodzących w skład tzw. „Doliny Pałaców i Ogródów”. Należy wymienić także strefy ochrony uzdrowiskowej, jakie otaczają, położony na terenie Jeleniej Góry, cieplicki kurort oraz inne, mniejsze obiekty, np. pomniki przyrody. Warto dodać, że dokumenty planistyczne gmin zawierają ponadto wiele innych obszarów proponowanych do objęcia ochroną prawną np. w formie użytków ekologicznych, co jeszcze mocniej podkreśla wysoką wartość przyrodniczą analizowanego terenu.

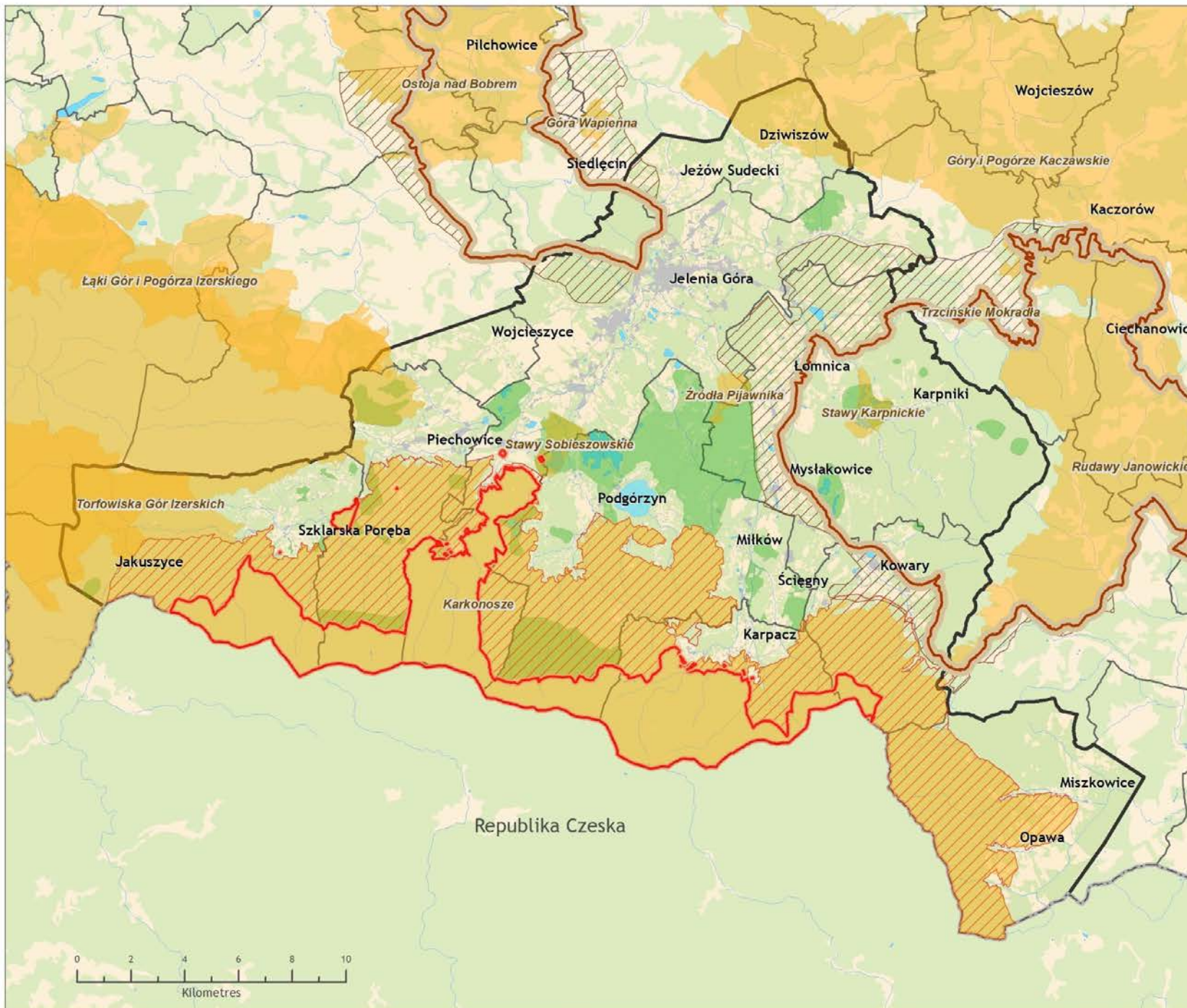
Najważniejszym czynnikiem rozwoju obszaru stała się turystyka, której szczególną intensywność odnotować można w rejonie Karkonoszy (Karpacz, Podgórzyn, Szklarska Poręba). W Jeleniej Górze większe znaczenie mają strefy przemysłowe oraz centra usługowe.

Następna strona:

Ryc. 1. Mapa obszarów chronionych i przyrodniczo cennych wskazanych do ochrony

MAPA OBSZARÓW CENNYCH PRZYRODNICZO-CHRONIONYCH I PROPONOWANYCH DO OCHRONY NA TLE ZIELONEJ INFRASTRUKTURY KARKONOSZY I KOTLINY JELENIOGÓRSKIEJ

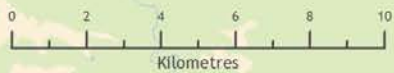
- Karkonoski Park Narodowy
- Otulina Parku Narodowego
- Parki Krajobrazowe Rudawski i Doliny Bobru
- Otulina Parku Krajobrazowego
- Obszary Natura 2000
- Obszary cenne przyrodniczo wskazane w dokumentach planistycznych do objęcia ochroną
- Obszar analizy- Karkonosze i Kotlina Jeleniogórska
- Granica państwowa
- Granice gmin
- Zielona Infrastruktura
- Zi pod pewnymi względami lub częściowo ZI
- Brak Zielonej Infrastruktury

Źródło danych:
BAZA DANYCH OBIEKTÓW TOPOGRAFICZNYCH (BDOT) 2016,
Provincial Centre
for Geodesic and Cartographic Documentation
LOWER SILESIAN VOIVODSHI - POLAND

Opracował: KARKONOSKI PARK NARODOWY 2018
Map Number: CE897-PP4-M03

Interreg
CENTRAL EUROPE
MaGICLandscapes
European Union
European Regional
Development Fund
This project is implemented in the framework of the Central Europe
Programme and co-financed by European Regional Development Fund

3.2. Zielona infrastruktura w obszarze (roślinność)

Zielona infrastrukturalna na obszarze Karkonoszy i Kotliny Jeleniogórskiej jest dość dobrze zachowana i mocno zróżnicowana. W jej skład wchodzi zarówno ekosystemy naturalne, położone w najwyższych partiach gór, jak i elementy ZI na obszarach miejskich i wiejskich, w dużym stopniu ukształtowane przez człowieka. Każdy z nich przyczynia się do ochrony różnorodności biologicznej, walorów krajobrazowych a także pełni istotne funkcje środowiskowe i społeczne.

Charakterystyczne i unikatowe, nie tylko w skali kraju, są ekosystemy wysokogórskie, zlokalizowane w najwyższej części Karkonoszy. Są ostoją dla wielu gatunków rzadkich i chronionych roślin i zwierząt, w tym reliktywów polodowcowych i endemitów. W obrębie tych ekosystemów wykształciły się nieleśne piętra roślinności, takie jak: naturalne murawy halne w szczytowych fragmentach gór i w kotłach polodowcowych oraz zbiorowiska krzewinkowe w najwyższym, alpejskim piętrze Karkonoszy. Nieco niżej dominuje subalpejska roślinność krzewiasta z kosodrzewiną, a w kotłach polodowcowych licznie występują również inne gatunki wysokogórskich krzewów. Na rozległych zrównaniach wierzchowinowych piętra subalpejskiego oraz na niektórych stokach wykształciły się bardzo rozległe torfowiska wysokie i przejściowe. Regiel górny porastają bory świerkowe, a w miejscach wypłaszczonych bory bagienne i torfowiska śródleśne. Wraz ze zmniejszaniem się wysokości nad poziomem morza wzrasta w drzewostanach udział gatunków liściastych: buka czy brzozy. W miejscach wilgotnych regla dolnego tworzą się lasy łęgowe z dominacją olszy, jesionu, jaworu oraz wierzb. W najniższych partiach Karkonoszy oraz na dnie Kotliny Jeleniogórskiej rosną lasy najniższego piętra roślinnego- piętra pogórza. Są to zazwyczaj wielogatunkowe grądy a także charakterystyczne dla niewysokich, granitowych wzgórz Kotliny kwaśne dąbrowy. Mają one jedynie charakter fragmentaryczny, gdyż obszar kotliny został w dużej mierze przekształcony pod uprawy rolne, monokultury drzew iglastych oraz osadnictwo.

W regionie dużą powierzchnię zajmują również półnaturalne ekosystemy nieleśne, w tym przede wszystkim łąki i pastwiska. Ich skład roślinny jest silnie zróżnicowany i zależy od sposobu użytkowania, położenia nad poziomem morza, stopnia nachylenia stoku oraz uwilgotnienia. W wyższych położeniach dominują górskie łąki konietlicowe, które w niższych partiach przechodzą w łąki świeże. Na siedliskach najbardziej ubogich wytworzyły się z kolei fragmenty muraw bliźniczkowych, wykorzystywanych dawniej głównie jako pastwiska. Wzdłuż potoków lub na terenach źródliskowych znajdują się zatorfione łąki o charakterze torfowisk przejściowych czy łąk wilgotnych zwanych kaczeńcowymi.

Do zielonej infrastruktury w krajobrazach wiejskich Kotliny Jeleniogórskiej zaliczyć można również małopowierzchniowe grunty orne, pod warunkiem jednak, że tworzą mozaikę z zadrzewieniami śródpolnymi, szpalerami drzew, czyżniami czy miedzami. Ważnymi obszarami bioróżnorodności są ponadto parki przypałacowe, wśród których największe to założenia parkowe w Bukowcu, Karpnikach, Łomnicy, Maciejowej, Stanisławowie oraz w Wojanowie.

Na obszarach zurbanizowanych Jeleniej Góry, Kowar, Karpacza, Piechowic i Szklarskiej Poręby do głównych terenów zieleni zaliczyć można parki miejskie a także mniejsze obiekty zieleni urządzonej takie jak skwery, zieleńce, aleje i szpalery drzew, żywopłoty i klomby. Dość znaczną powierzchnię zajmują też ogródki działkowe.

3.3. Błękitna infrastruktura w obszarze (zasoby wodne)

Woda jest jednym z najważniejszych elementów środowiska geograficznego, który kształtuje świat roślinny, zwierzęcy, świat przyrody nieożywionej (np. poprzez zmianę rzeźby terenu wskutek erozji) jak i warunki życia ludzi. Jest niezbędna do życia, ale też groźna i niebezpieczna oraz szczególnie w obszarach górskich - nieprzewidywalna. Nie inaczej jest w Kotlinie Jeleniogórskiej, gdzie obszary podmokłe i bagienne oraz kompleksy stawów należą do najcenniejszych w regionie i są objęte ochroną jako obszary Natura 2000. Jednocześnie próba ujarznienia potoków i rzek przez człowieka zaowocowała wysokim stopniem ich przekształcenia. Pomimo powszechnej regulacji rzek ich brzegi są zazwyczaj porośnięte roślinnością, za wyjątkiem mocno obudowanych odcinków na terenach miast. W wielu miejscach, szczególnie w górnych biegach niektórych potoków zachowały się doliny o charakterze naturalnym, z obecnością teras zalewowych, na których wykształciły się fragmenty lasów łągowych oraz ziołorośli i łąk wilgotnych. Sieć rzeczna jest zatem ważnym elementem zielonej infrastruktury regionu, choć same wody tj. rzeki, stawy, jeziora i obszary źródliskowe nazywane są też „błękitną infrastrukturą”.

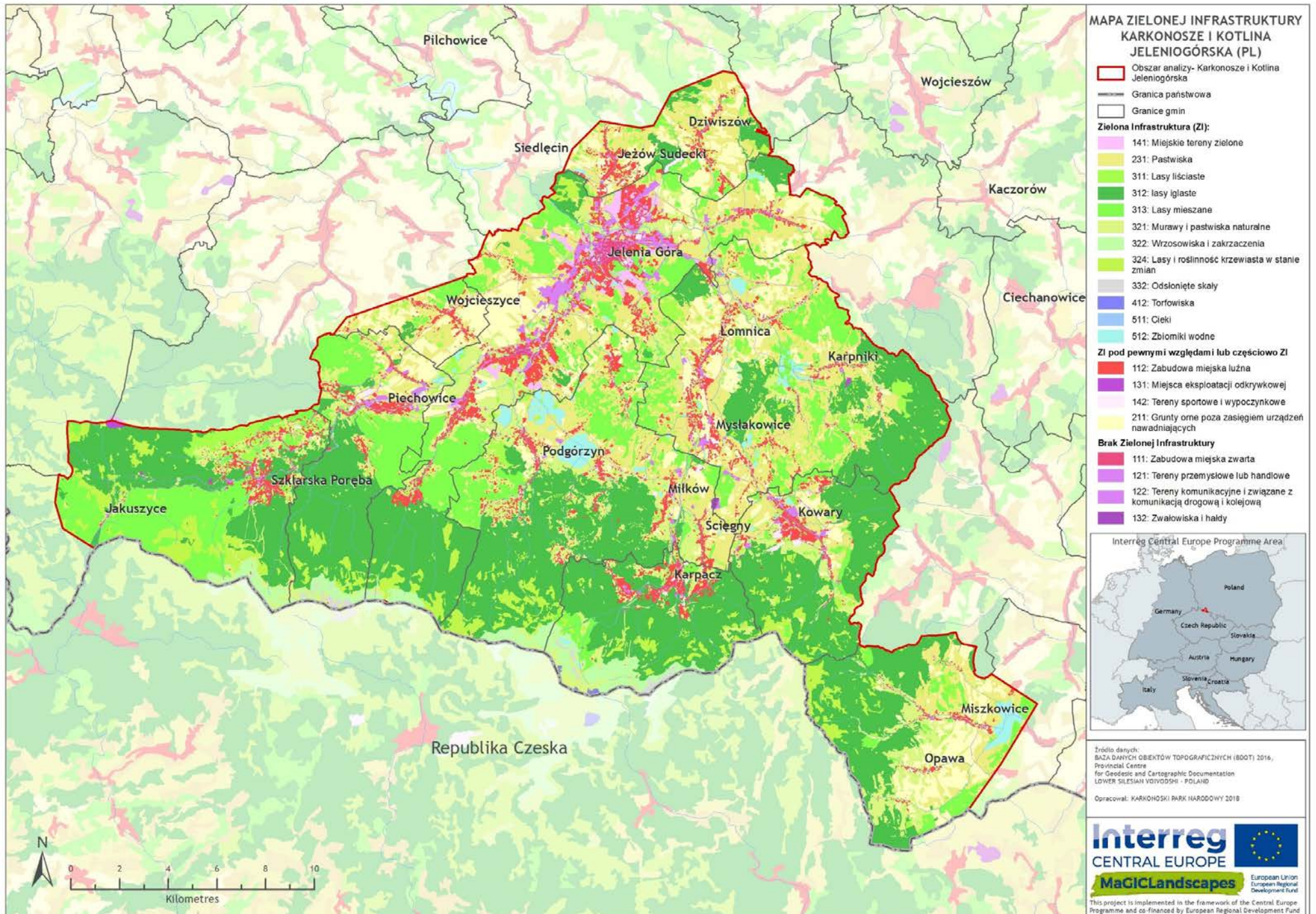
Największą rzeką obszaru jest Bóbr, którego dopływami są m.in. górskie rzeki: Kamienna z Wrzosówką, Jedlica z Łomnicą czy Radomierka. System rzeczny Kotliny Jeleniogórskiej charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem i zmiennością stanów wody. Szczególnie wysokie przybory zdarzają się wiosną, spowodowane szybkim tajeniem śniegu oraz latem - w okresie dłuższych lub nawalnych opadów. Potoki spływające z wierzchołków okolicznych gór (w przypadku Karkonoszy jest to ponad 1400 m n.p.m.) koncentrują się w kotlinie, której dno znajduje się na wysokości 320 - 450 m n.p.m., co daje różnicę rzędu 1000 m. Początkowo rwąco płyną głęboko wciętymi dolinami, aby po wpłynięciu do kotliny zmienić całkowicie swój charakter i meandrować spokojnie po jej płaskim dnie. Ta zmiana nabiera szczególnego znaczenia w czasie wezbrań, gdy szybko spływająca woda z gór koncentruje się w kilku głównych rzekach, przekraczając stany alarmowe. Katastrofalne powodzie miały tu miejsce w latach: 1608, 1702, 1795, 1897, a ostatnio w 1977 i 1997 roku. Na początku XX wieku, po powodzi w 1897 r., podjęto prace nad systemem zabezpieczenia Kotliny Jeleniogórskiej i doliny Bobru przed kolejnymi zdarzeniami. Przeprowadzono regulację dopływów Bobru biorących początek w Karkonoszach, wznosząc mury oporowe wzdłuż brzegów, progi i zapory przeciwgruzowe. U podnóża Karkonoszy zbudowano również 3 suche zbiorniki retencyjne: na Łomnicy w Mystakowicach, na Kamiennej w Jeleniej Górze-Sobieszowie oraz na Wrzosówce z Podgórną w Jeleniej Górze-Cieplicach. Na omawianym obszarze zlokalizowane są także dwa mniejsze zbiorniki retencyjne w Siedlęcinie i Wrzeszczynie oraz dwa duże - Jezioro Pilchowickie i zbiornik Sosnówka. Ten ostatni jest największym, bo 170 hektarowym, akwenem wodnym kotliny. Jest napełniany wodami Czerwonki i Podgórznej i stanowi główne źródło wody pitnej dla Jeleniej Góry. Cenne przyrodniczo, choć nie objęte obszarową formą ochrony są także liczne gospodarstwa rybackie (Kotlina Jeleniogórska słynie ze smaźalni ryb), z których wyróżniają się „Stawy Podgórzyskie” o pow. 106 ha. Są one najstarszymi i najwyżej położonymi stawami hodowlanymi w Europie i stanowią największy kompleks wodny w Sudetach. Kompleksy stawów występują również w rejonie Bukowca i Maciejowej a pojedyncze zbiorniki spotkać można na obszarze całej kotliny. Dna suchych zbiorników, podobnie jak i stawy hodowlane, są siedliskiem wielu cennych gatunków roślin i zwierząt stanowiąc swoiste centra bioróżnorodności. Cały system wodny stanowi więc bardzo ważny element błękitnej i zielonej infrastruktury o wielorakiej funkcjonalności.

Następne strony:

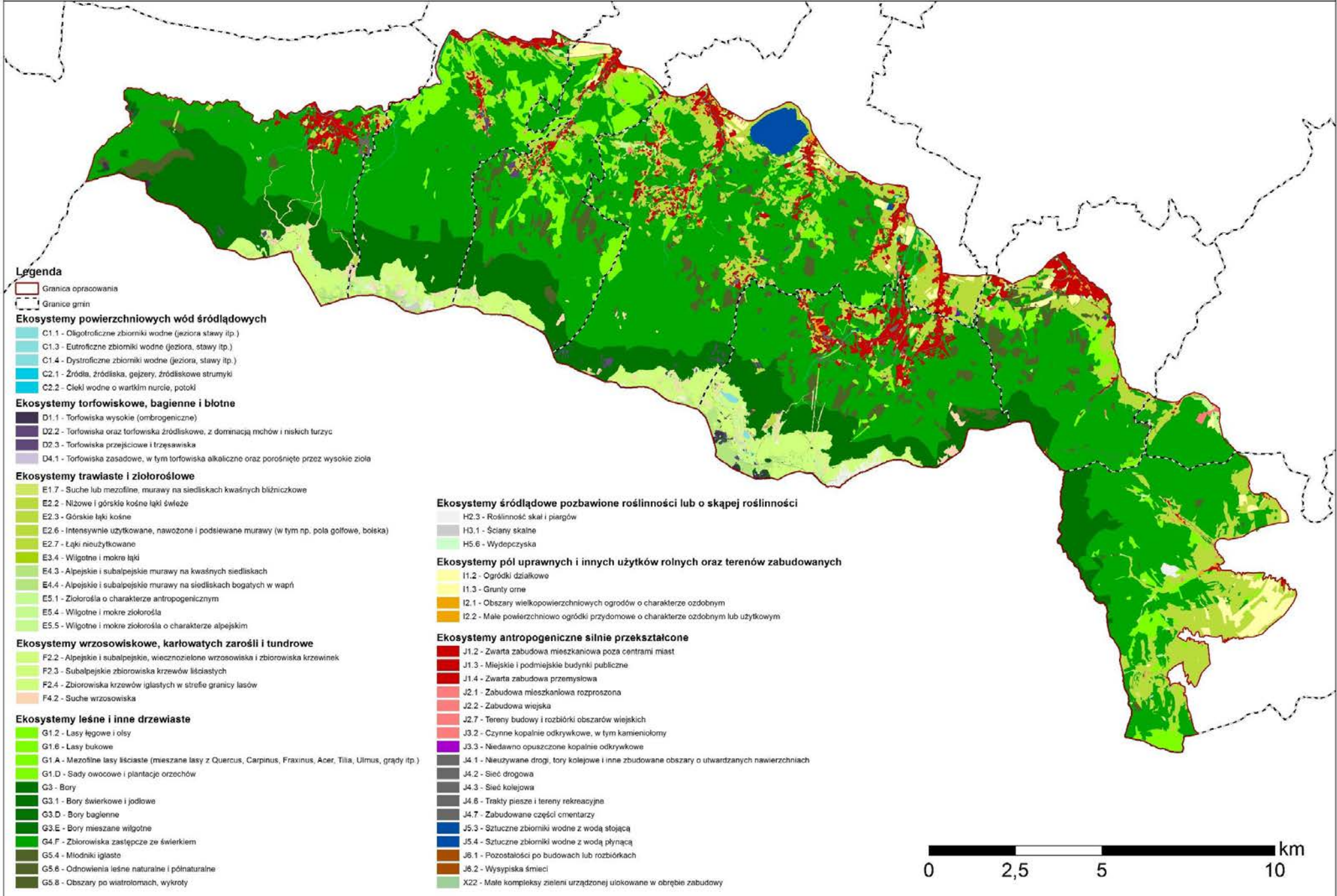
Ryc. 2. Mapa zielonej infrastruktury opracowana na podstawie danych topograficznych BDOT 1:10 000 z zaadaptowaną legendą CORINE (poziom 3).

Ryc.3. Mapa ekosystemów w klasyfikacji EUNIS 3 dla mezoregionu Karkonosze, opracowana na podstawie danych o siedliskach i aktualizację ortofotomapy z roku 2018

Ryc.4. Mapa elementów zielonej infrastruktury okolic Borowic

Typy ekosystemów dla obszaru Karkonoszy

Zielona infrastruktura - Borowice, Broniów, Raszków

Legenda

- granicza opracowania
- granicze gmin

Obiekty punktowe (BDOT10k)

- drzewo lub grupa drzew
- kępa kosodrzewiny
- kępa krzewów
- mały las

Obiekty liniowe

- rowy i ciekły do 2 m
- rowy i ciekły pow 2 m
- miedze śródpolne do 1 m
- miedze śródpolne pow 1 m
- roślinność przybrzeżna
- drogi polne piaszczyste
- drogi polne zadarnione
- zadrzewienia rzędowe
- żywoplot

Obiekty liniowe (BDOT10k)

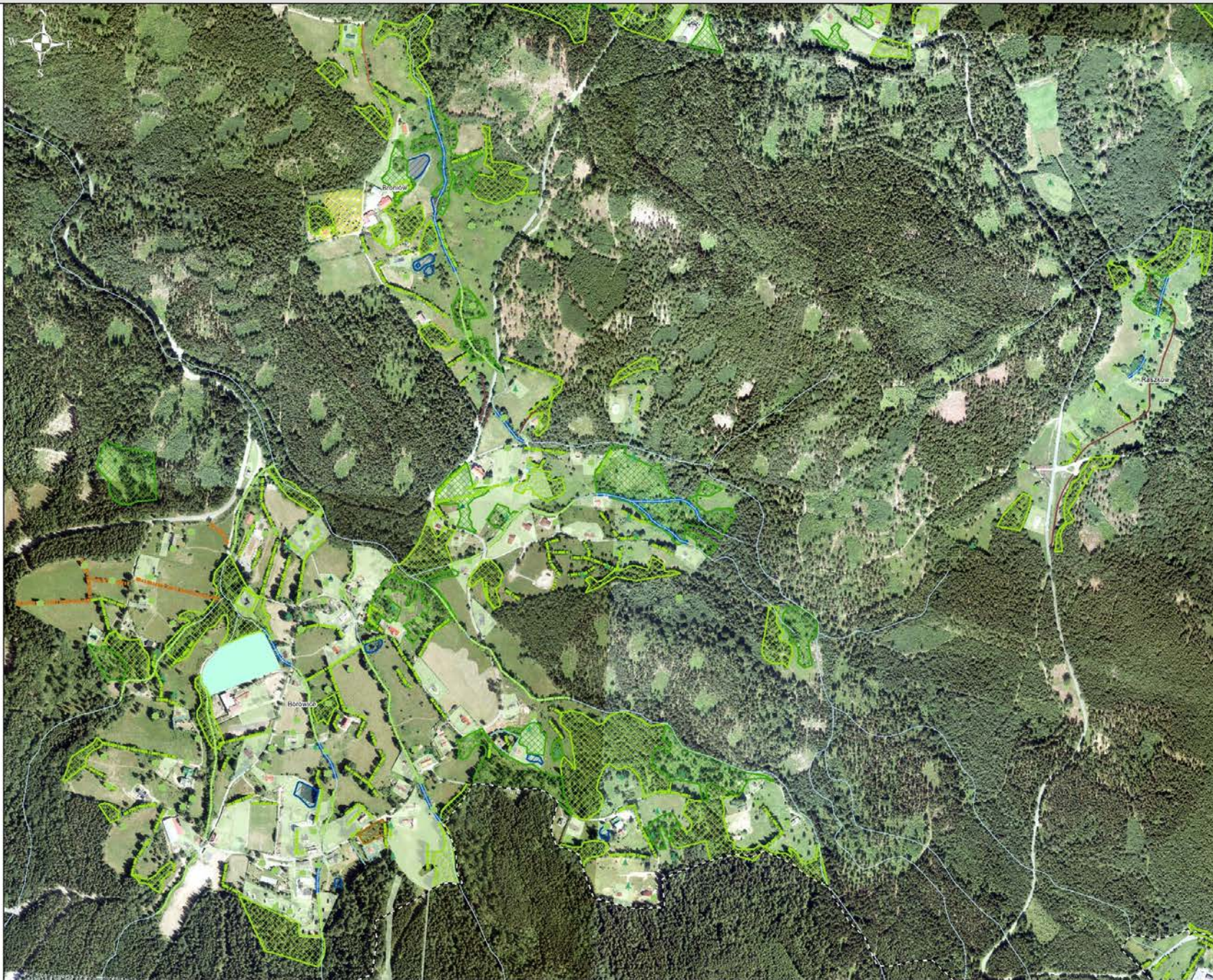
- pas krzewów lub żywoplot
- rzęd drzew
- kanal
- rów melioracyjny zwykły
- rzeka
- strumień, potok lub struga

Obiekty powierzchniowe

- oczka śródpolne z roślinnością
- zadrzewienia powierzchniowe
- kompleksy zadrzewień i zakrzaczeń
- kompleksy ekologiczne przy obejściach
- oczka wodne sztuczne
- zabagnienia/wyspy śródpolne
- zielen przydomowa

Obiekty powierzchniowe (BDOT10k)

- cmentarz
- zespół sakralny lub klasztorny
- ośrodek sportowo-rekreacyjny
- park
- zespół domów letniskowych
- zespół muzealny
- zespół pałacowy
- szuwary
- teren podmokły

0 75 150 300 m

4. Ocena zielonej infrastruktury

4.1. Ocena łączności Zielonej Infrastruktury

Istotą koncepcji zielonej infrastruktury, która wynika wprost z jej definicji, jest jej kształtowanie jako sieci. Powiązania zapewniające łączność ekologiczną mają zasadnicze znaczenie dla utrzymania stabilnych ekosystemów i zmienności gatunkowej. Aby zachować żywotne populacje zwierząt czy roślin i utrzymać poziom bioróżnorodności musi istnieć możliwość migracji i przepływ materiału genetycznego. Warunek ten rozpatruje się także w aspekcie zmian klimatu, które mogą wymusić migrację gatunków w poszukiwaniu optymalnych do życia warunków. Zdarzenia naruszające równowagę takie jak np. powodzie, susza czy pożary mogą zmniejszać liczebność populacji czy gatunków. Aby doszło do odbudowy ekosystemów dotkniętych klęską i szybkiej ponownej ich kolonizacji, muszą istnieć funkcjonalne połączenia z podobnymi siedliskami. Łączność zielonej infrastruktury jest również wdrażana w ośrodkach miejskich, w postaci zielonych pierścieni czy klinów. Mają one za zadanie przeciwdziałać niekontrolowanemu rozlewaniu się zabudowy, ale przede wszystkim zapewniają mieszkańcom dostęp do przestrzeni rekreacyjnej (parki, ciągi pieszo- rowerowe), poprawiają warunki klimatyczne (np. redukując efekt miejskiej wyspy ciepła), oczyszczają powietrze i mają wpływ na estetykę miasta.

Zgodnie z metodyką przyjętą w projekcie, do oceny łączności zielonej infrastruktury w badanym obszarze wykorzystano program GUIDOS Toolbox, w którym przeprowadzono analizę rozmieszczenia przestrzennego elementów ZI (MSPA - Ryc. 5.) oraz analizę stopnia oddziaływania elementów ZI na otoczenie, wyrażoną odległością euklidesową - Ryc. 6. Analiza MSPA automatycznie wykrywa geometrię i łączność elementów ZI dzieląc je na siedem następujących klas: węzły (core), izolowane wyspy (islet), mosty (bridge), odgałęzienia (branch), pętle (loop), krawędzie (edge) i perforacje (perforation) - Ryc. 5. Oprócz izolowanych wysp wszystkie pozostałe elementy są składowymi sieci i pełnią funkcję, albo obszarów węzłowych o dużym potencjale bioróżnorodności, albo korytarzy, które mogą ułatwiać migracje. Perforacje obrazują miejsca, które powodują fragmentację obszarów węzłowych. Choć wynikowe mapy mogą wydawać się zbyt specjalistyczne to mogą pomóc we wskazaniu obszarów ważnych dla utrzymania łączności np. pomiędzy obszarami Natura 2000 lub miejsc, gdzie zielonej infrastruktury brakuje i można zaplanować jej wprowadzenie (np. wielkoobszarowe grunty orne, zwarta zabudowa). Mapa obszaru badawczego potwierdza dobry stan łączności pomiędzy najważniejszymi obszarami węzłowymi, do których możemy zaliczyć Karkonosze, Rudawy Janowickie, Góry Izerskie. Jediną przeszkodę w ciągłości pomiędzy nimi stanowią drogi. Centrum Kotliny Jeleniogórskiej to obszar węzłowy Wzgórz Łomnickich ze Stawami Podgórzyskimi i Sobieszowskimi, który najlepszą łączność wykazuje z obszarem Karkonoszy.

W kolejnym kroku dokonano analizy dokumentów planistycznych (SUiKZP) gmin z obszaru opracowania, celem oceny zagrożeń dla łączności zielonej infrastruktury w przypadku realizacji zapisów planistycznych. Wiele z zielonych połączeń może zostać całkowicie przerwanych lub znacznie ograniczonych poprzez nową zabudowę. Miejsca te zostały zaznaczone na mapie jako bariery zagrażające łączności. W schematyczny sposób pokazano istniejące połączenia na tle planowanego przeznaczenia gruntów na Ryc. 7 i 8.

Następne strony:

Ryc.5. Mapa struktury morfologicznej ZI - elementy łączności sieci.

Ryc.6. Odległość euklidesowa zielonej infrastruktury (kolorem zielonym zaznaczone są wnętrza obszarów węzłowych, kolory niebieskie i fioletowe to miejsca najbardziej oddalone od zielonej infrastruktury).

Ryc.7. Osie łączności Zielonej Infrastruktury i zagrożenia dla łączności (bariery) wynikające z analizy dokumentów planistycznych (SUiKZP) gmin.

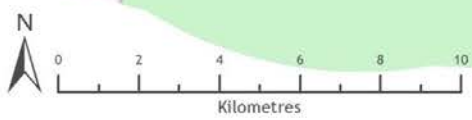
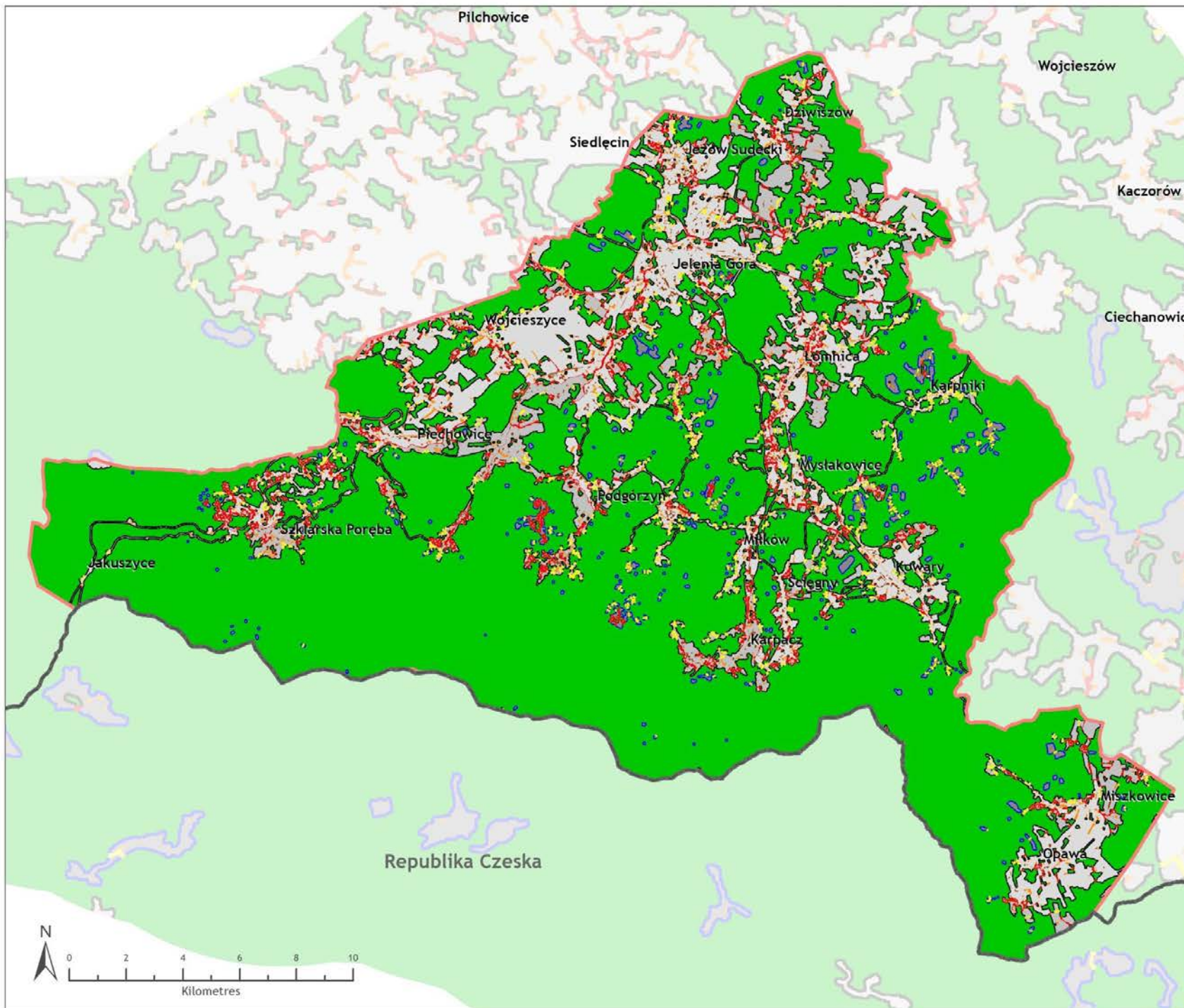
Ryc.8. Istniejąca łączność (źródło ortofotomapa na geoportalu gov.pl) i miejsca jej utraty wynikające z analizy SUiKZP gmin Jelenia Góra i Podgórzyn

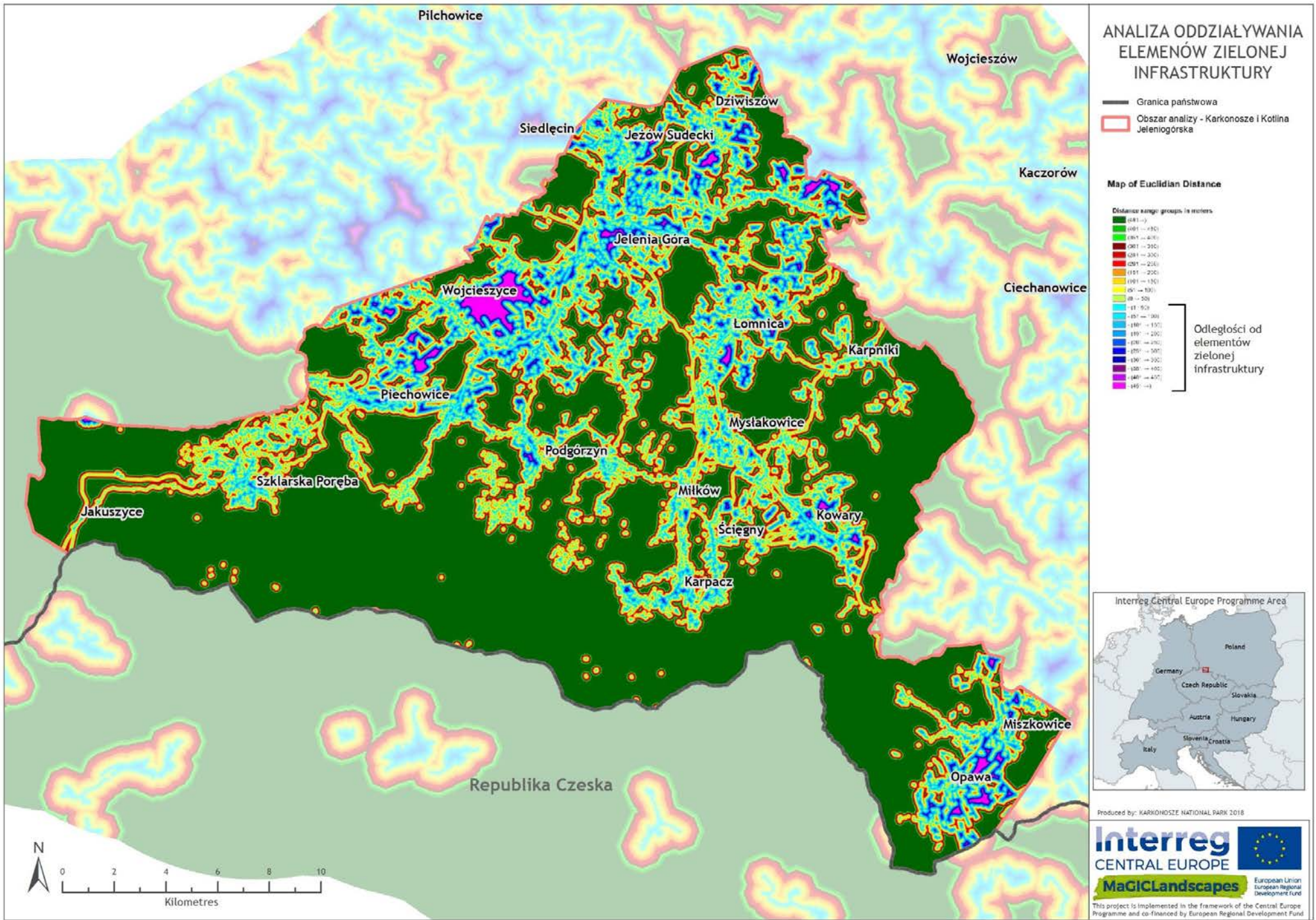
ANALIZA ROZMIESZCZENIA PRZESTRZENNEGO ELEMENTÓW ZIELONEJ INFRASTRUKTURY

 Obszar analizy- Karkonosze i Kotlina Jeleniogórska
 Granica państwa

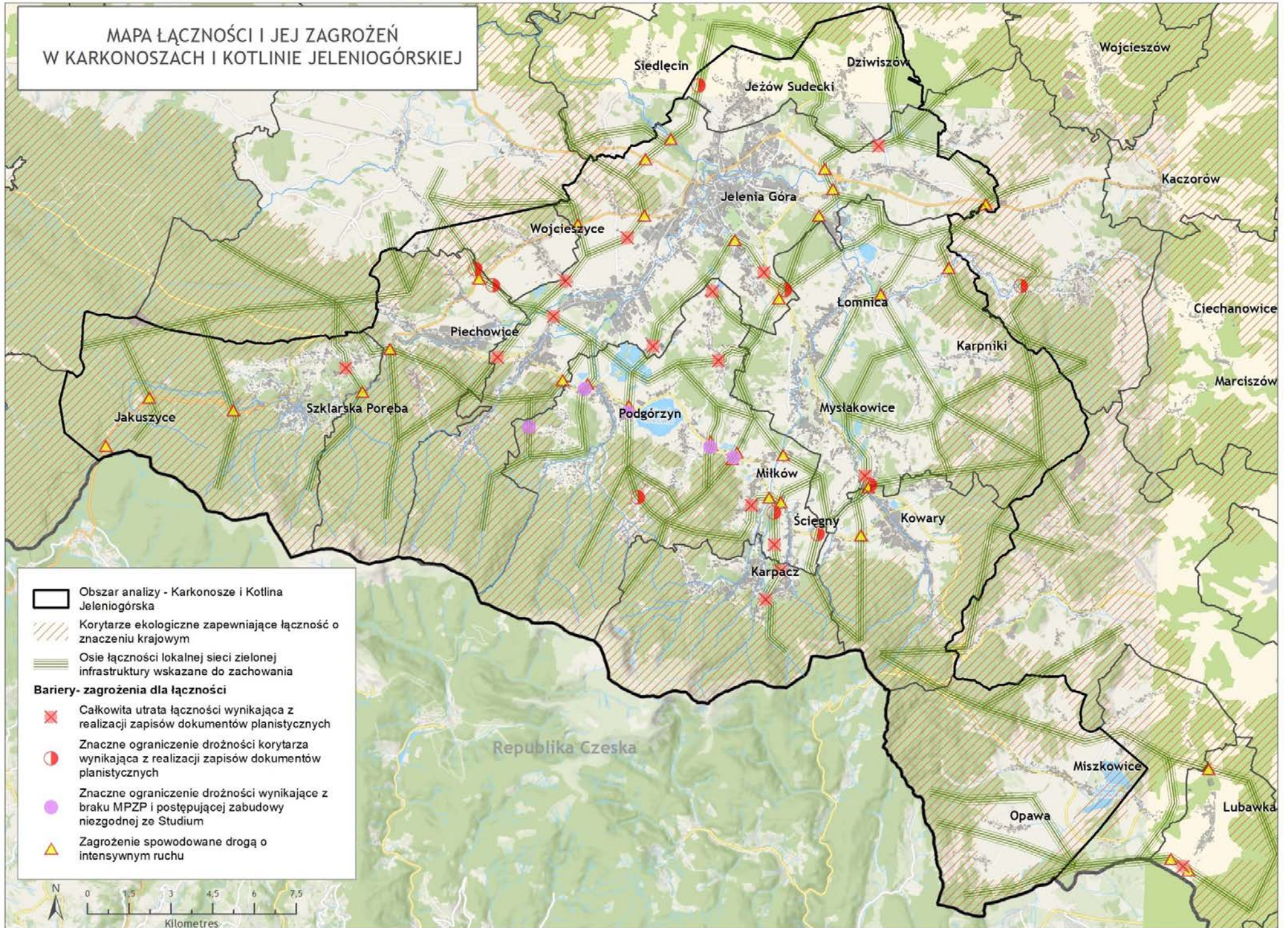
Elementy strukturalne sieci wg programu GUIDOS

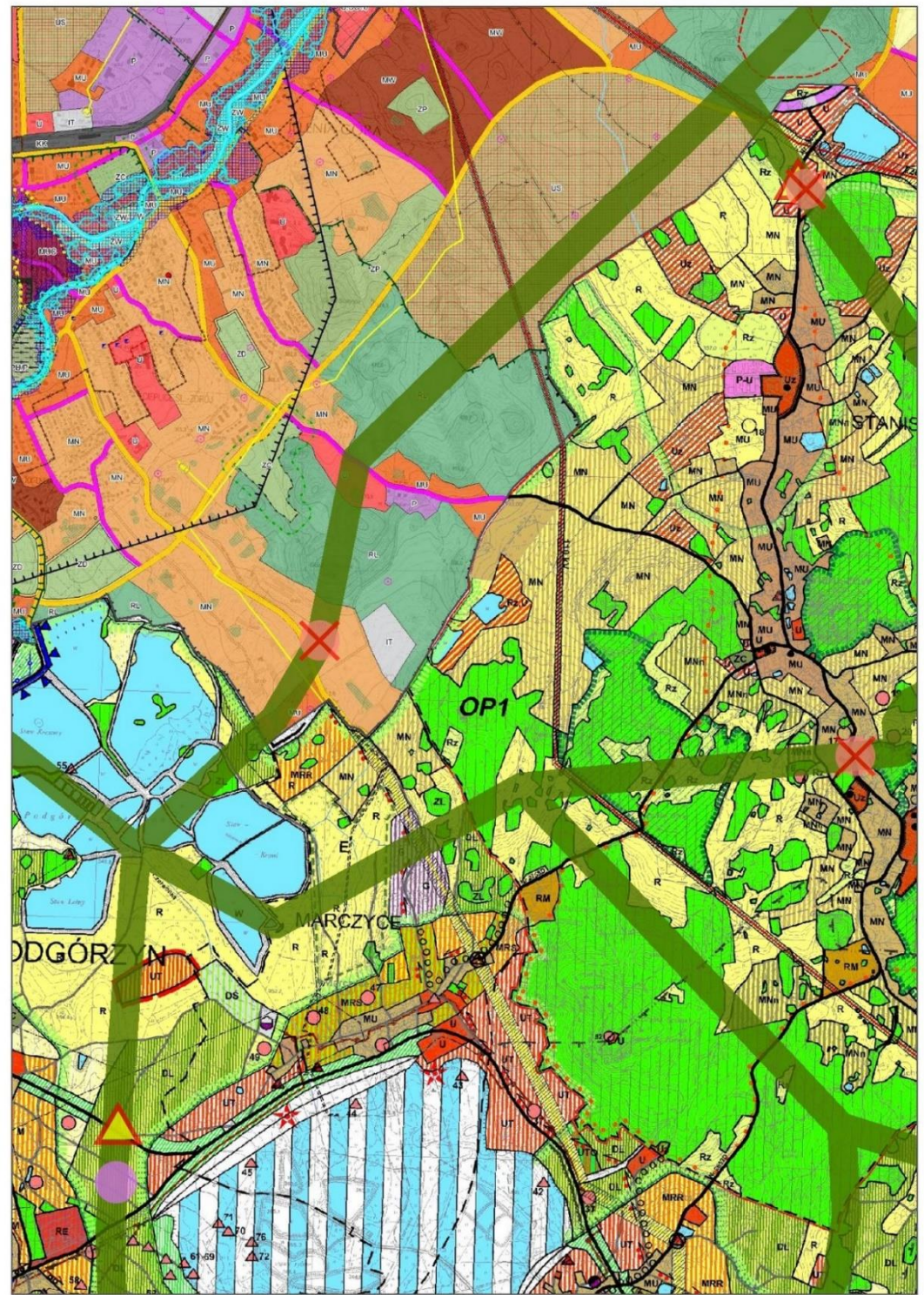
- Core - węzły
- Islet - wyspy
- Perforation - perforacje
- Edge - krawędzie
- Loop - pętle
- Bridge - korytarze
- Branch - odgałęzienia
- Background - tło bez ZI

MAPA ŁĄCZNOŚCI I JEJ ZAGROŻEŃ W KARKONOSZACH I KOTLINIE JELENIOGÓRSKIEJ

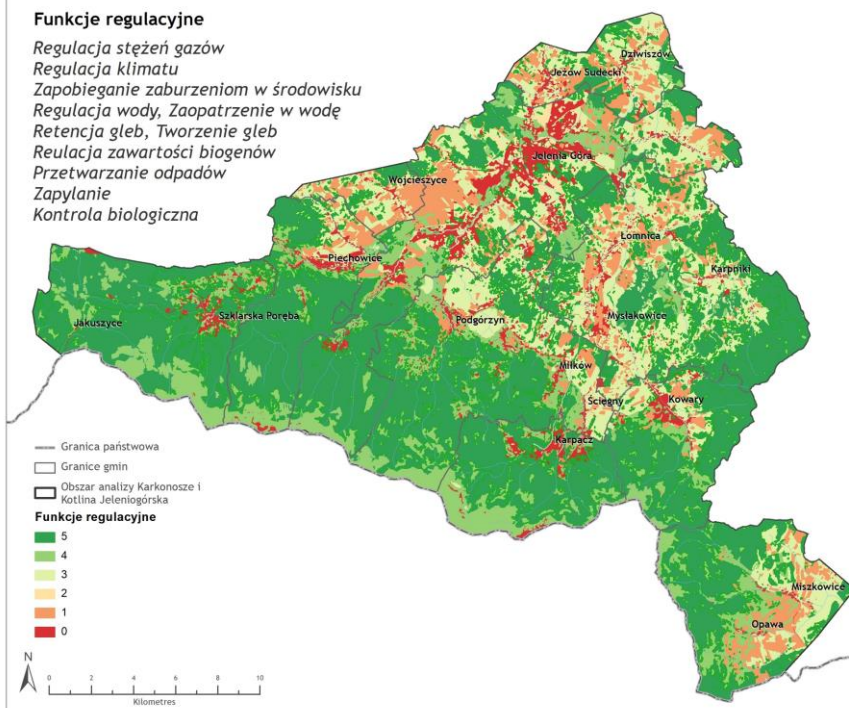
4.2. Ocena funkcjonalności Zielonej Infrastruktury

Analiza została wykonana w oparciu o ocenę funkcji (usług krajobrazowych/ ekosystemowych), jakie pełnią poszczególne elementy zielonej infrastruktury. Funkcje krajobrazowe to dobra, które zapewnia przyroda i od których zależy jest człowiek i gospodarka. Zgodnie z metodyką przyjętą w projekcie, podzielono je na pięć podstawowych kategorii: **regulacyjne, siedliskowe, produkcyjne, informacyjne i użytkowe.**

Funkcje regulacyjne kształtują warunki do życia. Wyróżniamy tu: regulację stężeń gazów w atmosferze, klimatu, wody, zapobieganie zaburzeniom w środowisku, zaopatrzenie w wodę, tworzenie gleb, zapylenie i kontrolę biologiczną.

Funkcje regulacyjne

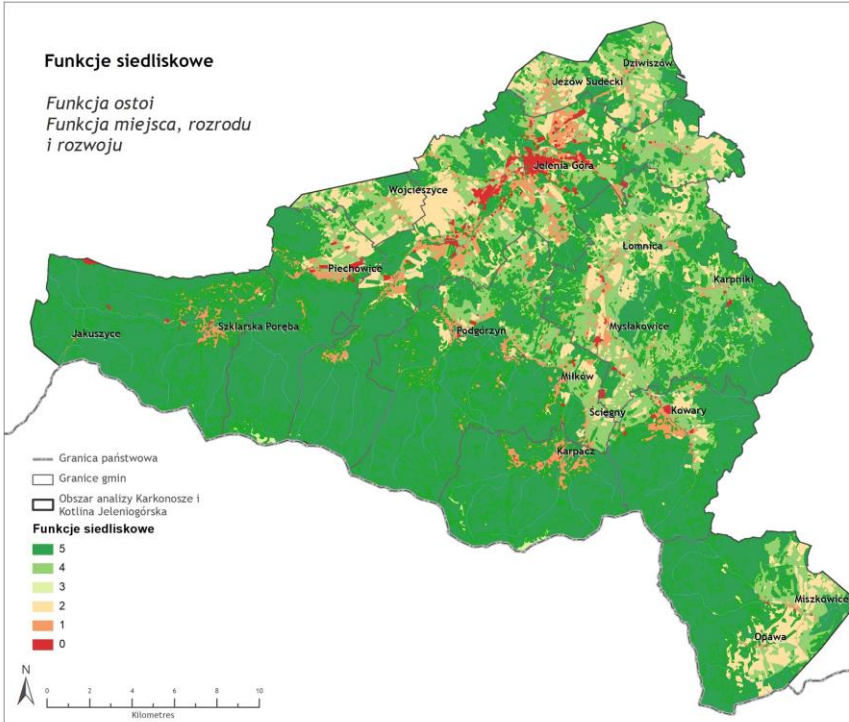
*Regulacja stężeń gazów
Regulacja klimatu
Zapobieganie zaburzeniom w środowisku
Regulacja wody, Zaopatrzenie w wodę
Retencja gleb, Tworzenie gleb
Regulacja zawartości biogenów
Przetwarzanie odpadów
Zapylenie
Kontrola biologiczna*

Funkcje siedliskowe zapewniają odpowiednie warunki przestrzenne potrzebne do utrzymania różnorodności biologicznej (i genetycznej) oraz procesów ewolucyjnych. Zapewniają roślinom i zwierzętom odpowiednie ostoje i siedliska do życia i rozmnażania.

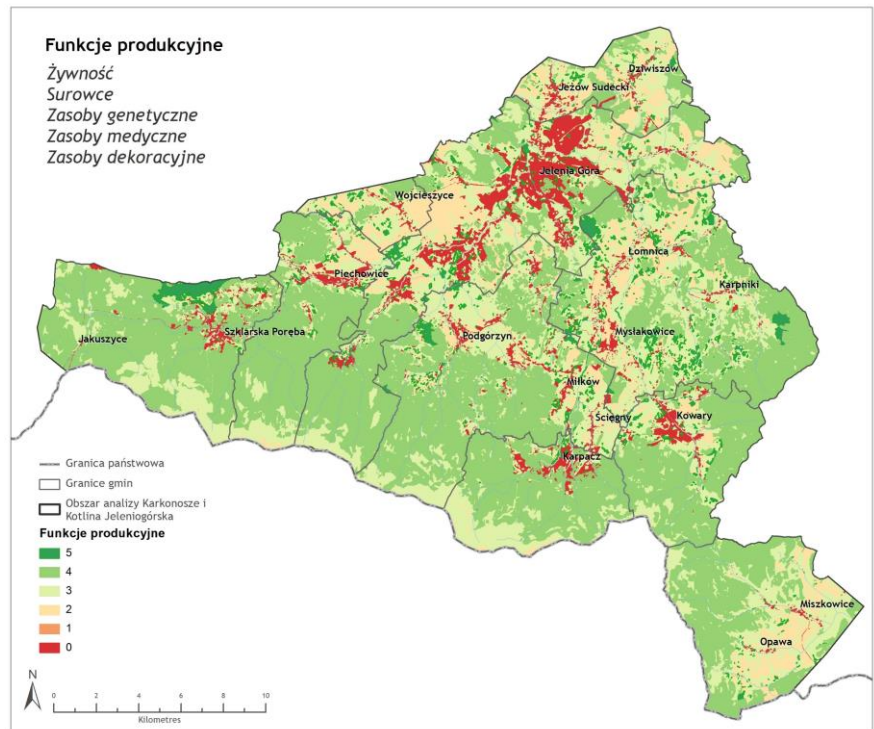
Funkcje siedliskowe

*Funkcja ostoi
Funkcja miejsca, rozrodu i rozwoju*

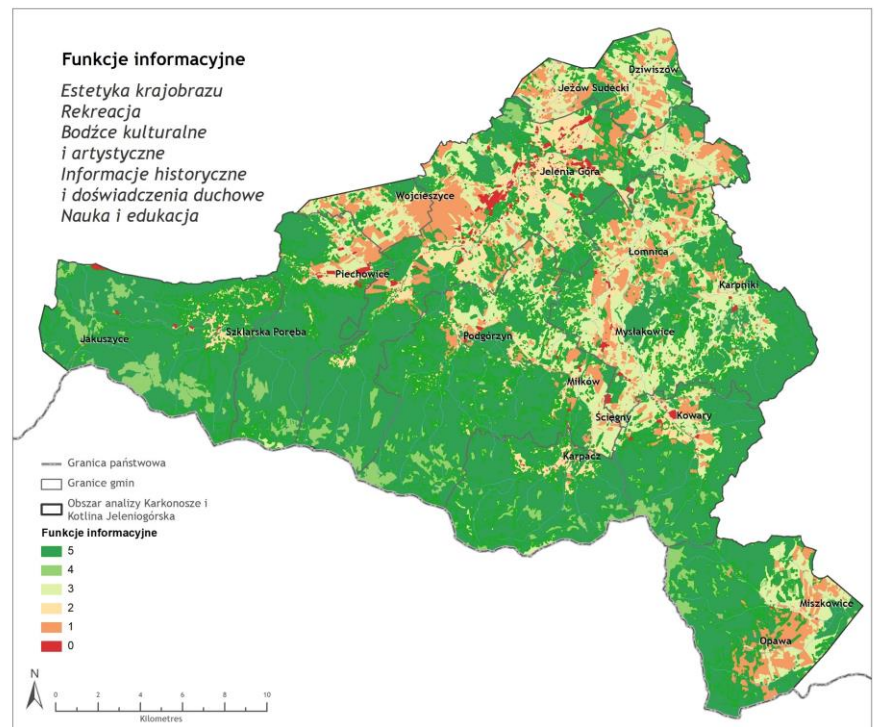

Funkcje produkcyjne zapewniają społeczeństwu szeroką gamę zasobów, od żywności i surowców po zasoby medyczne, genetyczne i dekoracyjne.

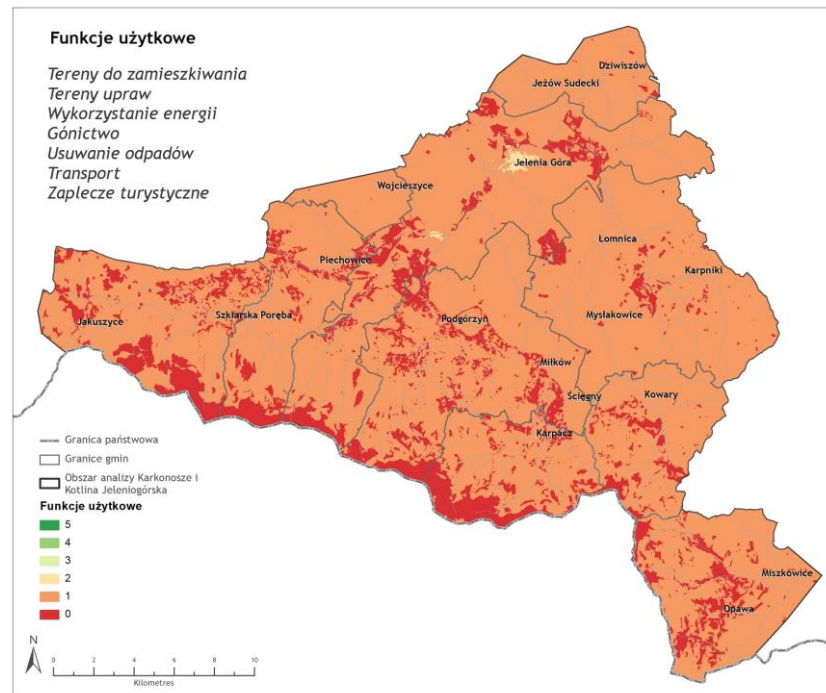

Funkcje informacyjne przyczyniają się do utrzymania kondycji psychicznej człowieka poprzez zapewnienie możliwości refleksji, duchowego wzbogacenia, rozwoju poznawczego. Obejmują one: estetykę krajobrazu, rekreację, bodźce kulturalne i artystyczne, informacje historyczne i doświadczenia duchowe oraz naukę i edukację.

Funkcje użytkowe opierają się na fakcie, że funkcjonowanie społeczeństwa wymaga przestrzeni i odpowiedniego podłoża lub medium do obsługi infrastruktury związanej z działalnością człowieka, a ich zapewnienie bardzo często prowadzi do nieodwracalnej transformacji pierwotnego ekosystemu. Do tej grupy zalicza się: tereny do zamieszkania, uprawę roli, wykorzystanie energii, górnictwo, usuwanie odpadów, transport i zaplecze turystyczne.

Do oceny powyższych usług wykorzystano tzw. macierz ewaluacyjną, w której na podstawie dostępnych danych i wiedzy eksperckiej określono zdolność poszczególnych ekosystemów do świadczenia danej usługi. Zastosowano skalę oceny od 0 do 5, gdzie 0 oznacza brak zdolności ekosystemu do świadczenia usługi a 5 zdolność maksymalną. Ze szczegółami metodyki można zapoznać się w Podręczniku oceny funkcjonowania Zielonej Infrastruktury dostępnym na stronie projektu <https://www.interreg-central.eu/Content.Node/MaGICLandscapes-Podr-cznik-Oceny-Funkcjonowania-Zielonej-Inf.pdf>

Zsumowane wartości zmapowanych usług przedstawia Ryc. 9.

Usługi świadczone przez ekosystemy przekładają się na konkretne korzyści dla człowieka, przy czym każda korzyść może wynikać z kilku usług. Przykładowo, zdrowie i jakość życia są wspierane przez pięć usług regulacyjnych i wszystkie usługi informacyjne, natomiast stabilność ekosystemów przez wszystkie usługi regulacyjne i siedliskowe oraz jedną usługę produkcyjną. Mówienie o wartości terenów zieleni przez pryzmat konkretnych korzyści może budować świadomość i lepsze zrozumienie dla podejmowanych działań. W roku 2020 taki kierunek informacyjny obrało miasto Jelenia Góra promując miejskie łąki. Opóźnienia w ich koszeniu miały służyć zatrzymaniu wody, poprawić mikroklimat i stworzyć siedliska dla owadów zapylających. Opis 13 korzyści znajduje się na rycinie nr 10, natomiast przykłady regionalnych działań wspierających te korzyści zaprezentowano we wspomnianym wcześniej Podręczniku Zielonej Infrastruktury.

Partnerzy stowarzyszeni projektu w ramach przeprowadzonych konsultacji zostali poproszeni o wskazanie priorytetowych korzyści, które powinno się osiągać wdrażając zieloną infrastrukturę. Wśród nich znalazły się: czyste powietrze, zapobieganie naturalnym klęskom, poprawę gospodarowania wodą oraz zachowanie cech estetycznych krajobrazu. Instytucje zajmujące się ochroną przyrody wymieniały również konieczność utrzymania i kształtowania łączności ekologicznej jako warunku bioróżnorodności. Przeprowadzono też badania ankietowe wśród mieszkańców karkonoskich miejscowości. W tej grupie również powtórzyły się: jakość powietrza, wpływ zieleni na harmonię i piękno krajobrazu oraz retencja i czystość wody.

Następne strony:

Ryc.9. Przestrzenny rozkład wartości sumarycznych wszystkich funkcji krajobrazowych.

Ryc.10. Korzyści czerpane z sieci zielonej infrastruktury.

MAPA USŁUG
KRAJOBRAZOWYCH
KARKONOSZY I KOTLINY
JELENIOGÓRSKIEJ

Suma funkcjonalności

Funkcje regulacyjne
Funkcje produkcyjne
Funkcje informacyjne
Funkcje siedliskowe
Funkcje użytkowe

— Granica państwowa

□ Granice gmin

▭ Obszar analizy Karkonosze i
Kotlina Jeleniogórska

Suma funkcjonalności

67-79

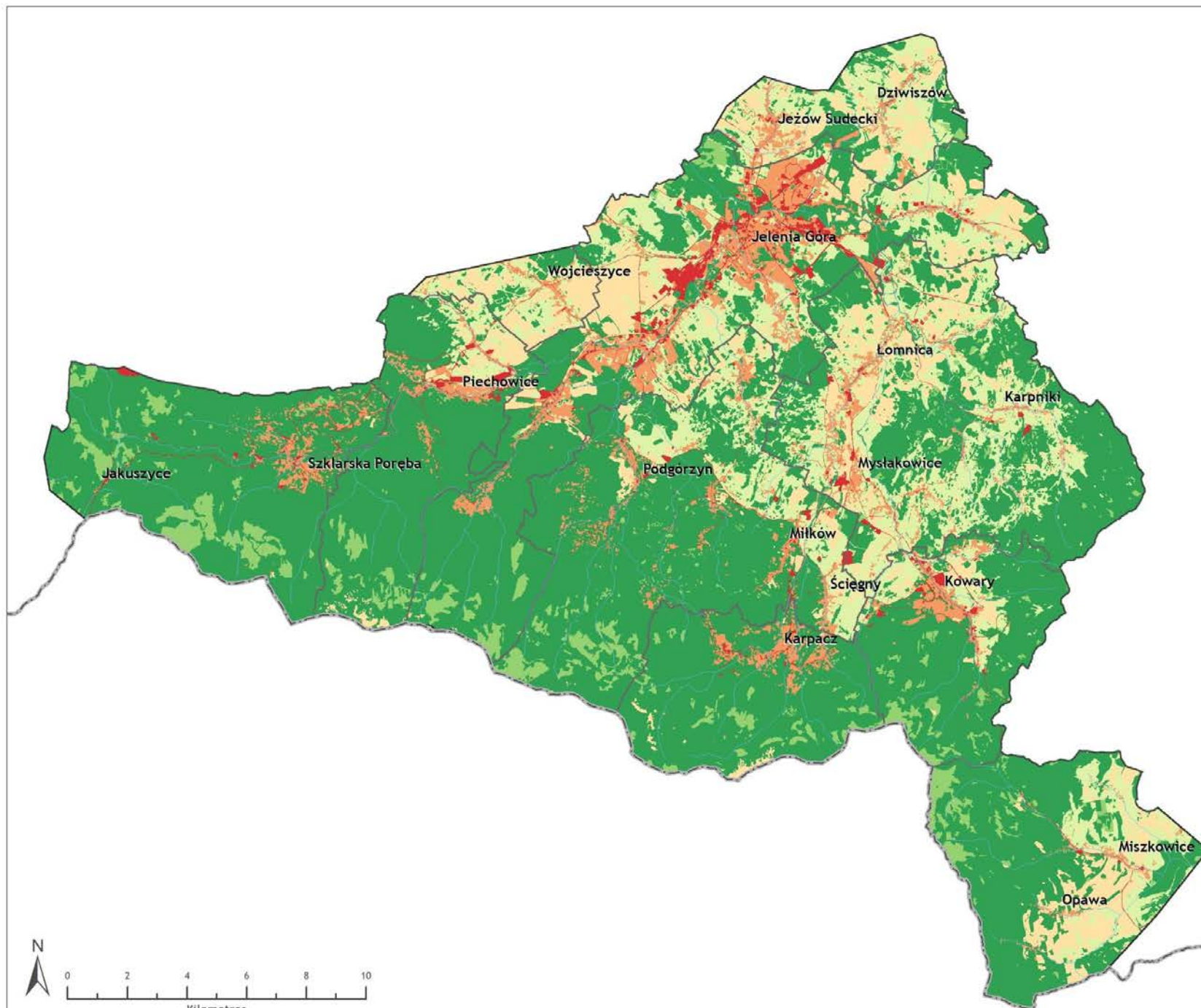
54-66

41-53

28-40

15-27

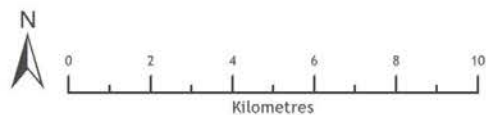
1-14

Zródło danych:
BAZA DANYCH OBIEKTÓW TOPOGRAFICZNYCH (BDOT) 2016,
Produced by: KARKONOSZE NATIONAL PARK 2019

This project is implemented in the framework of the Central Europe Programme and co-financed by European Regional Development Fund

ZWIĘKSZONA WYDAJNOŚĆ ZASOBÓW NATURALNYCH

- Utrzymanie żyzności gleby
- Kontrola biologiczna
- Zapylanie
- Magazynowanie zasobów słodkiej wody

ZDROWIE I JAKOŚĆ ŻYCIA

- Jakość powietrza i regulacja hałasu
- Dostępność do miejsc sportu i rekreacji
- Lepsze warunki zdrowotne i społeczne

ROLNICTWO I LEŚNICTWO

- Wielofunkcyjne, stabilne rolnictwo i leśnictwo
- Poprawa zapylania
- Wzmocnienie kontroli szkodników

GOSPODAROWANIE WODĄ

- Regulacja przepływów wody
- Oczyszczanie wody
- Zaopartywanie w wodę

EDUKACJA

- Zaplecze naukowe i „naturalne laboratorium”

TURYSTYKA I REKREACJA

- Bardziej atrakcyjne miejsca docelowe podróży
- Większy zakres możliwości rekreacyjnych

ZAPOBIEGANIE KATAKLIZMOM

- Zapobieganie erozji
- Zmniejszenie ryzyka pożarów w lasach
- Zmniejszenie ryzyka powodzi

ADAPTACJA I ŁAGODZENIE SKUTKÓW ZMIANY KLIMATU

- Składowanie i sekwestracja węgla
- Kontrola temperatury
- Ograniczenie skutków nawałnic

INWESTYCJE I ZATRUDNIENIE

- Lepszy wizerunek
- Wyższy poziom inwestycji
- Wyższy poziom zatrudnienia
- Wydajność pracy

KORZYŚCI OCHRONY PRZYRODY

- Istniejąca wartości siedlisk, gatunków i zróżnicowania genetycznego
- Wartość zachowania siedlisk, gatunków i różnorodności genetycznej dla przyszłych pokoleń

GOSPODARKA GRUNTAMI I GLEBĄ

- Zapobieganie erozji gleb
- Utrzymywanie /wzbogacanie materii organicznej w glebie
- Zwiększenie żyzności i produktywności gleb
- Przeciwdziałanie zajmowania gruntów, ich fragmentacji i uszczelniania
- Poprawa jakości gruntów i ich atrakcyjności
- Wyższa wartość gruntów

NISKO EMISYJNY TRANSPORT I ENERGIA

- Lepiej zintegrowane, mniej rozproszone rozwiązania transportowe
- Innowacyjne rozwiązania energetyczne

STABILNOŚĆ

- Stabilność usług ekosystemowych

5. Podstawowe problemy w funkcjonowaniu zielonej infrastruktury i wyzwania rozwojowe

5.1. Analiza mocnych i słabych stron funkcjonowania zielonej infrastruktury (SWOT)

Obok analiz, istotną częścią procesu przygotowywania Zielonej Strategii były warsztaty i konsultacje z partnerami stowarzyszonymi projektu, czyli instytucjami odpowiedzialnymi za kształtowanie Zielonej Infrastruktury w regionie. Uczestnikami były osoby zajmujące się ochroną środowiska i planowaniem przestrzennym w gminach, pracownicy ochrony przyrody z KPN, RDOŚ, DZPK, Lasów Państwowych oraz członkowie stowarzyszeń aktywnie wspierających zielone inicjatywy i partycypację w planowaniu przestrzennym. Tematyka warsztatów i konsultacji dotyczyła:

- a. problemów planowania przestrzennego w Karkonoszach i Kotlinie Jeleniogórskiej,
- b. form zielonej infrastruktury występujących na terenie objętym projektem,
- c. studium przypadku dla Karpacza - oceny struktury przestrzennej ekosystemów oraz rozmieszczenia zielonej infrastruktury w odniesieniu do terenów przeznaczonych pod zabudowę w ramach projektu powstającego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy,
- d. przeglądu ekosystemów oraz potencjału świadczenia usług ekosystemowych w odniesieniu do zadań poszczególnych jednostek samorządowych oraz służb ochrony przyrody,
- e. przeglądu obszarów konfliktowych, gdzie planowana jest zabudowa terenów łąkowych (otwartych),
- f. zdefiniowania potencjalnych działań w zakresie polityki przestrzennej jakie mogą być podjęte, aby minimalizować zagrożenia dla łączności ekologicznej w gminach,
- g. określenia priorytetowych korzyści z Zielonej Infrastruktury w odniesieniu do lokalnych potrzeb,
- h. wypracowania celów strategii i planów konkretnych działań wspierających strategię.

Świadomość funkcji, jakie pełni sieć zielonej infrastruktury i wyływających z nich bezpośrednich korzyści dla człowieka zmienia perspektywę patrzenia na rozwój regionu i poprawę jakości życia ludzi. Zielona infrastruktura jest rozwiązaniem wielofunkcyjnym, opartym na elementach naturalnych, a poszczególne jej elementy tworzą system i są składową przestrzeni terenów antropogenicznych - na równi z infrastrukturą techniczną.

Prezentowana analiza SWOT porządkuje poruszane zagadnienia w kontekście utrzymania i wspierania Zielonej Infrastruktury w regionie.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • stosunkowo słaby stopień przekształcenia krajobrazu; • duży udział ZI, duża bioróżnorodność; • funkcjonowanie wielkoobszarowego systemu ochrony przyrody i krajobrazu (park narodowy, 2 parki krajobrazowe, 5 obszarów Natura 2000); • duży udział % powierzchni leśnych w zarządzie lasów państwowych, gwarantujących trwałość siedliska; • konsekwentne przeprowadzanie rewitalizacji parków przypałacowych i innych zespołów zieleni urządzonej; • aktywne ośrodki edukacji ekologicznej: KPN, PK, LP, ZGK, NGO; • dobre rozpoznanie zasobów przyrodniczych, w tym ZI dla obszarów chronionych (plany ochrony, strategie itp.) i dostęp do danych GIS; • znaczne zasoby wód podziemnych i powierzchniowych i duże możliwości retencyjne: zbiorniki wodne, ekosystemy wodno-błotne (stawy, torfowiska), • nowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego z wymogami dot. ZI dla gmin; • tereny z zakazem zabudowy oraz propozycje ochrony obszarowej w dokumentach planistycznych; • aktywne społeczności lokalne w działaniach na rzecz ZI - duża ilość NGO; • dobrze udostępniona ZI (gęsta sieć szlaków turystycznych i ścieżek edukacyjnych); 	<ul style="list-style-type: none"> • słabe rozpowszechnienie nowej idei ZI i korzyści z jej wdrażania wśród mieszkańców, lokalnych liderów, NGO, pracowników samorządowych oraz planistów i projektantów; • słabość/wadliwość procesu planistycznego - brak podejścia zintegrowanego w planowaniu i koordynacji na poziomie międzygminnym, niedostateczne konsultacje społeczne, brak umocowania idei ZI i korzyści ekologicznych w prawodawstwie, nieaktualne dokumenty stanowiące podstawę planowania (ekofizjografie, inwentaryzacje przyrodnicze i strategie gmin); • brak efektywnych narzędzi prawnych do przeciwdziałania presji inwestycyjnej (presja deweloperów lub mieszkańców, nadpodaż gruntów pod inwestycje) oraz brak odpowiednich wymagań dla deweloperów w zakresie ochrony środowiska (zasoby wody, zieleni, obciążenia dla środowiska, słaba jakość kompensacji); • bezpowrotna utrata walorów wizualnych/krajobrazowych w niektórych częściach miejscowości (tzw. magma zabudowy lub rozpraszanie zabudowy); • wysoki stopień regulacji rzek, szczególnie na terenie miast; • niska świadomość problemu wody i jej zasobów, wartości mokradeł i ich znaczenia (brak kompleksowej inwentaryzacji mokradeł, próba retencji wody za pomocą inwestycji budowlanych a nie renaturalizacji ekosystemów wodno-błotnych, nadmierne odwadnianie terenu); • nadmierna eksploatacja istniejących ujęć wody w obszarze KPN, prowadząca do zanikania jej przepływu w strumieniach i potokach; • niedokończony proces budowy lokalnych systemów kanalizacji szczególnie na części terenów wiejskich oraz w schroniskach górskich;

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • trwające prace nad zmianami w ustawie o zagospodarowaniu i planowaniu przestrzennym; • dostępność środków UE, możliwość udziału w projektach w większych konsorcjach (dobre partnerstwa); • współpraca międzyinstytucjonalna i wymiana danych, sąsiedztwo parku narodowego (partnerstwo w pozyskiwaniu środków, uzgodnienia dokumentów planistycznych w otulinie parku, edukacja ekologiczna); • możliwości utworzenia zielonych budżetów obywatelskich i wsparcia lokalnych ZI; • możliwość dopłat rolnośrodowiskowych na terenach chronionych i poza nimi; • nowe dokumenty planistyczne (np. Studium dla Karpacza); • zatwierdzenie Planu ochrony KPN i zapisów dotyczących ochrony korytarzy ekologicznych; • rozpowszechnianie się nowych form oszczędzania wody, w tym m. in. szerszego wykorzystanie wód opadowych w gospodarstwach domowych i zakładania tzw. ogrodów deszczowych; • rosnąca świadomość mieszkańców dotycząca jakości przestrzeni publicznej, wzrost samoorganizacji lokalnych społeczności w stosunku do wartości ich zasobów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych oraz konieczności ich ochrony i przeciwdziałania przeciwko ich osłabianiu lub degradacji; 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywanie wad procesu planistycznego - podporządkowanie planowania zamierzeniom inwestycyjnym, wprowadzanie zmian punktowych, brak 100% pokrycia MPZP i zarządzanie przestrzenią za pomocą tzw. WZ-tek zwłaszcza na terenach Natura 2000, otuliny parku; • przeinwestowanie ośrodków turystycznych w związku z dużą atrakcyjnością inwestycyjną Karkonoszy oraz zbyt duża antropopresja na obszar KPN (problemy z intensywnością zabudowy, gospodarką wodno-ściekową); • utrzymywanie nadmiernej podaży gruntów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę; • wycofanie się rolnictwa i w konsekwencji zarastanie lub zabudowa ekosystemów nieleśnych - utrata bioróżnorodności łąk i ekosystemów otwartych, brak perspektyw na ich utrzymanie; • utrata łączności ekologicznej pomiędzy centrami bioróżnorodności w wyniku presji inwestycyjnej, izolacja zespołów przyrodniczych; • roślinność inwazyjna; • zmiany klimatyczne, wyższe ryzyko katastrof naturalnych, np. okresy suszy; • utrzymywanie się tendencji do zabudowy terenów zalewowych i podmokłych oraz regulacja cieków w obszarach istniejącego osadnictwa; • decyzje o podłożu politycznym - traktowanie idei ZI jako odległej od aktualnych priorytetów w kształtowaniu gminnych polityk rozwojowych, związanych głównie z utrzymaniem rozwoju gospodarczego, tworzeniem nowych miejsc pracy itp.; • rosnące potrzeby komunikacyjne - nowe drogi powodujące fragmentację środowiska; • wysoki koszt utrzymania zieleni w mieście (brak środków w budżecie); • intensywna gospodarka leśna wokół miejscowości, usuwanie starodrzewu i niszczenie ścieżek leśnych oraz szlaków turystycznych ciężkim sprzętem; • brak systemowego programu nauczania i edukacji, ukierunkowanych na promowanie idei zielonej infrastruktury, kształtowanie ładu przestrzennego i tożsamości lokalnej;

5.2. Wyzwania rozwojowe

Powyższe zestawienie mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń nasuwa szereg wniosków odnoszących się do zielonej infrastruktury w Karkonoszach i Kotlinie Jeleniogórskiej. Sytuacja regionu skłania do podjęcia szerokiej dyskusji na temat wyzwań wyłaniających się z analizy SWOT, a z którymi trzeba będzie zmierzyć się w najbliższej przyszłości dla zachowania i rozwoju sieci ZI. Analizy wykonane w ramach projektu, ale przede wszystkim warsztaty i konsultacje pozwalają na sformułowanie wstępnej listy wyzwań, która w ramach wdrażania niniejszej Zielonej Strategii powinna być weryfikowana i aktualizowana w przyszłości.

WYZWANIE I:

Wypracowanie zasad zrównoważonego udostępniania gór

Przed wszystkim należy zauważyć główne problemy, z których na pierwszym miejscu wymienić należy silną antropopresję - inwestycyjną jak i turystyczną. Intensywny rozwój turystyki, zwłaszcza w obszarze Karkonoszy, postrzegany w okresie przekształceń gospodarczych z lat 90-tych jako jedna z głównych podstaw rozwoju regionu, w ostatnim okresie oceniany jest jako źródło zagrożeń dla walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Szacuje się, że region odwiedza ok. 4 mln turystów rocznie, z czego same Karkonosze przyciągają ponad 2,5 mln. Karkonoski Park Narodowy ma największe zagęszczenie szlaków turystycznych na km² ze wszystkich polskich parków narodowych. Najbardziej popularne i atrakcyjne dla turystów miejsca równocześnie stanowią najcenniejsze przyrodniczo obszary, zlokalizowane m.in. w strefie ochrony ścistej. Negatywne oddziaływanie związane jest z wydeptywaniem miejsc i penetracją poza szlakami, płoszeniem, śmieceniem, wprowadzaniem roślinności synantropijnej a także z niewydolnością gospodarki wodno-ściekowej w górskich schroniskach. Oddziaływanie to ma miejsce przez cały rok, z uwagi na rozwój wielu form turystyki. Ze względu na łatwą dostępność oraz atrakcyjność Karkonoszy nikt nie spodziewa się, że presja turystyczna na przyrodę w najbliższej przyszłości będzie maleć. Dlatego jednym z najważniejszych dla regionu powinno być **wypracowanie zasad zrównoważonego udostępniania gór, budowanie zrozumienia dla tych zasad czy współpraca przy tworzeniu alternatywnych ofert uwzględniających inne, przyrodniczo-kulturowe propozycje w regionie.**

WYZWANIE II:

Utrzymanie łąk i zachowanie bioróżnorodności

W następstwie rosnącego zainteresowania turystów przede wszystkim Karkonoszami, rośnie także presja na rozbudowę podgórskich miejscowości i wprowadzanie na ich teren dochodowych inwestycji, szczególnie wielokubaturowych hoteli i apartamentowców. Sprzyja temu rozrzutne rozdysponowanie przestrzeni w obowiązujących dokumentach planistycznych i stosunkowa łatwość przekształcenia gruntów rolnych na cele budowlane. Dotyczy to w szczególności górskich łąk i skutkuje nie tylko zubożeniem lokalnych siedlisk i ograniczaniem lokalnych korytarzy ekologicznych, ale również utratą walorów krajobrazowych. Rosnąca presja, szczególnie w obrębie atrakcyjnych miejscowości, wiąże się z podziałem arealów na mniejsze działki z przeznaczaniem na cele budowlane. Konsekwencją jest zmniejszanie się powierzchni siedlisk zarówno w wyniku ich zabudowy jak i zamiany na przydomowe trawniki czy hotelowe parkingi. Dochodzi do fragmentacji i rozdrabniania płatów łąk, co z ekologicznego punktu widzenia nie jest korzystne dla utrzymania stabilnego ekosystemu. Zabudowywane są też użytki zielone w bezpośrednim sąsiedztwie lasu, a tym samym ograniczane miejsca żerowania zwierząt - zwłaszcza ssaków kopytnych, które wykorzystują łąki regla dolnego i pogórza w okresach, gdy zaśnieżone są wyższe partie gór. Dużą stratą jest zabudowa siedlisk mozaikowych o różnych uwarunkowaniach wilgotnościowych. Charakteryzują się one bowiem szczególnym bogactwem gatunków w tym chronionych, miododajnych czy zielarskich. Te ostatnie podkreślają kulturowy aspekt karkonoskich łąk związany z historyczną działalnością laborantów. Z jednej strony zabudowa, z drugiej zanikające

użytkowanie rolnicze i postępująca sukcesja nie sprzyjają zachowaniu bioróżnorodności na górskich łąkach. Problem ten jest zauważalny nie tylko w Karkonoszach, ale również w innych miejscach Kotliny Jeleniogórskiej, gdzie obserwuje się nieużytki porolne zdominowane przez gatunki inwazyjnych nawłoci czy rudbekii. Dlatego kolejnym wyzwaniem dla regionu jest **utrzymanie i zachowanie bioróżnorodności oraz funkcji ekosystemowych terenów łąkowych, pastwiskowych, ziołorośli czy mokradel w obliczu zarzucania gospodarki kośno-pasterskiej.**

WYZWANIE III:

Upowszechnienie partycypacji społecznych

Dynamiczny rozwój inwestycyjny w Karkonoszach rodzi pytanie o granice chłonności turystycznej miejscowości i granice zrównoważonego planowania. Ich przekroczenie szkodzi nie tylko przyrodzie, ale rodzi coraz bardziej dokuczliwe problemy pogarszając zarówno warunki życia mieszkańców a może i jakość wypoczynku turystów. Zwiększony ruch samochodowy z pewnością generuje wzrost zanieczyszczeń, ale jest też coraz bardziej uciążliwy i wymusza nowe inwestycje drogowe. Pojawiają się kłopoty w dostawie wody i jej jakości jak i odbiorze ścieków, szczególnie w okresach najwyższej frekwencji odwiedzających góry turystów. Zabudowywane są wglądy widokowe. Proces ten doprowadził już w niektórych miejscowościach podkarkonoskich do zdewastowania walorów lokalnego krajobrazu i stanu środowiska a w dalszej perspektywie może stanowić przyczynę utraty wyjątkowej pozycji regionu na turystycznej mapie kraju. Dlatego dużym osiągnięciem byłoby **podniesienie świadomości mieszkańców w zakresie możliwości ich partycypacji w procesie planowania lokalnej przestrzeni** jak i przekonanie decydentów o **konieczności wdrażania zrównoważonych koncepcji inwestycyjnych, kompensacji przyrodniczych a czasem i zaniechanie działań, które pogarszałyby jakość przestrzeni i komfort życia mieszkańców.**

WYZWANIE IV:

Troska o ekosystemy wodno-błotne

Dodatkową zmienną, którą należałoby w dzisiejszych czasach brać pod uwagę w procesach planowania są zmiany klimatyczne. Pojawiające się coraz częściej okresy suszy w połączeniu z intensywnym poborem wody dla celów komunalnych z górskich ujęć, skutkują zaburzeniami tzw. przepływu naturalnego w górskich potokach. Stosunkowo duże zasoby wodne w regionie, obecność tzw. głównych zbiorników wód podziemnych oraz obfitość górskich potoków, mogą dawać złudne wrażenie, że problem braku wody i jej zbyt szybkiego odpływu nie dotyczy Kotliny Jeleniogórskiej i Karkonoszy. Dopiero w ostatnich latach, kiedy z brakiem wody musiały się zmierzyć górskie miejscowości turystyczne, a głównym "hamulcem" inwestycji stały się problemy z uzyskaniem pozwoleń wodno-prawnych okazało się, że góry cieszące się jedną z najwyższych w Polsce średnioroczną ilością opadów nie zabezpieczają przed następstwami zmian klimatycznych. Szczególnego znaczenia nabiera zatem troska o istniejące ekosystemy wodne, które stanowią jej wyływy, naturalnie retencjonują wodę czy sprzyjają jej oczyszczeniu. Należą do nich łąki i ziołorośla podmokłe, źródliska, lasy łęgowe, miejsca zabagnione i torfowiska. Zajmują zazwyczaj powierzchnie przy istniejących ciekach, z charakterystycznymi gatunkami torfowców i innej roślinności wilgociolubnej, która posiada duży potencjał do magazynowania wody. Zatrzymanie jak najwięcej wody w krajobrazie w górnej części zlewni warunkuje utrzymanie dobrej kondycji siedlisk górskich, ale i zasobność w wodę niżej położonych obszarów. Dlatego **miejsca naturalnej retencji powinny być traktowane priorytetowo i z uwagi na multifunkcjonalność chronione przed zniszczeniem i nadmierną eksploatacją.** Bardzo istotne jest **podnoszenie świadomości i wiedzy o ich wartości, a odpowiedzialne planowanie w celu zapewnienia wody i zarządzanie jej zasobami powinno być kolejnym z wyzwań zrównoważonego rozwoju regionu.** W dalszym ciągu bowiem brak jest kompleksowej inwentaryzacji mokradel, ich zasobności a potrzeba retencji wody w większym stopniu kojarzona jest z inwestycjami hydrotechnicznymi niż z ochroną czy renaturalizacją ekosystemów rzecznych i mokradłowych.

Nie rozwiązana jest też właściwie gospodarka ściekowa w obiektach położonych w górskich partiach Karkonoszy a także w szeregu wsi w Kotlinie Jeleniogórskiej, co rodzi kolejny problem związany z jakością wody.

WYZWANIE V:

Wdrożenie idei zielonej infrastruktury w proces planowania

Rozwiązanie ww. problemów rozwojowych na terenie Karkonoszy i Kotlinie Jeleniogórskiej ma istotne znaczenie dla stanu zielonej infrastruktury i możliwości jej wzmocnienia oraz rozbudowy. Wyzwaniem o szczególnym charakterze jest przy tym **popularyzacja i wdrożenie idei zielonej infrastruktury w proces zrównoważonego planowania rozwoju obszaru**. Jednak pewnym problemem jest sama jakość procesu planistycznego. Objawia się ona m.in. w braku podejścia zintegrowanego w planowaniu przestrzennym i słabej koordynacji planowania na poziomie międzygminnym (nie ma planowania na poziomie np. powiatowym). Zatem wyzwaniem mogą okazać się wdrożenia ZI, które z założenia nie mogą zamykać się na granicach administracyjnych gmin np. utrzymanie łączności ekologicznej czy kształtowanie błękitnej infrastruktury. Wszystkie gminy w obszarze Karkonoszy i Kotliny Jeleniogórskiej dysponują podstawowymi dokumentami dla ukierunkowania swego rozwoju, jakimi są studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (opracowywane obligatoryjnie) i strategie (nieobligatoryjne). Ustalenia zawarte w tych dokumentach są wzajemnie niespójne, co wynika z daleko posuniętej ich autonomiczności, różnego okresu ich sporządzania w gminach i bardzo zróżnicowanego układu. W odniesieniu do idei systemowego traktowania zielonej infrastruktury w zasadzie tylko w studiach można odnaleźć odniesienia dotyczące ochrony czy kształtowania podstawowych jej elementów. Są nimi obszary chronione, tereny lasów i wód, zieleni urządzonej, ale brakuje wśród nich uwzględnienia drobniejszych elementów przestrzeni przyrodniczej, które pełnią wiele ważnych funkcji ekosystemowych w tym np. zadrzewień śródpolnych, przydrożnych, małych zbiorników wodnych, mokradł czy terenów źródłiskowych. Studia służą ukierunkowaniu polityki przestrzennej w obszarze całej gminy, ale konkretne zasady dotyczące kształtowania zabudowy ustala się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Niestety ich tworzenie nie jest obowiązkowe a tam, gdzie planu nie ma, zmiany w zagospodarowaniu terenu przeprowadza się na podstawie decyzji o warunkach zabudowy, które formalnie nie muszą być zgodne z przyjętym studium. Z tego narzędzia chętnie korzystają władze samorządowe, co nie tylko na naszym terenie przyczynia się do pogłębienia negatywnych tendencji do rozpraszania się zabudowy, fragmentaryzacji terenów otwartych, utraty łączności oraz często dewastacji lokalnego krajobrazu. Nie ma nic wspólnego ze strategicznym planowaniem, które tak się podkreśla w koncepcji zielonej infrastruktury. W odniesieniu do dysponowania przez gminy miejscowymi planami należy zauważyć, że cechuje je znaczne zróżnicowanie: część jednostek posiada takie plany dla prawie całego swego obszaru, ale często wymagają one aktualizacji, a część z nich objęta jest tylko we fragmentach swego obszaru tymi planami. Inicjatywą w sprawie ich opracowywania występują najczęściej inwestorzy, kierujący się zwykle swoim interesem i ekonomiką swoich planowanych przedsięwzięć, lub osoby zainteresowane zmianą sposobu użytkowania gruntów i przeznaczeniem ich na cele nierolnicze. Sprzyja temu nadmierne, nieuzasadnione lokalnymi potrzebami rozdysponowanie terenów w studiach gminnych.

Z tej perspektywy wyzwaniem byłoby regularne opracowywanie obligatoryjnych „analiz zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy oraz postępów w opracowywaniu planów miejscowych”. Analizy te powinny uwzględniać ocenę sposobu systemowego ujęcia zielonej infrastruktury zarówno do nowych jak i aktualizowanych dokumentach planistycznych. Przedmiotem analiz powinna być także ocena aktualności gminnych inwentaryzacji przyrodniczych czy też opracowań ekofizjograficznych oraz sposobów ich wykorzystywania w praktyce planistycznej. Dobrą praktyką byłoby określanie w planach miejscowych specjalnych wymogów dla terenów inwestycyjnych, związanych z: ochroną lokalnych zasobów środowiskowych np. cennych siedlisk, zadrzewień i ekosystemów wodnych czy krajobrazu z koniecznym określeniem dopuszczalnych gabarytów, form i intensywności zabudowy.

WYZWANIE VI:

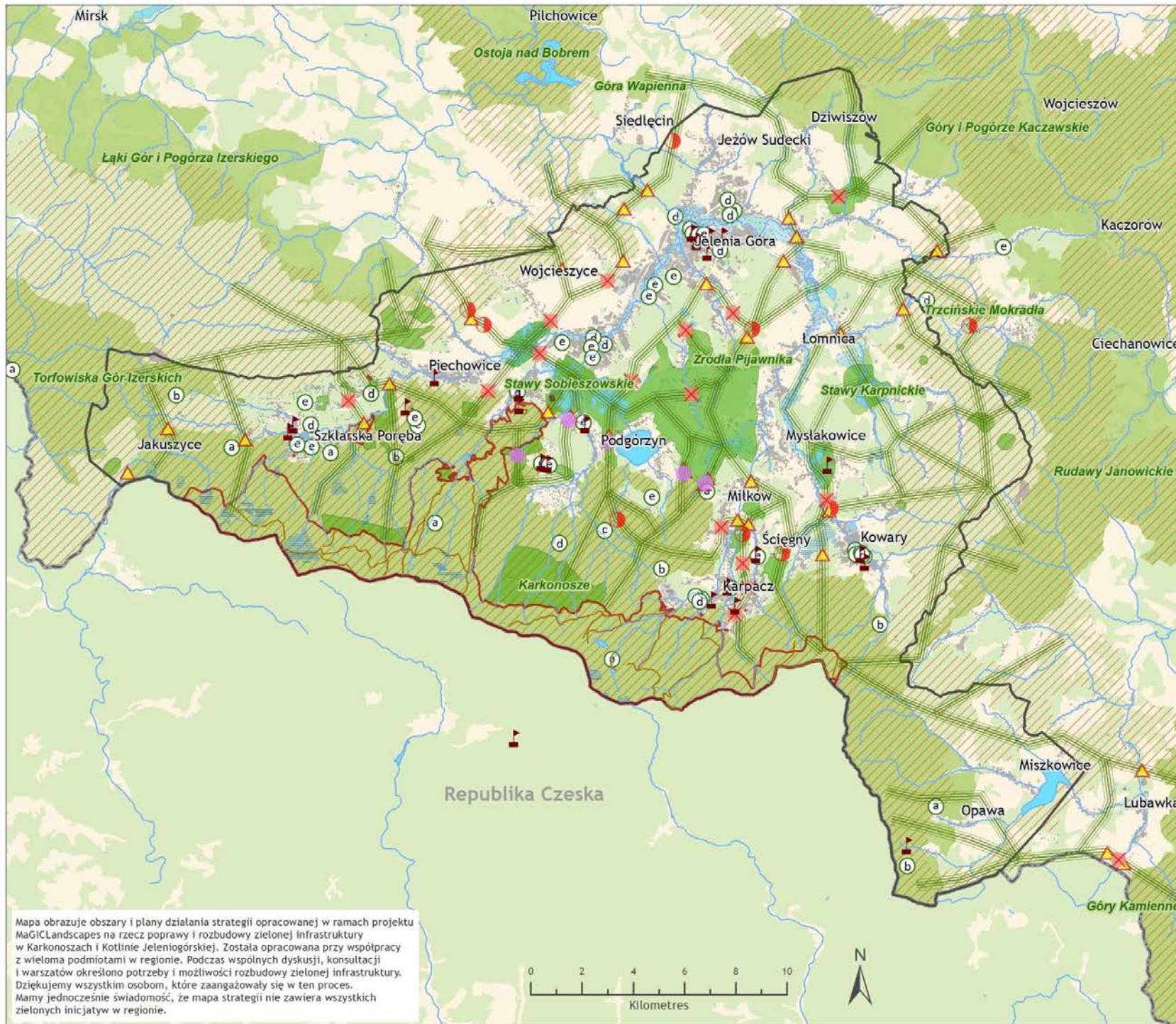
Promocja idei Zielonej Infrastruktury, współpraca międzysektorowa i podnoszenie świadomości społecznej

Tylko staranne podejście do planowania i zagospodarowania przestrzennego z możliwie najpełniejszym, systemowym uwzględnieniem zielonej infrastruktury, umożliwi wykorzystanie jak najszerszego zakresu jej funkcji i usług ekosystemowych oraz zapewni korzyści dla lokalnych społeczności. Poprawi także ochronę lokalnych walorów przyrodniczo-krajobrazowych, wzmocni bioróżnorodność i łączność ekologiczną, oraz adaptacje do zmian klimatu. Kluczowa jest zatem **potrzeba promocji idei ZI, wymiana wiedzy eksperckiej, danych i międzysektorowa współpraca** pomiędzy planistami, władzami samorządowymi, służbami leśnymi i wodnymi, przyrodnikami a także mieszkańcami i inwestorami. Niezbędna jest także edukacja, nie ograniczająca się do ośrodków edukacyjnych instytucji zajmujących się ochroną przyrody lecz obecna także w nauczaniu powszechnym. Działania promocyjne powinny być szeroko zakrojone zważywszy, że idea ZI jest jeszcze „świeża” i słabo ugruntowana zarówno wśród planistów, decydentów jak i w edukacji ekologicznej.

6. Cele Zielonej strategii i Plany Działań

W wyniku przeprowadzonych w ramach warsztatów i konsultacji sformułowano 4 cele Zielonej Strategii. Określono również kierunki działań, które pozwolą na realizację jej celów. Propozycje konkretnych działań opracowane przez samorzady, instytucje, stowarzyszenia a nawet firmy prowadzące działalność gospodarczą, stanowią przegląd regionalnych wdrożeń nastawionych na wzmocnienie funkcjonalności zielonej infrastruktury i uzyskanie konkretnych korzyści. Każda propozycja została opatrzona numerem, tożsamym z numerem Kart działań znajdujących się na końcu niniejszego opracowania w rozdziale Aneks. Karty te zawierają uszczegółowione opisy zamierzeń, ich lokalizacje, powiązania z celami strategii, oczekiwane korzyści, koszty i podmioty współpracujące. Należy mieć jednak świadomość, że nie odzwierciedlają one wszystkich zielonych inicjatyw podejmowanych lub planowanych w regionie. Poniższa mapa przedstawia podejmowaną w strategii problematykę łączności oraz lokalizację planowanych działań.

MAPA STRATEGII ZIELONEJ INFRASTRUKTURY I PLANÓW DZIAŁAŃ DLA KARKONOSZY I KOTLINY JELENIOGÓRSKIEJ

- Obszar analizy - Karkonosze i Kotlina Jeleniogórska
 - Obszary siedliskowe Natura 2000
 - Granica Karkonoskiego Parku Narodowego
 - Obszary cenne przyrodniczo wskazane w dokumentach planistycznych do objęcia ochroną
 - Utrzymanie korytarzy ekologicznych o znaczeniu krajowym
 - Osie łączności lokalnej sieci zielonej infrastruktury wskazane do zachowania
- Barieri - zagrożenia dla łączności ekologicznej**
- ✘ Całkowita utrata łączności wynikająca z realizacji zapisów dokumentów planistycznych
 - ◐ Znaczne ograniczenie drożności korytarza wynikająca z realizacji zapisów dokumentów planistycznych
 - ◐ Znaczne ograniczenie drożności wynikające z braku MPZP i postępującej zabudowy niezgodnej ze Studium
 - ▲ Zagrożenie spowodowane drogą o intensywnym ruchu
 - Lokalizacje działań wspierających cel 1 Strategii
- Utrzymanie stref buforowych przy korytarzach rzecznych, renaturalizacja odcinków rzek
 - Ochrona przed zabudową terenów zalewowych i suchych zbiorników retencyjnych
 - Ochrona mokradel jako naturalnych miejsc retencji
 - ▬ Kontynuacja współpracy w zakresie ZI - siedziby instytucji partnerskich
 - Obszary Zielonej Infrastruktury (ZI)
 - ZI pod pewnymi względami lub częściowo ZI
 - Brak Zielonej Infrastruktury

CELE STRATEGICZNE DLA ZIELONEJ I BŁĘKITNEJ INFRASTRUKTURY

- CEL 1: Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej**
- a- Kształtowanie łączności i utrzymywanie siedlisk
 - b- Tworzenie nowych/powiększenie terenów chronionych
 - c- Badania funkcjonalności korytarzy ekologicznych
 - d- Utrzymanie i rewitalizacja terenów zieleni urządzonej
 - e- Tworzenie nowych form zieleni urządzonej
- CEL 2: Poprawa gospodarowania wodą**
- a- Rozpoznanie zasobów wodnych i miejsc kluczowych dla retencji wymagających interwencji
 - b- Poprawa retencji zasobów wodnych
 - c- Poprawa gospodarki wodno-ściekowej
- CEL 3: Wdrożenie idei ZI w poprawę lokalnego planowania przestrzennego, ochronę krajobrazu, realizację inwestycji**
- a- Aktualizacja gminnych dokumentów planistycznych uwzględniających elementy systemu ZI i ich łączność
 - b- Propagowanie partycypacji społecznej i promocji ZI w planowaniu przestrzennym
- CEL 4: Budowa partnerstwa na rzecz ZI**
- a- Wdrożenie tematyki ZI w edukację ekologiczną
 - b- Utrzymanie ośrodków edukacji ekologicznej i kontynuacja ich dotychczasowych form
 - c- Tworzenie lokalnych grup współpracy i cykle warsztatów nt ZI
 - d- Udoskonalanie i wymiana danych dot. ZI
 - e- Tworzenie zielonych budżetów obywatelskich

Mapa obrazuje obszary i plany działania strategii opracowanej w ramach projektu MaGiCLandscapes na rzecz poprawy i rozbudowy zielonej infrastruktury w Karkonoszach i Kotlinie Jeleniogórskiej. Została opracowana przy współpracy z wieloma podmiotami w regionie. Podczas wspólnych dyskusji, konsultacji i warsztatów określono potrzeby i możliwości rozbudowy zielonej infrastruktury. Dziękujemy wszystkim osobom, które zaangażowały się w ten proces. Mamy jednocześnie świadomość, że mapa strategii nie zawiera wszystkich zielonych inicjatyw w regionie.

6.1. CEL 1. KSZTAŁTOWANIE ŁĄCZNOŚCI I POPRAWA STANU RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ.

Cel ten wiąże się z potrzebą wzmocnienia i poprawy kondycji istniejących elementów systemu przyrodniczego miast i gmin poprzez m. in. rozbudowę i ochronę ich powiązań (w tym korytarzy ekologicznych) oraz przeciwdziałanie ich fragmentacji oraz eliminacji zagrożeń dla funkcjonowania tego systemu. Działania te sprzyjają także poprawie stanu różnorodności biologicznej jak i warunków życia zarówno człowieka. W szczególności wśród działań tych wskazać należy na wprowadzenie nowych form kształtowania terenów zieleni jako elementów wzbogacających ich lokalne układy oraz ukształtowanie zintegrowanych ciągów dla komunikacji pieszej i rowerowej w otoczeniu zieleni.

Plany działań:

a. Kształtowanie łączności ekologicznej i utrzymywanie siedlisk

Nr	Działanie	Inicjatorzy / lokalizacja działań	Korzyści z realizacji Planów Działań															
			1. Zdrowie i jakość życia,	2. Zwiększona wydajność zasobów,	3. Gospodarowanie wodą,	4. Edukacja,	5. Turystyka i rekreacja,	6. Ochrona przyrody,	7. Adaptacja do zmian klimatu,	8. Niskoemisyjny transport i energia,	9. Zapobieganie kataklizmom,	10. Gospodarka gruntami i glebą,	11. Stabilność środowiska,	12. Inwestycje i zatrudnienie,	13. Rolnictwo i leśnictwo			
1	Przebudowa drzewostanów, kształtowanie struktury gatunkowej i przestrzennej	Nadleśnictwo Śnieżka Nadleśnictwo Szklarska Poręba / Lasy Nadleśnictw																
2	Przebudowa drzewostanów w reglu dolnym w drzewostanach KPN	Karkonoski Park Narodowy / Lasy dolnośląskie KPN																
3	Zwalczanie roślinności inwazyjnej Barszczu Sosnowskiego	UG Podgórzyn / Miłków																
4	Ochrona torfowisk w związku z czynną ochroną cietrzewia na gruntach w zarządzie LP	Nadleśnictwo Szklarska Poręba / Lasy Nadleśnictwa																
5	Czynna ochrona - koszenie łąk w obszarach Natura 2000 i rezerwatach przyrody	RDOŚ Lasy Nadleśnictwa / Rez. Krokusy w Górzycu, Buki Sudeckie																
6	Wykupy, dzierżawy gruntów nieleśnych w celu prowadzenia na nich gospodarki kośno-pasterskiej w związku z kształtowaniem siedlisk jako korytarzy migracyjnych dla niepylaka apollo.	Karkonoski Park Narodowy / Otulina KPN																

b. Tworzenie nowych lub powiększanie obszarów chronionych

Nr	Działanie	Inicjatorzy / lokalizacja działań	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
7	Powiększenie Karkonoskiego Parku Narodowego	Zarząd Osiedla Michałowice Stowarzyszenie Michałowice w Karkonoszach / Lasy wokół Michałowic													
8	Utworzenie Izerskiego Parku Krajobrazowego	Fundacja Karkonoska													
9	Utworzenie użytku ekologicznego	Dom Trzech Kultur Parada / Niedamirów													
10	Powiększenie obszaru Natura 2000 Karkonosze	RDOŚ, GDOŚ / Karpacz, Kowary													

c. Badanie funkcjonalności korytarzy ekologicznych

Nr	Działanie	Inicjatorzy / lokalizacja działań	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
11	Monitoring zwierząt i waloryzacja górskich łąk w celu wyznaczenia korytarzy ekologicznych	Karkonoski Park Narodowy / Teren KPN i otuliny KPN													

d. Utrzymanie i rewitalizacja terenów zieleni urządzonej

Nr	Działanie	Inicjatorzy / lokalizacja działań	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
12	Nowa aranżacja miejskich terenów zieleni	UM Jelenia Góra- 12 lokalizacji													
13	Rewitalizacja założeń parkowych	UM Jelenia Góra- 3 lokalizacje UM Karpacz- 2 lokalizacje													
14	Rewitalizacja skwerów i zielenców	UM Jelenia Góra - 3 lokalizacje UM Szklarska Poręba -1 lok. UM Karpacz - 3 lokalizacje UM Kowary UG Janowice Wielkie- Radomierz, Trzczańsko													
15	Zakładanie i utrzymanie ogrodów ziołowo-kwiatowych i sadów	Stowarzyszenie Karkonoskie Zachętnie- przy Remizie, Zakon Franciszkanów w Kowarach- teren klasztoru KPN-szkoły Szkl. Poręba, JG nr 6 Stow. "Ściegny - moja wieś"- SP													
16	Rewitalizacja terenu cmentarza	UG Podgórzyn- Cmentarz Jeńców Wojennych w Borowicach													
17	Rewitalizacja punktów widokowych w otoczeniu zieleni	Zarząd Osiedla Michałowice Stowarzyszenie Michałowice w Karkonoszach- Michałowice													

18	Pielęgnowanie pomników przyrody	UM Szklarska Poręba- Lipa sądowa w Szkl. Porębie Dolnej																		
19	Przebudowa zadrzewień miejskich z odkrzaczaniem łąk, utrzymanie naturalnych siedlisk bagiennych w dolinach potoków górskich	UM Szklarska Poręba- w Szkl. Porębie																		
20	Zwiększenie 10% powierzchni lasów komunalnych	UM Szklarska Poręba- w Szklarskiej Porębie																		

e. Tworzenie nowych form terenów zieleni urządzonej

Nr	Działanie	Inicjatorzy / lokalizacja działań	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
21	Zakładanie nowych parków, w tym parków leśnych	UM Karpacz- / 2 lokalizacje Alto Development sp. z o.o. / w Szklarskiej Porębie													
22	Zakładanie nowych skwerów	UM Karpacz /3 lokalizacje													
23	Zakładanie łąk kwietnych, łąk miejskich	UM Jelenia Góra, /8 lokalizacji UM Kowary/ teren Kowar													
24	Zakładanie „wiszących ogrodów” na mostach	UM Kowary/ mosty na Jedlicy													
25	Zakładanie „kieszonkowych ogrodów”	UM Kowary/ nad Jedlicą													
26	Tworzenie „zielonych przystanków”	UM Jelenia Góra/6 lokalizacji													
27	Budowa siłowni terenowych otoczonych przestrzenią zieloną z nasadzeniami	UM Szklarska Poręba- miasto													
28	Zagospodarowanie nowych terenów zieleni ze zbiornikami wodnymi	UM Jelenia Góra/ Zabobrze Orkana													
29	Wprowadzanie nasadzeń drzew przy ulicach i drogach	UM Karpacz UG Podórzyn /ul. Żołnierska Stowarz. Michałowice w Karkonoszach / Michałowice													
30	Budowa proekologicznych obiektów z promocją rozwiązań sprzyjających energooszczędności.	Chata Karkonoskiego Skrzata / Sosnówka													

6.2. CEL 2. POPRAWA GOSPODAROWANIA WODĄ.

Cel ten wiąże się z potrzebą rozpoznania stanu zasobów wodnych, wzmocnienia naturalnych form ich retencjonowania i racjonalnego użytkowania jako zasadniczego komponentu środowiska przyrodniczego. Szczególne znaczenie ma przy tym konieczność pilnego podjęcia działań na rzecz zrównoważonego użytkowania tych zasobów oraz eliminacja lub co najmniej minimalizowanie zagrożeń dla stanu jakości wód powierzchniowych, które są skutkiem zarówno rosnącej presji antropogenicznej, jak i postępujących, niekorzystnych zmian klimatu. Działania te obejmować powinny zwłaszcza pełne uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej przy zastosowaniu najnowocześniejszych, proekologicznych technologii.

Plany działań:

a. Rozpoznanie zasobów wodnych i miejsc kluczowych dla retencji wymagających interwencji.

Nr	Działanie	Inicjatorzy / lokalizacja działań	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
31	Inwentaryzacja i monitoring miejsc wymagających działań na terenie Karkonoszy	Karkonoski Park Narodowy / Teren KPN i otuliny KPN													

b. Poprawa retencji zasobów wodnych

Nr	Działanie	Inicjatorzy / lokalizacja działań	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
32	Konserwacja i utrzymanie potoków, w tym o charakterze górskim oraz związanych z nimi budowli hydrotech.	PGW Wody Polskie Zarząd Zlewni w Lwówku Śląskim/ na potoku Łomnica w Karpaczu													
33	Budowa zbiorników retencyjnych przy ujęciach wody pitnej	UM Szklarska Poręba													
34	Poprawa retencjonowania wody	Nadleśnictwo Śnieżka/ w 8 lok. na terenie Nadleśnictwa													
35	Zwiększenie małej retencji oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach górskich	Nadleśnictwo Szklarska Poręba /lasy Nadleśnictwa													
36	Budowa kładek przez ekosystemy mokradłowe i zastawek piętrzących na rowach odwadniających młaki	Karkonoski Park Narodowy / na terenie KPN													
37	Wspieranie działań na rzecz gromadzenia wód opadowych i roztopowych	UM Karpacz /posesje w Karpaczu													

c. Poprawa gospodarki wodno-ściekowej

Nr	Działanie	Inicjatorzy / lokalizacja działań	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
38	Modernizacja gospodarki wodno-ściekowej	PTTK / Schronisko i zamek Chojnik w Sobieszowie													

6.3. CEL 3. WDROŻENIE IDEI ZIELONEJ I BŁĘKITNEJ INFRASTRUKTURY W POPRAWĘ LOKALNEGO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO.

Cel ten wiąże się z potrzebą wprowadzenia systemowego, kompleksowego ujęcia systemów zielonej i błękitnej infrastruktury w dokumentach planowania przestrzennego, aktualizowanych i sporządzanych dla poziomu lokalnego i wprowadzenia w nich ustaleń, służących ochronie, wzmocnieniu i rozbudowie tych systemów. Działania te powinny doprowadzić do zastąpienia obecnego, niewłaściwego traktowania tych zagadnień w sposób nieciągły, fragmentaryczny i utrudniający poprawę warunków życia mieszkańców oraz życia biologicznego i poprawy bioróżnorodności. Wśród tych działań szczególne znaczenie ma wykorzystanie aktualnych, dostępnych informacji o stanie zielonej i błękitnej infrastruktury i ich wzbogacenie oraz ich wykorzystanie w pracach planistycznych i w prowadzeniu działalności inwestycyjnej i modernizacyjnej.

Plany działań:

a. Aktualizacja gminnych dokumentów planistycznych uwzględniających elementy systemu ZI i ich łączność

Nr	Działanie	Inicjatorzy / lokalizacja działań	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
39	Aktualizacja dokumentów planistycznych z uwzględnieniem rozszerzonych ustaleń dla zielonej i błękitnej infrastruktury m.in. z PZP woj. Dolnośląskiego. Uwzględnianie ustaleń w decyzjach o warunkach zabudowy.	UG Piechowice													
40	Opracowanie analiz zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gmin i ocen postępów w opracowywaniu planów miejscowych	Samorządy gminne / gminy karkonoskie													

b. Propagowanie partycypacji społecznej i promocji ZI w planowaniu przestrzennym

Nr	Działanie	Inicjatorzy / lokalizacja działań	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
41	Udział w aktualizacji dokumentów planistycznych- składanie wniosków do gmin	SOKiAS DZPK KPN													
42	Utworzenie lokalnych grup współpracy (mieszkańcy, planiści) dla wypracowania miejscowych zasad zrównoważonego planowania i katalogu wymogów (dobrych praktyk) dla inwestorów	KPN SOKiAS													

6.4. CEL 4. BUDOWA PARTNERSTWA NA RZECZ ZIELONEJ I BŁĘKITNEJ INFRASTRUKTURY

Cel ten wiąże się z potrzebą zbudowania lokalnych i ponadlokalnych sieci międzysektorowego partnerstwa na rzecz promowania i wdrażania idei zielonej i błękitnej infrastruktury w praktykę korzystania z jej zasobów, ochrony i zrównoważonego rozwoju miast i gmin. Działania w tym zakresie nie mają jeszcze powszechnego charakteru i wymagają potraktowania jako długofalowy proces, integrujący wokół tej idei mieszkańców, lokalnych liderów i organizacje pozarządowe oraz działaczy samorządowych i przedstawicieli biznesu. Służyć powinny one także wzmocnieniu lokalnej tożsamości i zaktywizowaniu działań na rzecz ochrony walorów przyrodniczo-krajobrazowych swoich miejsc zamieszkiwania i miejsc o szczególnym znaczeniu dla rekreacji i turystyki.

Plany działań:

a. Utrzymanie ośrodków edukacji ekologicznych i utrzymanie ich dotychczasowych form

Nr	Działanie	Inicjatorzy / lokalizacja działań	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
43	Utrzymanie ośr. edukacji ekologicznej oraz systemu ścieżek ekologicznych	KPN /teren KPN DZPK Nadleśnictwa													
44	Utrzymanie ogrodu dydaktycznego DZPK w Jeleniej Górze-Sobieszowie	DZPK /siedziba DZPK w Sobieszowie													
45	Kontynuacja dokumentowania i promowania wyników badań naukowych nad stanem przyrody w regionie w roczniku "Przyroda Sudetów" oraz w czasopiśmie KPN „Karkonosze”	ZTP - Zachodniosudeckie Towarzystwo Przyrodnicze KPN													
46	Organizacja akcji porządkowania terenów chronionych, lasów i przyrodniczego otoczenia osadnictwa	Nadleśnictw Śnieżka / obszar Nadleśnictwa													
47	Organizacja warsztatów szkoleniowo-edukacyjnych dotyczących ochrony przyrody, krajobrazu (w tym spotkania LGDP z cyklu "Tradycyjne ogrody przyjazne naturze i krajobrazom", SOKiAS nt. "Sekretne życie drzew" i inne)	Stow. "Ściegny - moja wieś", SOKiAS, Paseka Juliusza, Stowarzyszenie Karkonoskie Zachełmie/ W swoich miejscowościach													
48	Kontynuowanie edukacyjnych wycieczek i spacerów ekologicznych	SOKiAS- Karpacz, ZTP- region, Dom Trzech Kultur Parada- łaki, lasy Grzbietu Lasockiego													
49	Organizowanie konkursów ekologicznych dla szkół lub na najładniejszą zielen przydomową dla mieszkańców (w tym konkurs ZGK pt. „Edukacja ekologiczna ZGK - Czyste Karkonosze”)	ZGK /gminy regionu													

b. Wdrożenie tematyki ZI w edukację ekologiczną

Nr	Działanie	Inicjatorzy / lokalizacja działań	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
50	Opracowanie scenariuszy lekcyjnych o tematyce lokalnej ZI i jej funkcji, planowania przestrzennego, potrzeb ochrony krajobrazu	KPN													
51	Włączenie szkół w działania środowiskowe - monitoring przyrodniczy, tworzenie pomników przyrody, sadzenie drzew, zazielenianie otoczenia szkoły i tworzenia miejsc edukacji terenowej	KPN Nadleśnictwo Szkl. Poręba Nadleśnictwo Śnieżka /obszar Nadleśnictw													

c. Tworzenie lokalnych grup współpracy i organizacja cyklicznych warsztatów/konferencji nt. ZI

Nr	Działanie	Inicjatorzy / lokalizacja działań	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
52	Utworzenie grup roboczych z interesariuszami z regionu nt. dobrych praktyk w planowaniu przestrzennym i ZI oraz zrównoważonego wykorzystania Karkonoszy	KPN/cały region													
53	Zorganizowanie VII Konferencji z cyklu "Budowanie w pięknym krajobrazie" nt. "Planowanie przestrzenne a ochrona i rozbudowa systemów zielonej i błękitnej infrastruktury"	TUP / cały region													
54	Zorganizowanie Konferencji nt. uwarunkowań dla opracowania zintegrowanej strategii zrównoważonego rozwoju jeleniogórskiego Obszaru Funkcjonalnego	Towarzystwo Karkonoskie / cały region													
55	Powołanie grup lokalnej współpracy przy tworzeniu planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000	RDOŚ /obszary Natura 2000 w regionie													

d. Udostępnianie i wymiana danych nt. ZI w regionie

Nr	Działanie	Inicjatorzy / lokalizacja działań	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
56	Utworzenie modułu "Zielona Infrastruktura" na geoportalu wraz z ustaleniami niniejszej Strategii https://arcgis.kpnmab.pl/portal/apps/webappviewer/index.html?id=f1e7012bdbac4ca6a872501490440956	KPN													

e. Tworzenie zielonych budżetów obywatelskich

Nr	Działanie	Inicjatorzy / lokalizacja działań	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
57	Realizacja projektów dla zieleni w ramach budżetów obywatelskich	UM Szklarska Poręba UM Jelenia Góra / Tereny gmin													

7. Zasady wdrażania i monitorowania Strategii

Dla wdrożenia Zielonej Strategii zakłada się jej przekazanie samorządom lokalnym i innym uczestnikom biorącym udział w jej sporządzeniu, z zaproszeniem do kontynuowania współpracy w jej realizacji przy wykorzystaniu zawartych w ww. dokumencie rekomendacji oraz uzyskaniem potwierdzenia swej aprobaty dla takiego sposobu działania.

Monitorowanie Strategii polega na systematycznym pozyskiwaniu i analizowaniu przez KPN we współpracy z zainteresowanymi Urzędami Miast i Gmin danych dotyczących stanu realizacji poszczególnych, ujętych w Planie działań zadań wdrożeniowych. Towarzyszyć temu powinno opracowanie jednolitego systemu ewaluacji, obejmującym ocenę efektów realizacji tych zadań, trwałości osiągniętych rezultatów oraz porównanie osiągniętych wskaźników z prognozowanymi przez wykonawców.

Ocenie efektów realizacji Strategii powinny służyć organizowane przez KPN we współpracy z kolejnymi gminami doroczne warsztaty (seminaria), na których przedstawiane byłyby postępy w realizacji wskazanych w niej zadań, omawiane możliwości rozszerzenia lub korekty ww. dokumentu oraz promocja dobrych praktyk we wdrażaniu idei zielonej infrastruktury.

Zakłada się ponadto, że we wdrażaniu Strategii powinien towarzyszyć systematycznie budowany proces partycypacji społecznej, z wykorzystaniem zaangażowania osób, które aktywnie uczestniczyły w jej opracowaniu oraz ich partnerów. Budowaniu tego procesu w szczególności służyć powinny takie działania jak:

- 1) umieszczenie Strategii na stronie internetowej KPN i poszczególnych Urzędów Miast i Gmin;
- 2) sukcesywne przekazywanie informacji nt. stanu realizacji przyjętych w Strategii zadań w dostępnych środkach przekazu;
- 3) utrzymywanie stałych kontaktów z zainteresowanymi realizacją Strategii samorządowcom, liderom i mieszkańcom gmin oraz przedstawicielami działającymi na ich terenie organizacji pozarządowych;
- 4) zbieranie uwag dotyczących realizacji Strategii, w tym za pomocą poczty elektronicznej lub formularzy zamieszczonych na stronach gminnych Biuletynów Informacji Publicznej.

Karkonoski Park Narodowy, jako lider projektu odpowiedzialny za powstanie Zielonej Strategii, dąży wszelkimi staraniami w celu jej rozpowszechnienia oraz zapewnienia partycypacji społecznej podczas realizacji przyjętych w niej zadań. Jesteśmy przekonani, że wspólne podjęcie określonych w niniejszym dokumencie wyzwań, pozwoli na jeszcze lepsze zaktywizowanie lokalnych społeczności w zakresie kształtowania zielonej przestrzeni wokół swoich miejsc zamieszkania oraz na trwałą poprawę warunków życia i wypoczynku w całym obszarze.

8. ANEKS - karty działań

Nr 1	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna NADLEŚNICTWO "ŚNIEŻKA" w KOWARACH		
Lokalizacja działania Teren będący w zarządzie Nadleśnictwa "Śnieżka".		
<p>Nazwa działania, krótki opis: Przebudowa drzewostanów w kierunku zgodności z siedliskiem.</p> <p>Zagospodarowanie lasu prowadzone jest na terenie Nadleśnictwa „Śnieżka” w sposób proekologiczny, zgodny z prawami natury. Dzięki zastosowaniu nowoczesnych metod możliwe jest jednoczesne zapewnienie trwałości zasobów leśnych, ich ochrona oraz racjonalne pozyskanie drewna. Działania te są ściśle powiązane z eliminacją efektów poprzedniego modelu dominacji surowcowej, błędów minionych pokoleń. W poprzednich stuleciach dążono na tych terenach do pozyskania jak największej ilości drewna świerkowego, łatwego w uprawie, często wyprodukowanego z nasion obcego pochodzenia. Monokultury świerkowe, rosnące na niewłaściwym dla siebie siedlisku, pozbawione naturalnej odporności, mimo iż dawały dużo surowca, okazały się mało odporne na choroby, silne wiatry i szkodniki.</p> <p>Do głównych zadań nadleśnictwa w latach 1999 - 2001 należało odnowienie powierzchni pokłeskowych w Karkonoszach i Rudawach Janowickich, o powierzchni 525 ha i wielokrotnie wykonanie ich pielęgnacji na łącznej powierzchni 3 427 ha.</p> <p>Obecnie w lasach Nadleśnictwa „Śnieżka” dominującym gatunkiem jest nadal świerk, zajmujący 72% powierzchni leśnej. Zagospodarowanie lasu skupia się teraz na przebudowie litych świerczyn gatunkami drzew, których skład i ilość dopasowana jest do siedliska, określonego na podstawie warunków glebowych i klimatycznych panujących na danym terenie.</p> <p>Do przebudowy przeznaczona jest rodzimy materiał sadzeniowy, przestrzegając zasad regionalizacji nasiennej. Pod okapem przereźdzonych drzewostanów świerkowych wprowadza się sztuczne nasadzenia buka, jodły, jawora i dębu. Tworzą one zasadnicze tło lasu, które wzbogacane jest przez gatunki domieszkowe i biocenotyczne. Nasadzenia właściwych, głównych gatunków lasotwórczych stopniowo odstania się rozluźniając świerczyny, do całkowitego ich uprzątnięcia. Takie warunki sprzyjają powstawaniu wartościowego odnowienia naturalnego świerka i modrzewia, które staje się doskonałym uzupełnieniem młodych upraw. Powstające w ten sposób drzewostany, skrupulatnie pielęgnowane przez kolejne pokolenia leśników, nabierają cech pierwotnych lasów, które kiedyś porastały teren nadleśnictwa.</p> <p>Praktycznym działaniem mającym na celu zwiększenie udziału jodły pospolitej w drzewostanach górskich jest „Program restytucji jodły pospolitej w Sudetach”, realizowany na skalę gospodarczą w nadleśnictwach RDLP Wrocław praktycznie od 1996 roku. Głównym celem programu jest zachowanie lokalnej populacji jodły pospolitej w Sudetach oraz równoległe wykorzystanie w pracach nad restytucją gatunku. Założono na terenie nadleśnictwa plantację zachowawczą jodły w leśnictwie Maciejowa, która obecnie zaczyna już produkować nasiona wykorzystywane do odnowień jodłowych.</p> <p>Celem nadleśnictwa jest też odtworzenie rzadkiego gatunku - cisa pospolitego w ekosystemach leśnych. W ramach „Programu ochrony i restytucji cisa pospolitego (Taxus baccata L.) na terenie Polski”, na terenie nadleśnictwa zostały wysadzone sadzonki cisa, pod osłoną drzewostanu w 7 leśnictwach. Uprawy cisowe zostały ogrodzone, podlegają całorocznemu monitoringowi i raz do roku jest przeprowadzana ich inwentaryzacja. Należy zaznaczyć, iż przywracanie równowagi biologicznej ekosystemów leśnych regła dolnego i górnego poprzez: dostosowanie ich składu gatunkowego do dość żyznych warunków siedliskowych, jakimi są siedliska lasowe (64% powierzchni) i borowe (36%) oraz różnicowanie struktury piętrowej i wiekowej drzewostanów jest procesem długotrwałym. Efektem tej pracy będzie wzrost bioróżnorodności i zdrowotności lasów, podstawowych priorytetów proekologicznej gospodarki leśnej.</p>		
Typ działania	X działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne	X monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny:
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. X Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz Zi	
Jaki jest cel działania/korzyść	Korzyści dla ochrony przyrody Wzrost stabilności usług ekosystemowych, Zapewnienie funkcjonowania stabilnych usług ekosystemowych. Zachowanie siedlisk, gatunków i różnorodności genetycznej dla przyszłych pokoleń.	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Wzrost bioróżnorodności i zdrowotności lasów. Kształtowanie zróżnicowanego składu gatunkowego i struktury drzewostanów, odporniejszego na różne czynniki biotyczne i abiotyczne. Przywracanie równowagi biologicznej ekosystemom leśnym. Kształtowanie krajobrazu poprzez tworzenie drzewostanów wielogatunkowych i wielopiętrowych. Zachowanie trwałości drzewostanów.	
Status działania	X zrealizowane w poprzednich Planach Urządzania Lasu X w realizacji, czas realizacji 2020 X zaplanowane na okres Planu Urządzania Lasu 2019-2028 ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	Koszty własne nadleśnictwa, Fundusz Leśny, WFOŚiGW	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.	Plan Urządzania Lasu -na okres 2019-2028, Prognoza Oddziaływania Projektu Planu Urządzania Lasu na Środowisko na okres 2019-2028, Program Ochrony Przyrody	
Interesariusze/ strony współpracujące	Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Arboretum w Sycowie	

Nr 1	KARTA DZIAŁANIA
Institucja odpowiedzialna NADLEŚNICTWO SZKLARSKA PORĘBA	
Lokalizacja działania - Lasy w obrębie Karkonoszy i Gór Izerskich	
Nazwa działania, krótki opis Przebudowa drzewostanów monokultur świerkowych na żyznych siedliskach i utrzymanie w dobrej kondycji odbudowanych drzewostanów pokłeskowych. Dostosowanie drzewostanu do wymagań siedliska, który będzie zapewniał trwałą, zrównoważoną i wielofunkcyjną gospodarkę leśną.	
Typ działania	☒ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne ☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☒ X Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI
Jaki jest cel działania/ korzyść	1. Leśnictwo a) wielofunkcyjne stabilne leśnictwo 2. Stabilność usług ekosystemowych
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Dostosowanie drzewostanu do wymagań siedliska zapewni trwałą, zrównoważoną i wielofunkcyjną gospodarkę leśną, ale także trwałość i stabilność ekosystemu leśnego jako ważnego komponentu środowiska. Lasy pełnią ważną rolę w regulacji klimatu - akumulują CO2 oraz produkują O2, regulują obieg wody w przyrodzie, zapobiegają erozji glebowej. Mają wpływ na lokalny klimat, są miejscem zbioru jagód i grzybów. Lasy nadleśnictwa Szklarska Poręba w sposób szczególny stwarzają warunki i służą sportowi i rekreacji (narcciarstwo biegowe, turystyka rowerowa) tym samym przyczyniając się do poprawy jakości życia i zdrowia zarówno mieszkańców regionu jak i turystów.
Status działania	☐ zrealizowane, kiedy ☒ X w realizacji, czas realizacji do 2028r. ☐ zaplanowane na ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	Źródło finansowania: Nadleśnictwo Szklarska Poręba
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.	Plan Urządzania Lasu na okres od 1.01.2019 do 31.12.2028r.
Interesariusze/ strony współpracujące	

Nr 2	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna KARKONOSKI PARK NARODOWY		
Lokalizacja działania Regiel dolny Karkonoskiego Parku Narodowego		
Nazwa działania, krótki opis Przebudowa drzewostanów w reglu dolnym		
Typ działania <ul style="list-style-type: none"> ☐ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne ☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny 		
Powiązanie z celem głównym Strategii	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☐ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI 	
Jaki jest cel działania/ korzyść	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stabilność ekosystemów 2. Korzyści zw. z leśnictwem <ol style="list-style-type: none"> a) Wzmocnienie kontroli szkodników 	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Dzięki przebudowie monokultur świerkowych uzyska się drzewostany mieszane dostosowane do wymagań siedliskowych, bardziej stabilne i odporne na surowy klimat Karkonoszy, kłęski żywiołowe a także na ataki szkodników np. kornika drukarza. Renaturalizacja drzewostanu przyczyni się do zróżnicowania struktury wiekowej i przestrzennej lasu co będzie miało wpływ na zwiększenie ilości gatunków. Zmniejszenie ilości kwaśnej butwiny w ściółce spowoduje użyznienie gleby i lepszy dostęp roślin do składników mineralnych. Ponadto wielogatunkowe drzewostany będą efektywniej akumulować węgiel zawarty w CO ₂ , przez co spowolnią zmiany klimatyczne.	
Status działania	<ul style="list-style-type: none"> ☐ zrealizowane, kiedy ☐ w realizacji ☐ zaplanowane na ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości 	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	POIŚ, Fundusz Leśny, Przychody KPN	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.	Plan ochrony KPN	
Interesariusze/ strony współpracujące	-	

Nr 3	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna GMINA PODGÓRZYN		
Lokalizacja działania Miłków- nieruchomości prywatne i skarbu państwa		
Nazwa działania, krótki opis Zwalczanie barszczu Sosnowskiego - rośliny inwazyjnej zagrażającej gatunkom rodzimym oraz niebezpiecznej dla człowieka. Szukanie mechanizmów finansowych i prawnych na zwalczanie rośliny z terenów nieruchomości prywatnych. Organizacja spotkań informacyjnych skierowanych do mieszkańców nt. zagrożeń i metod zwalczania barszczu.		
Typ działania <ul style="list-style-type: none"> ☐ działanie aktywne ☒ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne ☐ monitoring lub/i program badawczy ☒ program edukacyjny ☐ inny 		
Powiązanie z celem głównym Strategii	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☒ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI ☐ Inny cel 	
Jaki jest cel działania/ korzyść	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zdrowie, jakość życia 2. Zwiększona wydajność zasobów naturalnych 	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Wyeliminowanie gatunku obcego, który zagraża gatunkom rodzimym i siedliskom przyrodniczym.	
Status działania	<ul style="list-style-type: none"> ☐ zrealizowane, kiedy ☒ w realizacji, właściciele nieruchomości na własny koszt corocznie próbują zwalczyć roślinę ☐ zaplanowane na ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości 	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania		
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.		
Interesariusze/ strony współpracujące	Właściciele gruntów	

Nr 4	KARTA DZIAŁANIA
Instytucja odpowiedzialna NADLEŚNICTWO SZKLARSKA PORĘBA	
Lokalizacja działania Lasy w obrębie Karkonoszy i Gór Izerskich	
Nazwa działania, krótki opis Projekt rozwojowy pn. „Czynna ochrona cietrzewia na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych w Polsce”. Głównym celem projektu jest zachowanie krajowej populacji cietrzewia, poprzez stworzenie nowych stanowisk lęgowych oraz utrzymanie istniejących. Poprawa biotopu, wsiedlenia i monitoring ptaków pochodzących z krajowych hodowli, ograniczenie presji drapieżników, działania z zakresu ochrony i monitorowania puli genowej, a także kompleksowe działania z zakresu odtwarzania i czynnej ochrony siedlisk.	
Typ działania	☒ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne ☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☒ X Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI
Jaki jest cel działania/ korzyść	1. Korzyści -ochrona przyrody a) Wartość zachowania siedlisk, gatunków i różnorodności genetycznej dla przyszłych pokoleń 2. Zwiększona wydajność zasobów naturalnych a) Magazynowanie zasobów słodkiej wody 3. Adaptacja i łagodzenie skutków zmian klimatu a) Składowanie i sekwestracja węgla
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Działania mające wpływ na Zieloną Infrastrukturę dotyczą przede wszystkim torfowisk, które stanowią doskonały biotop dla cietrzewia. Dbanie i odtwarzanie tych terenów będzie miało wpływ na: - prawidłową retencję i magazynowanie wody w przyrodzie, - zachowanie odpowiedniego bilansu wodnego otoczenia, - kształtowanie lokalnego klimatu, - akumulację węgla w środowisku, - oczyszczenie wód z nadmiaru azotu, fosforu i siarki- torfowiska pełnią funkcje tzw. "nerek krajobrazu".
Status działania	☐ zrealizowane, kiedy ☒ X w realizacji, czas realizacji do 2022 r. ☐ zaplanowane na ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	Źródło finansowania: Fundusz Leśny Koszt: 2 311 760 zł brutto
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.	
Interesariusze/ strony współpracujące	

Nr 5	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna PASIEKA JULIUSZA - MICHAŁ PIWOWARSKI		
Lokalizacja działania Zachęlmie 49, 58-562 Podgórzyn		
Nazwa działania, krótki opis Utrzymywanie stanowiska bylin z rodziny <i>Orchidaceae</i> w miejscu ich pierwotnego występowania na podmokłej łące w Zachęlmie.		
Typ działania <ul style="list-style-type: none"> ☒ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne ☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny 		
Powiązanie z celem głównym Strategii	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☒ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI 	
Jaki jest cel działania/ korzyść	Podniesienie wiedzy i świadomości mieszkańców Zachęlmia/Karkonoszy nt. konieczności zachowania górskich łąk podmokłych stanowiących naturalny element zbiorowisk roślinnych Karkonoszy mających bezcenny wpływ na stan bioróżnorodności terenów Karkonoszy.	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Zachowanie ww. stanowisk i łąk; Inwentaryzacja okazów storczykowatych; Odnalezienie i inwentaryzacja dodatkowych stanowisk; Podniesienie świadomości istoty bioróżnorodności również w kontekście turystyki w Karkonoszach.	
Status działania	<ul style="list-style-type: none"> ☐ zrealizowane, kiedy ☐ w realizacji, czas realizacji ☒ zaplanowane corocznie ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości 	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	Brak możliwości określenia kosztów.	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.	BRAK	
Interesariusze/ strony współpracujące	Karkonoski Park Narodowy, Stowarzyszenie Karkonoskie Zachęlmie.	

Nr 6	KARTA DZIAŁANIA
Instytucja odpowiedzialna KARKONOSKI PARK NARODOWY	
Lokalizacja działania Karkonosze, Brama Lubawska (Rezerwat Kruczy Kamień)-historyczne miejsca występowania motyla Niepylaka apollo	
Nazwa działania, krótki opis Kształtowanie siedlisk jako korytarzy migracyjnych dla niepylaka apollo.	
Typ działania <ul style="list-style-type: none"> ☐ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne ☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny 	
Powiązanie z celem głównym Strategii	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☐ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI
Jaki jest cel działania/ korzyść	1. Korzyści ochrony przyrody a) Wartość zachowania siedlisk, gatunków i różnorodności genetycznej dla przyszłych pokoleń 2. Stabilność ekosystemów 3. Gospodarka gruntami i glebą a) Przeciwdziałanie zajmowania gruntów, ich fragmentacji i uszczelniania 4. Edukacja a) Zaplecze naukowe i naturalne i laboratorium
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Reintrodukcja rzadkiego i chronionego gatunku motyla to nie tylko korzyść dla bioróżnorodności, ale również troska o właściwe kształtowanie siedlisk murawowych i łąkowych związanych z jego rozrodem i żerowaniem. Projekt zakłada ochronę czynną tych siedlisk (nasadzenia roślin żywicielskich dla gąsienic, koszenie uwzględniające kwitnienia nektarodajnych kwiatów) poprzez współpracę z rolnikami, lasami państwowymi, dzierżawy i wykupy gruntów. Działania pozwolą na utrzymanie w dobrej kondycji łąk, które w Karkonoszach występują w rozdrobnieniu a na skutek zaniku rolniczego użytkowania często zarastają, są przeznaczane pod zabudowę lub zaorywane. Działania pozwolą również na utrzymanie mikrosiedlisk występujących na łąkach (zadrzewień, mokradel), które jako ważne elementy Zielonej Infrastruktury przyczyniają się do retencji wody, osłabiają siłę wiatru i są schronieniem dla wielu gatunków. Działanie to będzie przykładem kształtowania funkcjonalnych połączeń (korytarzy ekologicznych) co nawiązuje do unijnej definicji Zielonej Infrastruktury.
Status działania	<ul style="list-style-type: none"> ☐ zrealizowane, kiedy ☐ w realizacji, czas realizacji ☐ zaplanowane na 2021-2023 ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	Program LIFE
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.	Plan ochrony KPN
Interesariusze/ strony współpracujące	Klub Przyrodników, RDOŚ, Lasy Państwowe, właściciele gruntów

Nr 7	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna ZARZĄD OSIEDLA MICHAŁOWICE STOWARZYSZENIE MICHAŁOWICE W KARKONOSZACH		
Lokalizacja działania Tereny leśne, w okolicach Michałowic		
Nazwa działania, krótki opis Podjęcie działań w kierunku objęcia ochroną terenów leśnych jako parku narodowego.		
Typ działania <ul style="list-style-type: none"> ☐ działanie aktywne ☒ regulacje np. uchwały, koncepcje ☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny ☐ promocyjne 		
Powiązanie z celem głównym Strategii	X Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. <ul style="list-style-type: none"> ☐ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI ☐ Inny cel 	
Jaki jest cel działania/ korzyść	Ochrona terenów leśnych przed nadmierną wycinką drzew, niszczeniem infrastruktury turystycznej- szlaki turystyczne w związku z pozyskiwaniem i wywozem drewna.	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie wycinki drzew • Ochrona najbardziej różnorodnego systemu ekologicznego • Ochrona ważnych gatunków roślin i zwierząt 	
Status działania	<ul style="list-style-type: none"> ☐ zrealizowane, kiedy ☐ w realizacji, czas realizacji ☒ zaplanowane na 2020 ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości 	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	-	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.	-	
Interesariusze/ strony współpracujące	Gmina Miejska Piechowice, Radni Piechowic	

Nr 9	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna DOM TRZECH KULTUR PARADA		
Lokalizacja działania Łąki w Niedamirowie		
Nazwa działania, krótki opis Plan utworzenia użytku ekologicznego na torfowisku węglanowym i murawach storczykowych.		
Typ działania <ul style="list-style-type: none"> ☐ działanie aktywne ☒ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne ☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny 		
Powiązanie z celem głównym Strategii	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☐ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI 	
Jaki jest cel działania/ korzyść	1. Korzyści ochrony przyrody a) Wartość zachowania siedlisk, gatunków i różnorodności genetycznej dla przyszłych pokoleń 2. Edukacja a) Zaplecze naukowe i naturalne i laboratorium	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Nadanie statusu użytku ekologicznego obszarowi i wpisanie go do dokumentów planistycznych gminy zapewni jego ochronę. Zostaną wypracowane wytyczne w jaki sposób użytkować obszar i teren wokół żeby nie utracić bioróżnorodności, nie zmienić warunków wodnych. Być może łatwiej będzie pozyskać finanse na działania ochrony czynnej jeżeli zajdzie taka potrzeba. Wydarzenie byłoby okazją do edukacji mieszkańców wsi o lokalnych walorach przyrodniczych, funkcji łąk i torfowisk i wzmocnienia wizerunku wsi. Przejście przez procedurę tworzenia użytku byłoby dobrą praktyką dla innych społeczności.	
Status działania	<ul style="list-style-type: none"> ☐ zrealizowane, kiedy ☐ w realizacji, czas realizacji ☐ zaplanowane na ☒ planowane w nieokreślonej przyszłości 	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	-	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.	-	
Interesariusze/ strony współpracujące	Gmina Lubawka, RDOŚ, Stowarzyszenie Niedamirów Wioska Cudów, Zachodniosudeckie Towarzystwo Przyrodnicze	

Nr 11	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna KARKONOSKI PARK NARODOWY		
Lokalizacja działania KPN i otulina w miastach i gminach: Szklarska Poręba, Piechowice, Podgórzyn, Karpacz, Kowary, Lubawka.		
Nazwa działania, krótki opis Poprawa stanu łączności ekologicznej w Karkonoskim Parku Narodowym i jego otulinie Wspieranie łączności ZI w tym przypadku korytarzy ekologicznych i miejsc szczególnych dla zachowania bioróżnorodności. Uszczegółowienie wiedzy o gatunkach i siedliskach poprzez wdrożenie systemu monitoringu przyrodniczego pozwoli na szczegółową identyfikację i opisanie funkcjonalności korytarzy ekologicznych dla ryb, płazów, ssaków, roślin. Aby przeciwdziałać fragmentacji konieczne jest dostarczanie wiarygodnych dowodów roli i funkcji korytarzy ekologicznych (monitoring) oraz budowanie kapitału społecznego dla ich ochrony (edukacja dla zielonej infrastruktury). Współpraca z interesariuszami zapewni podniesienie świadomości roli obszaru KPN i jego otuliny dla łączności ekologicznej i jakości przyrody w regionie.		
Typ działania	☐ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne	☒ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☒ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☒ Budowa partnerstwa na rzecz ZI	
Jaki jest cel działania/ korzyść	1. Ochrona przyrody 2. Edukacja	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Wyznaczenie miejsc kluczowych dla łączności ekologicznej w obrębie Karkonoszy i wskazanie kierunków dyspersji gatunków poza Karkonoszami.	
Status działania	☐ zrealizowane, kiedy ☐ w realizacji, czas realizacji ☒ zaplanowane na 2021-2025 ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	Norway grants- Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.	Plan Ochrony Karkonoskiego Parku Narodowego	
Interesariusze/ strony współpracujące	Samorzady, NGO, mieszkańcy	

Nr 12	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna MIASTO JELENIA GÓRA		
Lokalizacja działania Jelenia Góra, lokalizacje: 1. Park Zdrojowy dz. 78/1 AM-4 obr. Cieplice-V i dz. 78/3 AM-4 obr. Cieplice-V, 2. Plac Piastowski przed pałacem Schaffgotschów - dz. 7/3 AM-4 obr. Cieplice-V, 3. Trzy fragmenty ul. 1-go Maja (Skwer Lwowski i Brama Wojanowska, rejon ławek na przeciwko Empiku, skwer przy rzeźbie Europy na byku - działki nr 96/3 AM-58 obr. 28 NE, nr 22/1 AM-58 obr. 28 NE oraz nr 1/4 AM-59 obr. 28 NE), 4. Cztery fragmenty ul. Bankowej (wschodnia i zachodnia część ulicy: rejon KCM-u, miejsca do siedzenia przy szachach terenowych, rejon biblioteki - działki nr 58/3 oraz 58/4 AM-58 obr. 28 NE), 5. Plac Ratuszowy (dz. nr 19/4 AM-58 obr. 28 NE), 6. Teren zielony przy ul. Ogińskiego - przy pawilonie „Jubilat” (dz. nr 29/2 AM-18 obr. 60), 7. Rejon ulicy 1-go Maja - miejsce naprzeciwko zlikwidowanego targowiska przy ul. Kilińskiego, naprzeciwko ulicy Pocztovej (dz. nr 1/4 AM-59 obr. 28 NE).		
Nazwa działania, krótki opis Nowa aranżacja terenów zieleni, polegająca na nasadzeniach roślin oraz wprowadzeniu nowych elementów małej architektury, obejmować będzie następujące działania w poszczególnych lokalizacjach: 1. Park Zdrojowy - nasadzenia na terenie po ogrodzie powojników (617,40 m ²) i w bezpośrednim otoczeniu kapliczki (25,13 m ²). 2. Plac Piastowski - nasadzenia na obszarze obecnych 4 trawników przed pałacem Schaffgotschów, powierzchnie rabat (trawników): I - 177,56 m ² , II - 71,20 m ² , III - 44,70 m ² , IV - 43,57 m ² , razem 337,03 m ² 3. Ustawienie donic z nasadzeniami roślin - 3 fragmenty ul. 1-go Maja (Skwer Lwowski i Brama Wojanowska, rejon ławek na przeciwko Empiku, skwer przy rzeźbie Europy na byku) (8 donic). 4. Ustawienie donic z nasadzeniami roślin - 4 fragmenty ul. Bankowej (wschodnia i zachodnia część ulicy: rejon KCM-u, miejsca do siedzenia przy szachach terenowych, rejon biblioteki) (11 donic). 5. Plac Ratuszowy - nowe nasadzenia. 6. Teren zielony przy ul. Ogińskiego - przy pawilonie „Jubilat” (alejka, elementy małej architektury, nowe nasadzenia). 7. „Zielona ściana” - rejon ulicy 1-go Maja - miejsce naprzeciwko zlikwidowanego targowiska przy ul. Kilińskiego (naprzeciwko ulicy Pocztovej).		
Typ działania	☒ X działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne	☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☒ X Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI	
Jaki jest cel działania/ korzyść	Zdrowie i jakość życia. - Poprawa warunków zdrowotnych i społecznych. Poprawa jakości gruntów i ich atrakcyjności. 1. Dbałość o wizerunek miasta, kształtowanie struktury sieci ZI w przestrzeniach miejskich - zielone trasy, ścieżki rowerowe, skwery i zieleńce. 2. Większa dbałość o zieleń. Turystyka i rekreacja. - Wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru - poprawa stanu zieleni.	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Poprzez utworzenie wielu nowych stanowisk uprawowych roślin ozdobnych powstaną miejsca o korzystnych warunkach bytowania flory i fauny (np. pszczoł), w nieprzyjaznych dotychczas dla organizmów żywych lokalizacjach (w najbardziej zurbanizowanych częściach miasta), co będzie mieć znaczenie dla rozwoju i utrzymania sieci ZI. Realizacja zadania będzie mieć znaczenie społeczne (zdrowotne), ponieważ pojawienie się roślinności w zabudowanym terenie korzystnie wpłynie na mikroklimat tych miejsc oraz ich estetykę. Realizacja zadania stworzy korzystniejszy wizerunek Miasta, jako gospodarza terenu zieleni, pełniącego funkcje przyrodnicze, krajobrazowe i turystyczne.	
Status działania	☐ w realizacji, czas realizacji	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania.	2.500.000 PLN, dofinansowanie z UE.	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji	Zgodność ze Strategią rozwoju Miasta Jeleniej Góry na lata 2014-2025 (uchwała Nr 574.LXI.2014 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 10.11.2014 r. w sprawie Strategii rozwoju Miasta Jeleniej Góry na lata 2014-2025), cel operacyjny: 3.1.5. Uporządkowanie terenów zielonych w pasie drogowym z uwzględnieniem walorów estetycznych (ukwiecenie).	
Interesariusze/ strony współpracujące	-	

Nr 13	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna MIASTO JELENIA GÓRA		
Lokalizacja działania Jelenia Góra, Park wokół Zameczku na Zabobrze, działki nr 5/20 i 5/21 AM-5 obr. 60		
Nazwa działania, krótki opis Rewitalizacja Parku wokół Zameczku na Zabobrze. Rewitalizacja parku polegać ma na odnowieniu terenu zielonego wokół Zameczku, poprzez: 1. Wykonanie alejek. 2. Odnowienie starej drewnianej altany. 3. Odtworzenie oczka wodnego. 4. Wykonanie ogrodzenia. 5. Wykonanie oświetlenia. 6. Ustawienie ławek i koszy. 7. Wykonanie nowych nasadzeń roślin.		
Typ działania	☒ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne	☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☒ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI	
Jaki jest cel działania/ korzyść	Zdrowie i jakość życia. 1. Rozbudowa zielonych ścieżek rowerowych / pieszych, z zielenią izolującą od hałasu ulicznego i zanieczyszczeń. 2. Dostępność miejsc uprawiania sportu i rekreacji. 3. Rewitalizacja nieużytków w kierunku placów zabaw, parków, siłowni polowych - miejskie tereny zielone. 4. Poprawa warunków zdrowotnych i społecznych. Poprawa jakości gruntów i ich atrakcyjności. 1. Dbłość o wizerunek miasta, kształtowanie struktury sieci ZI w przestrzeniach miejskich - zielone trasy, ścieżki rowerowe, skwery i zieleńce. 2. Większa dbłość o zieleni. Turystyka i rekreacja. 1. Wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru - poprawa stanu zieleni. 2. Ochrona i dostępność miejsc o wyjątkowych walorach krajobrazowych.	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Rewitalizacja i zagospodarowanie obszaru w kierunku stworzenia uporządkowanego i dobrze utrzymanego parku miejskiego, spowoduje zmianę charakteru tego obszaru na teren rekreacyjny pokryty roślinnością (w tym licznym drzewostanem), wśród której planowane są również liczne grupy krzewów oraz żywoptoty, mające znaczenie dla utrzymania sieci ZI. Obiekt będzie szczególnie istotny dla rozbudowy i utrzymania sieci ZI, z uwagi na jego lokalizację na osiedlu mieszkaniowym, gdzie odczuwalny jest brak większych, izolowanych powierzchni pokrytych różnicowaną roślinnością. Realizacja zadania będzie mieć znaczenie społeczne (zdrowotne), ponieważ obiekt służyć będzie rekreacji i wypoczynkowi mieszkańców na świeżym powietrzu, wśród zieleni. Rewitalizacja obszaru stworzy korzystniejszy wizerunek Miasta, jako gospodarza terenu zieleni, pełniącego funkcje przyrodnicze, krajobrazowe i turystyczne.	
Status działania	☐ w realizacji, czas realizacji ☒ X zaplanowane na lata 2020-2022 ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania.	2.500.000 PLN, dofinansowanie z UE.	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji	Zgodność ze Strategią rozwoju Miasta Jeleniej Góry na lata 2014-2025 (uchwała Nr 574.LXI.2014 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 10.11.2014 r. w sprawie Strategii rozwoju Miasta Jeleniej Góry na lata 2014-2025), cel operacyjny: 3.3.6. Rozwój zróżnicowanej, wszechstronnej, całorocznej, dostosowanej do wszystkich grup wiekowych oferty rekreacyjnej, sportowej dla mieszkańców i turystów.	
Interesariusze/ strony współpracujące	-	

Nr 13	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna MIASTO JELENIA GÓRA		
Lokalizacja działania Jelenia Góra, Park Wzgórza Krzywoustego, działki nr: 5/1, 5/2 i 5/3 AM-18 obr. 28 NE		
Nazwa działania, krótki opis Rewitalizacja dawnego założenia parkowego zlokalizowanego w rejonie Wzgórza Krzywoustego w Jeleniej Górze. Rewitalizacja dawnego założenia parkowego w rejonie Wzgórza Krzywoustego w Jeleniej Górze obejmować będzie: 1. Wykonanie dokumentacji projektowej oraz uzyskanie niezbędnych decyzji na usunięcie drzew. 2. Regulację koron istniejącego drzewostanu. 3. Wykonanie alejek - rekonstrukcję dawnych ciągów spacerowych. 4. Budowę altany do odpoczynku w stylu nawiązującym do pobliskiej wieży widokowej. 5. Wykonanie nasadzeń krzewów różaneczników i azalii na powierzchni ok. 2000 m ² , w ilości ok. 700 sztuk krzewów, o wysokości w granicach 50-100 cm, w formie luźnego nasadzenia wśród istniejących już drzew, jako naturalistycznego „ogrodu rododendronów”. 6. Wykonanie oświetlenia (latarnie parkowe) oraz iluminacji starych drzew. 7. Ustawienie ławek i koszy.		
Typ działania	☒ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne	☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☒ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI	
Jaki jest cel działania/ korzyść	Zdrowie i jakość życia. 1. Rozbudowa zielonych ścieżek rowerowych / pieszych, z zielenią izolującą od hałasu ulicznego i zanieczyszczeń. 2. Dostępność miejsc uprawiania sportu i rekreacji. 3. Rewitalizacja nieużytków w kierunku placów zabaw, parków, siłowni polowych - miejskie tereny zielone. 4. Poprawa warunków zdrowotnych i społecznych. Poprawa jakości gruntów i ich atrakcyjności. 1. Dbłość o wizerunek miasta, kształtowanie struktury sieci ZI w przestrzeniach miejskich - zielone trasy, ścieżki rowerowe, skwery i zieleńce. 2. Większa dbłość o zieleni. Turystyka i rekreacja. 1. Wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru - poprawa stanu zieleni. 2. Ochrona i dostępność miejsc o wyjątkowych walorach krajobrazowych.	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Rewitalizacja i zagospodarowanie obszaru w kierunku stworzenia bardziej uporządkowanego i dobrze utrzymanego parku miejskiego, spowoduje zmianę charakteru tego obszaru na teren rekreacyjny, służący wypoczynkowi mieszkańców na świeżym powietrzu. Park będzie pokryty zróżnicowaną roślinnością (w tym licznym drzewostanem), wśród której planowane są również zadrzewienia liniowe oraz grupy krzewów, mające znaczenie dla utrzymania sieci ZI. Oczyszczenie z samosiewów i pielęgnacja starodrzewu zlokalizowanego w parku, w tym cięcia sanitarne w koronach drzew, poprawią funkcjonowanie zadrzewienia parkowego w ramach ZI. Rewitalizacja obszaru stworzy korzystniejszy wizerunek Miasta, jako gospodarza terenu zieleni, pełniącego funkcje przyrodnicze, krajobrazowe i turystyczne.	
Status działania	☐ w realizacji, czas realizacji ☒ Zaplanowane na lata 2021-2023 ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania.	4.000.000 PLN, dofinansowanie z UE.	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji	Zgodność ze Strategią rozwoju Miasta Jeleniej Góry na lata 2014-2025 (uchwała Nr 574.LXI.2014 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 10.11.2014 r. w sprawie Strategii rozwoju Miasta Jeleniej Góry na lata 2014-2025), cel operacyjny: 3.3.6. Rozwój zróżnicowanej, wszechstronnej, całorocznej, dostosowanej do wszystkich grup wiekowych oferty rekreacyjnej, sportowej dla mieszkańców i turystów.	
Interesariusze/ strony współpracujące	-	

Nr 13	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna MIASTO JELENIA GÓRA		
Lokalizacja działania Jelenia Góra, Park Wzgórze Partyzantów, działki nr: 115/8 AM-2 obr. 33 oraz 123/9 AM-4 obr. 33.		
Nazwa działania, krótki opis Rewitalizacja Parku Wzgórze Partyzantów. Rewitalizacja dawnego założenia parkowego Park Wzgórze Partyzantów w Jeleniej Górze obejmować będzie: 1. Wykonanie dokumentacji projektowej oraz uzyskanie niezbędnych decyzji na usunięcie drzew. 2. Regulację koron istniejącego drzewostanu. 3. Wykonanie alejek. 4. Budowę zadaszonej platformy widokowo-wypoczynkowej na szczycie wzgórza. 5. Budowę ścieżki rowerowej okrążającej Park oraz miejsc do odpoczynku dla rowerzystów (stojaki dla rowerów, ławki, stoliki). 6. Wykonanie iluminacji skałek o ciekawych kształtach, stanowiących atrakcję i cechę wyróżniającą Park Wzgórze Partyzantów na tle innych terenów zielonych Miasta. 7. Wykonanie oświetlenia (latarnie parkowe). 8. Ustawienie ławek i koszy. 9. Wykonanie dodatkowych nasadzeń krzewów i drzew ozdobnych.		
Typ działania	☒ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne	☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☒ X Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI	
Jaki jest cel działania/ korzyść	Zdrowie i jakość życia. 1. Rozbudowa zielonych ścieżek rowerowych / pieszych, z zielenią izolującą od hałasu ulicznego i zanieczyszczeń. 2. Dostępność miejsc uprawiania sportu i rekreacji. 3. Rewitalizacja nieużytków w kierunku placów zabaw, parków, siłowni polowych - miejskie tereny zielone. 4. Poprawa warunków zdrowotnych i społecznych. Poprawa jakości gruntów i ich atrakcyjności. 1. Dbłość o wizerunek miasta, kształtowanie struktury sieci ZI w przestrzeniach miejskich - zielone trasy, ścieżki rowerowe, skwery i zieleńce. 2. Większa dbłość o zieleń. Turystyka i rekreacja. 1. Wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru - poprawa stanu zieleni. 2. Ochrona i dostępność miejsc o wyjątkowych walorach krajobrazowych.	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Rewitalizacja i zagospodarowanie obszaru w kierunku stworzenia uporządkowanego i dobrze utrzymanego parku miejskiego, spowoduje zmianę charakteru tego obszaru na teren rekreacyjny pokryty roślinnością (w tym licznym drzewostanem), wśród której planowane są również zadrzewienia liniowe oraz żywopłoty, mające znaczenie dla utrzymania sieci ZI. Oczyszczenie z samosiewów i pielęgnacja starodrzewu zlokalizowanego w parku, w tym cięcia sanitarne w koronach drzew, poprawią funkcjonowanie zadrzewienia parkowego w ramach ZI. Rewitalizacja obszaru stworzy korzystniejszy wizerunek Miasta, jako gospodarza terenu zieleni, pełniącego funkcje przyrodnicze, krajobrazowe i turystyczne.	
Status działania	☐ w realizacji, czas realizacji ☒ X zaplanowane na lata 2022-2024 ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania.	4.000.000 PLN, dofinansowanie z UE.	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji	Zgodność ze Strategią rozwoju Miasta Jeleniej Góry na lata 2014-2025 (uchwała Nr 574.LXI.2014 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 10.11.2014 r. w sprawie Strategii rozwoju Miasta Jeleniej Góry na lata 2014-2025), cel operacyjny: 3.3.6. Rozwój zróżnicowanej, wszechstronnej, całorocznej, dostosowanej do wszystkich grup wiekowych oferty rekreacyjnej, sportowej dla mieszkańców i turystów.	
Interesariusze/ strony współpracujące	-	

Nr 14	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna MIASTO JELENIA GÓRA		
Lokalizacja działania Jelenia Góra, miejski zieleńiec na murach miejskich wzdłuż ulicy Podwale, działka nr 189/1 AM-2 obr. Jelenia Góra-1		
Nazwa działania, krótki opis Rewitalizacja zieleńca położonego na murach miejskich wzdłuż ulicy Podwale. Zaplanowane zadanie dotyczy miejskiego zieleńca położonego na murach miejskich wzdłuż ulicy Podwale i obejmować będzie następujące prace: 1. Wykonanie dokumentacji projektowej oraz uzyskanie stosownych zezwoleń od Konserwatora Zabytków. 2. Remont murów miejskich (w tym schodów) - naprawę ubytków, wzmocnienie fragmentów zagrożonych degradacją. 3. Wykonanie windy dla osób niepełnosprawnych, wózków, itp. z poziomu ul. Podwale na szczyt murów, do poziomu zieleńca. 4. Wykonanie alejek i oświetlenia parkowego na terenie zieleńca, a także iluminacji murów oraz starych drzew. 5. Ustawienie ławek i koszy na śmieci. 6. Wykonanie nowych nasadzeń drzew i krzewów ozdobnych.		
Typ działania	☒ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne	☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☒ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI	
Jaki jest cel działania/ korzyść	Zdrowie i jakość życia. Poprawa warunków zdrowotnych i społecznych. Poprawa jakości gruntów i ich atrakcyjności. 1. Dbłość o wizerunek miasta, kształtowanie struktury sieci ZI w przestrzeniach miejskich - zielone trasy, ścieżki rowerowe, skwery i zieleńce. 2. Większa dbłość o zieleni. Turystyka i rekreacja. Wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru - poprawa stanu zieleni.	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Rewitalizacja i zagospodarowanie obszaru w kierunku stworzenia uporządkowanego oraz dobrze wyposażonego zieleńca miejskiego w obrębie najstarszej, średniowiecznej części miasta, spowoduje zmianę charakteru tego obszaru na teren bardziej rekreacyjny, pokryty zróżnicowaną roślinnością (w tym drzewostanem), wśród której planowane są również żywopłoty i zadrzewienia liniowe, mające znaczenie dla utrzymania sieci ZI. Obiekt będzie miał istotne znaczenie dla rozbudowy i utrzymania sieci ZI, z uwagi na jego lokalizację na terenie silnie zurbanizowanym (tzw. staromiejska część Jeleniej Góry), gdzie odczuwalny jest brak większych, otwartych powierzchni pokrytych zróżnicowaną roślinnością. Realizacja zadania będzie mieć znaczenie społeczne (zdrowotne), ponieważ obiekt służyć będzie rekreacji i wypoczynkowi mieszkańców na świeżym powietrzu, wśród zieleni. Rewitalizacja obszaru stworzy korzystniejszy wizerunek Miasta, jako gospodarza terenu zieleni, pełniącego funkcje przyrodnicze, krajobrazowe i turystyczne.	
Status działania	☐ w realizacji, czas realizacji ☒ Zaplanowane na lata 2022-2023 ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania.	3.000.000 PLN, dofinansowanie z UE.	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji	Zgodność ze Strategią rozwoju Miasta Jeleniej Góry na lata 2014-2025 (uchwała Nr 574.LXI.2014 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 10.11.2014 r. w sprawie Strategii rozwoju Miasta Jeleniej Góry na lata 2014-2025), cel operacyjny: 3.3.6. Rozwój zróżnicowanej, wszechstronnej, całorocznej, dostosowanej do wszystkich grup wiekowych oferty rekreacyjnej, sportowej dla mieszkańców i turystów.	
Interesariusze/ strony współpracujące	-	

Nr 14	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna MIASTO JELENIA GÓRA		
Lokalizacja działania Jelenia Góra, miejski zieleńiec przy skrzyżowaniu ulic Karkonoskiej i Bronistawa Czecha w Sobieszowie, działka nr 755 AM-20 obr. Sobieszów-II		
Nazwa działania, krótki opis Rewitalizacja zieleńca przy skrzyżowaniu ulic Karkonoskiej i Bronistawa Czecha w Sobieszowie. Miejski zieleńiec przy skrzyżowaniu ulic Karkonoskiej i Bronistawa Czecha w Sobieszowie, wzdłuż potoku Wrzosówka, ma charakter małego parku. Na terenie zieleńca znajdują się pozostałości starej kamiennej fontanny, obecnie nieczynnej. W obrębie obiektu rosną w grupach drzewa i krzewy oraz byliny ozdobne. Wskazane jest odnowienie zieleńca, w tym wszystkich elementów małej architektury na nim zlokalizowanych. W związku z tym planuje się rewitalizację zieleńca poprzez: 1. Wykonanie dokumentacji projektowej, w tym opracowanie sposobu dostarczania wody do fontanny, a także uzyskanie wszystkich niezbędnych pozwoleń. 2. Wykonanie nowych alejek na miejsce starych, ze zniszczoną nawierzchnią. 3. Wykonanie oświetlenia terenu (4 lampy parkowe oraz iluminacje drzew i krzewów). 4. Odbudowę starej fontanny, wykonanie iluminacji tej fontanny. 5. Ustawienie nowych ławek i koszy. 6. Wykonanie nowych nasadzeń krzewów i drzew. 7. Odnowienie drewnianej rzeźby Kunegundy i drewnianej ławki, stojących na zieleńcu. 8. Wykonanie ogrodzenia zieleńca.		
Typ działania	☒ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne	☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☒ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI	
Jaki jest cel działania/ korzyść	Zdrowie i jakość życia. Poprawa warunków zdrowotnych i społecznych. Poprawa jakości gruntów i ich atrakcyjności. 1. Dbłość o wizerunek miasta, kształtowanie struktury sieci ZI w przestrzeniach miejskich - zielone trasy, ścieżki rowerowe, skwery i zieleńce. 2. Większa dbłość o zieleń. Turystyka i rekreacja. Wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru - poprawa stanu zieleni.	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Rewitalizacja i zagospodarowanie obszaru w kierunku stworzenia uporządkowanego oraz dobrze wyposażonego zieleńca miejskiego z fontanną, spowoduje zmianę charakteru tego obszaru na teren bardziej rekreacyjny, pokryty zróżnicowaną roślinnością (w tym drzewostanem), wśród której planowane są również żywopłoty i zadrzewienia liniowe, mające znaczenie dla utrzymania sieci ZI. Obiekt będzie miał istotne znaczenie dla rozbudowy i utrzymania sieci ZI, z uwagi na jego lokalizację przy skrzyżowaniu ruchliwych pasów drogowych ulic Karkonoskiej i Bronistawa Czecha, na terenie zurbanizowanym, gdzie odczuwalny jest brak większych, otwartych powierzchni pokrytych zróżnicowaną roślinnością. Realizacja zadania będzie mieć znaczenie społeczne (zdrowotne), ponieważ obiekt służyć będzie rekreacji i wypoczynkowi mieszkańców na świeżym powietrzu, wśród zieleni. Rewitalizacja obszaru stworzy korzystniejszy wizerunek Miasta, jako gospodarza terenu zieleni, pełniącego funkcje przyrodnicze, krajobrazowe i turystyczne.	
Status działania	☐ w realizacji, czas realizacji ☒ X zaplanowane na lata 2022-2023 ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania.	1.700.000 PLN, dofinansowanie z UE.	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji	Zgodność ze Strategią rozwoju Miasta Jeleniej Góry na lata 2014-2025 (uchwała Nr 574.LXI.2014 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 10.11.2014 r. w sprawie Strategii rozwoju Miasta Jeleniej Góry na lata 2014-2025), cel operacyjny: 3.3.6. Rozwój zróżnicowanej, wszechstronnej, czterolecyjnej, dostosowanej do wszystkich grup wiekowych oferty rekreacyjnej, sportowej dla mieszkańców i turystów.	
Interesariusze/ strony współpracujące	-	

Nr 14	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna MIASTO JELENIA GÓRA		
Lokalizacja działania Jelenia G., miejski zieleńiec przy skrzyżowaniu ulic PCK i Wolności w Cieplicach, działka nr 46 AM-3 obr. Cieplice-VII		
Nazwa działania, krótki opis Przebudowa zieleńca wraz z infrastrukturą przy skrzyżowaniu ulic PCK i Wolności. Miejski zieleńiec przy skrzyżowaniu ulic PCK oraz Wolności zlokalizowany jest w uczęszczanym miejscu Cieplic, przy najważniejszym węźle komunikacyjnym, w skład którego wchodzi przystanki MZK, PKS oraz postój taksówek. Zieleńiec w tej lokalizacji powinien być wizytówką Cieplic - „na przywitanie” przyjeżdżających kuracjuszy, turystów i innych gości. Obecnie na terenie obiektu znajdują się alejki bez utwardzonej nawierzchni i ławki, a także niskie drzewa. Planuje się rewitalizację zieleńca poprzez: 1. Wykonanie dokumentacji projektowej. 2. Wykonanie nowych alejek na miejsce starych, bez nawierzchni utwardzonej. 3. Wykonanie oświetlenia terenu (4 lampy parkowe oraz iluminacje drzew i krzewów). 4. Utworzenie reprezentacyjnej fontanny (podświetlanej). 5. Ustawienie nowych ławek i koszy. 6. Wykonanie nowych nasadzeń krzewów i drzew. 7. Ustawienie trwałego, podświetlanego napisu z metalu: Uzdrawisko Cieplice wita.		
Typ działania	☒ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne	☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☒ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI	
Jaki jest cel działania/ korzyść	Zdrowie i jakość życia. Poprawa warunków zdrowotnych i społecznych. Poprawa jakości gruntów i ich atrakcyjności. 1. Dbłość o wizerunek miasta, kształtowanie struktury sieci ZI w przestrzeniach miejskich - zielone trasy, ścieżki rowerowe, skwery i zieleńce. 2. Większa dbłość o zieleń. Turystyka i rekreacja. Wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru - poprawa stanu zieleni.	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Rewitalizacja i zagospodarowanie obszaru w kierunku stworzenia uporządkowanego oraz dobrze wyposażonego zieleńca miejskiego z fontanną, spowoduje zmianę charakteru tego obszaru na teren rekreacyjny, pokryty zróżnicowaną roślinnością (w tym drzewostanem), wśród której planowane są również żywopłoty, mające znaczenie dla utrzymania sieci ZI. Obiekt będzie miał istotne znaczenie dla rozbudowy i utrzymania sieci ZI, z uwagi na jego lokalizację w pobliżu ruchliwego pasa drogowego ul. Wolności i na terenie silnie zurbanizowanym, gdzie odczuwalny jest brak większych, otwartych powierzchni pokrytych zróżnicowaną roślinnością. Realizacja zadania będzie mieć znaczenie społeczne (zdrowotne), ponieważ obiekt służyć będzie rekreacji i wypoczynkowi mieszkańców na świeżym powietrzu, wśród zieleni. Rewitalizacja obszaru stworzy korzystniejszy wizerunek Miasta, jako gospodarza terenu zieleni, pełniącego funkcje przyrodnicze, krajobrazowe i turystyczne.	
Status działania	☐ w realizacji, czas realizacji ☒ zaplanowane na lata 2022-2024 ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania.	1.500.000 PLN, dofinansowanie z UE.	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji	Zgodność ze Strategią rozwoju Miasta Jeleniej Góry na lata 2014-2025 (uchwała Nr 574.LXI.2014 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 10.11.2014 r. w sprawie Strategii rozwoju Miasta Jeleniej Góry na lata 2014-2025), cel operacyjny: 3.3.6. Rozwój zróżnicowanej, wszechstronnej, całorocznej, dostosowanej do wszystkich grup wiekowych oferty rekreacyjnej, sportowej dla mieszkańców i turystów.	
Interesariusze/ strony współpracujące	-	

Nr 14	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna URZĄD MIEJSKI W KOWARACH		
Lokalizacja działania Centrum miasta, przy samym deptaku ul. Pocztowa		
Nazwa działania, krótki opis “Skwer pszczeli” Przebudowa starego skweru, na którym znajdował się jedynie trawnik w coś bardziej kolorowego i żyjącego. Skwer będzie podzielony na miejsce z trawnikiem oraz na miejsce gdzie będzie tętniło życie pszczoł. Postawiony zostanie stary drewniany ul dla pszczoł oraz domki dla owadów, stworzy to małe osiedle mieszkaniowe dla owadów. Teren dookoła zostanie obsadzony roślinami miododajnymi i kwitnącymi od wiosny aż do jesieni.		
Typ działania	☒ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☒ promocyjne	☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☒ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI	
Jaki jest cel działania/ korzyść	Wprowadzenie życia fauny i flory do centrum miasta.	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Ożywienie centrum miasta, poprzez połączenie przyrody z terenem o ścisłej tkance miejskiej.	
Status działania	☐ zrealizowane, kiedy ☐ w realizacji, czas realizacji ☐ zaplanowane na ☒ planowane w nieokreślonej przyszłości	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	Środki z programu: Z Kujawskim pomagamy pszczołom - Piękny ogród przyjazny pszczołom, oraz środki własne.	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.		
Interesariusze/ strony współpracujące		

Nr 14	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA PARTNERSTWO DUCHA GÓR OSP JANOWICE WIELKIE GMINA JANOWICE WIELKIE		
Lokalizacja działania : Trzcińsko, Radomier		
Nazwa działania, krótki opis: Nasadzenie wokół skweru edukacyjnego przy Wieży w Radomierzu (obręb 0005, działka 451): Liriope szafirkowe Nasadzenia wokół odrestaurowanych Piwniczek w Trzcińsku tzw.: zielone miejsca odpoczynku (obręb 0006 działka 111) : tuja szmaragd , azalia japońska, trawa		
Typ działania	☒ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne	☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☒ X Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI	
Jaki jest cel działania/ korzyść	1. Zdrowie i jakość życia a) Lepsze warunki zdrowotne i społeczne 2. Gospodarka gruntami i glebą a) Poprawa jakości gruntów i ich atrakcyjności	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Urozmaicenie terenów zielonych i miejsc odpoczynku na szlakach turystycznych specjalnie wybranymi gatunkami: <ul style="list-style-type: none"> • Liriope szafirkowe : względy estetyczne, działanie na rzecz eliminowania zanieczyszczeń z powietrza, naturalny filtr powietrza, usuwa np.: amoniak i inne związki chemiczne i pierwiastki oraz smog. • Tuja szmaragd 100 cm: względy estetyczne, relaks w zielonym zakątku, tuja charakteryzuje się intensywną zielenią; Liście (łuski) tui zawierają olejek eteryczny (0,4-1%), którego głównym składnikiem jest tujon (ok. 65%). Ponadto zawiera α-pinen, kamforę, borneol, fenchon, seskwiterpeny, flawonoidy i polisacharydy (inf. z „Rośliny lecznicze świata” B. van Wyk., M. Wink). • Azalia japońska : estetyka otoczenia, wielosezonowe nasadzenie, korzystny wpływ na czystość powietrza i zapewnienie relaksu z uwagi na intensywność barw; roślina odporna na zanieczyszczenia powietrza, stąd mimo kurzu i pyłu na szlaku doskonale komponuje się w otoczenie relaksu przy przystankach np.: dla rowerzystów. 	
Status działania	☐ zrealizowane, kiedy ☒ x w realizacji, czas realizacji - termin do 31.12.2020 ☐ zaplanowane na ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	Źródło : Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 finansowane z Europejskiego Funduszu na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich - Europa inwestuje w obszary wiejskie	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.	Konkursy grantowe ogłaszane przez LGD Partnerstwo Ducha Gór	
Interesariusze/ strony współpracujące	Gmina Janowice Wielkie, mieszkańcy, organizacje pozarządowe	

Nr 15	KARTA DZIAŁANIA	
Institucja odpowiedzialna ZAKON OO.FRANCISZKANÓW PL. FRANCISZKAŃSKI 1, 58-530 KOWARY		
Lokalizacja działania Ogród przy klasztorze oo. Franciszkanów		
Nazwa działania, krótki opis "Ogród Franciszkański" Zagospodarowanie starego ogrodu przy klasztorze u oo. Franciszkanów poprzez stworzenie fajnej przestrzeni zielonej pełnej życia. Pokazanie żywota św. Franciszka wśród przyrody. W ogrodzie znalazł by się sad, byłby stworzony zielnik z nasadzeniami, miejsce z uprawią małego warzywnika oraz teren, gdzie byłyby nasadzenia szlachetnych drzew, krzewów ozdobnych i roślin kwitnących by stworzyć fragment małego lasu. Ogród ogólnodostępny dla ludzi. Mieszkańcy starsi mogliby w nim miło spędzać czas blisko z naturą, natomiast najmłodszy mogliby w nim odpoczywać ze swoimi zwierzakami tak jak to robił św. Franciszek.		
Typ działania <ul style="list-style-type: none"> ☒ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☒ promocyjne <ul style="list-style-type: none"> ☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny 		
Powiązanie z celem głównym Strategii	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☒ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI 	
Jaki jest cel działania/ korzyść	Przywrócenie świetności i życia w ogrodzie. Pokazanie ludziom, jak można zagospodarować niewielką przestrzeń i stworzyć ogród w centrum miasta.	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Fajnie jakby w przyszłości ogród ten stał się miejscem spotkań osób starszych, ale i mieszkańców z centrum Kowar, którzy nie posiadają własnego terenu zielonego, własnego ogrodu. W przygotowanych butkach dla ptaków może, też by zaczęło tętnić nowe życie. Miejsce to mogłoby też się przyczynić do zmniejszenia zanieczyszczeń powietrza w otoczeniu.	
Status działania	<ul style="list-style-type: none"> ☐ zrealizowane, kiedy ☐ w realizacji, czas realizacji ☐ zaplanowane na ☒ planowane w nieokreślonej przyszłości 	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	Środki własne	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.		
Interesariusze/ strony współpracujące		

Nr 15	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna STOWARZYSZENIE KARKONOSKIE ZACHEŁMIE		
Lokalizacja działania Wieś Zachełmie, gmina Podgórzyn		
Nazwa działania, krótki opis Utrzymanie ogrodu ziółowo-kwiatowego przy budynku Starej Remizy		
Typ działania	☒ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne ☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny	
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☒ X Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI	
Jaki jest cel działania/ korzyść	1. Poprawa zapyłania 2. Poprawa jakości gruntów i ich atrakcyjności. 3. Lepszy wizerunek wsi	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Dzięki zagospodarowanie terenu, który był zasypany gruzem i śmieciami i zarośnięty chaotycznie, poprawia się krajobraz w centrum wsi. Stworzenie ogrodu z różnorodnymi gatunkami ziół i kwiatów przyciąga owady i drobne zwierzęta. Praca w ogrodzie jest też okazją do integracji mieszkańców i promocji wsi.	
Status działania	☐ zrealizowane, kiedy ☒ X w realizacji, czas realizacji od czerwca 2019 ☐ zaplanowane ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	Bez kosztów. Praca wolontariuszy- członków i sympatyków Stowarzyszenia. Rośliny do nasadzeń подарowane przez zaprzyjaźnione gospodarstwo ogrodnicze.	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.	Statut Stowarzyszenia Karkonoskie Zachełmie (zachowanie dziedzictwa przyrodniczego) Sołecka Strategia Rowoju Wsi (zachowanie dziedzictwa przyrodniczego)	
Interesariusze/ strony współpracujące	Sołectwo Zachełmie	

Nr 15	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna KARKONOSKI PARK NARODOWY		
Lokalizacja działania Szklarska Poręba, Jelenia Góra- tereny przyszkolne		
Nazwa działania, krótki opis Program „Szkoła przyjazna trzmielom“ - tworzenie ogrodów przyszkolnych dla zapylaczy- przygotowanie poletek roślin kwitnących dla dzikich pszczoł, wysianie oraz nasadzenia miododajnych roślin, wykonanie domków dla dzikich pszczoł, trzmieli, spotkania tematyczne, warsztaty, opracowanie scenariuszy edukacyjnych o roli zapylaczy i ich siedlisk w uzyskiwaniu pożytków dla człowieka		
Typ działania <ul style="list-style-type: none"> ☒ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne ☐ monitoring lub/i program badawczy ☒ program edukacyjny ☐ inny 		
Powiązanie z celem głównym Strategii	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☒ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☒ Budowa partnerstwa na rzecz ZI 	
Jaki jest cel działania/ korzyść	<ul style="list-style-type: none"> 3. Edukacja <ul style="list-style-type: none"> a) Zaplecze naukowe i naturalne laboratorium 4. Zwiększona wydajność zasobów naturalnych <ul style="list-style-type: none"> a) Poprawa zapylania 	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Fragmenty terenów przyszkolnych są przekształcane w ogródek z roślinami miododajnymi. Dzięki temu tereny zyskują na atrakcyjności poprzez wprowadzenie wielu gatunków kwitnących, miododajnych roślin, które są wykorzystywane przez pszczoły. W ogrodzie prowadzone są lekcje uświadamiające znaczenie pszczołowatych w zapylaniu roślin, w tym takich które są wykorzystywane przez człowieka. Uczymy o biologii owadów, ich specjalizacji względem kwiatów. Kształtujemy szacunek do przyrody w młodych ludziach, dbamy o polepszenie kontaktu z otaczającą przyrodą.	
Status działania	<ul style="list-style-type: none"> ☐ zrealizowane, kiedy ☒ w realizacji, czas realizacji 2019/2020 ☐ zaplanowane na ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości 	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	Koszty własne KPN, Szkoły, Stowarzyszenia.	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.	Program edukacyjny KPN przyjęty i zatwierdzony przez Radę Szkoły.	
Interesariusze/ strony współpracujące	Stowarzyszenie Natura i Człowiek	

Nr 16	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna GMINA PODGÓRZYN		
Lokalizacja działania Borowice, cmentarz jeńców wojennych		
Nazwa działania, krótki opis Rewitalizacja terenu cmentarza poprzez odnowienie napisów na nagrobkach, nasadzenia drzew i krzewów.		
Typ działania <ul style="list-style-type: none"> ☒ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne ☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny 		
Powiązanie z celem głównym Strategii	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☒ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI 	
Jaki jest cel działania/ korzyść	1. Gospodarka gruntami i glebą a) Poprawa jakości gruntów i ich atrakcyjności.	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Kształtowanie zieleni urządzonej na terenie historycznego cmentarza przyczyni się do odbioru tego miejsca jako zadbanego. Nasadzenia będą miały wpływ na jakość gruntu.	
Status działania	<ul style="list-style-type: none"> ☐ zrealizowane, kiedy ☒ w realizacji, czas realizacji 2020 /2021 ☐ zaplanowane na ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości 	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	Brak danych	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.	-----	
Interesariusze/ strony współpracujące	-----	

Nr 17	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna STOWARZYSZENIE MICHAŁOWICE W KARKONOSZACH		
Lokalizacja działania Piechowice, osiedle Michałowice		
Nazwa działania, krótki opis Rewitalizacja punktu widokowego w Michałowicach		
Typ działania <ul style="list-style-type: none"> ☒ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne ☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny 		
Powiązanie z celem głównym Strategii	X Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. <ul style="list-style-type: none"> ☐ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI 	
Jaki jest cel działania/ korzyść	Odtworzenie historycznego punktu widokowego, uprzątnięcie terenu, nasadzenie rodzimej roślinności	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	a) Powstanie nowego skweru zielonego przeznaczonego do odpoczynku b) Stworzenie naturalnego żywopłotu wokół skweru	
Status działania	<ul style="list-style-type: none"> ☐ zrealizowane, kiedy ☐ w realizacji, czas realizacji ☒ zaplanowane na 07.2020-10.2020 ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości 	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	Koszt ok: 4 500 zł LGD Partnerstwo Ducha Gór Stowarzyszenie Michałowice w Karkonoszach	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.	Statut Stowarzyszenie Michałowice w Karkonoszach	
Interesariusze/ strony współpracujące	Miasto Piechowice	

Nr 21	KARTA DZIAŁANIA
Instytucja odpowiedzialna Burmistrz Szklarskiej Poręby i Urząd Miejski w Szklarskiej Porębie	
Lokalizacja działania Obszar gminy Szklarska Poręba, w szczególności działki 26, 27, 28 oraz 44/3 w rejonie Szklarskiej Poręby Średniej	
Nazwa działania Budowa Parku Leśnego w Szklarskiej Porębie Średniej jako uzupełnienie "Parku Ducha Gór" OPIS Działanie polega na zaadoptowaniu wydzielonych obszarów działek nr 26, 27, 28, 44/3 na Park Leśny łączący projektowaną inwestycję hotelową przy ul. Osiedle Grottgera z Parkiem Ducha Gór. Idea Parku Leśnego opiera się na promocji aktywnego wypoczynku i doświadczeniu przyrody. W ramach Parku przewiduje się stworzenie niezbędnej infrastruktury przyjaznej spacerom ekologicznym, a także rewitalizację obszaru i przekształcenie go w taki sposób, by przywrócić zielen naturalnie występującą na terenie Gór Izerskich. Przewiduje się analizę istniejącego ekosystemu i wzbogacenie go o nasadzenia roślinności charakterystycznej dla tego regionu przy zachowaniu pasów dzikiej przyrody. Całość założenia oparta będzie na idei renaturyzacji. Zielona infrastruktura zapewni miejsca, w których będzie można zapoznać się z bioróżnorodnością terenu. Dzięki zainstalowanym tablicom informacyjnym będzie można zaznajomić się z występującymi w tej okolicy gatunkami fauny i flory. Miejsca odpoczynku zostaną zaprojektowane tak by zapewnić interesujące wglądy widokowe w otaczający krajobraz. Takie osobiste doświadczenie przyrody będzie pomagać budować szacunek i zrozumienie względem natury, wspomagać cele edukacji ekologicznej i budować tożsamość miejsca zarówno wśród społeczności lokalnej jak i turystów. Ścieżki spacerowe w zieleni łączące przyjemne z pożytecznym, zapewnią relaks i ruch na świeżym powietrzu, a przy okazji dadzą możliwość poznania procesów zachodzących w przyrodzie. Dzięki połączeniu z obiektem hotelowym, którego architektura jest zanurzona w kontekście historycznym oraz z Parkiem Ducha Gór, zlokalizowanym przy Muzeum Hauptmanna, Park Leśny będzie promował odpowiedzialną turystykę przybliżającą historię i kulturę regionu oraz umożliwi duchowe i symboliczne interakcje.	
Typ działania ☒ działanie aktywne regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☒ promocyjne ☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny	
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☒ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☒ Budowa partnerstwa na rzecz ZI
Jaki jest cel działania/ korzyść	Zdrowie i jakość życia Edukacja Turystyka i rekreacja Ochrona przyrody
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Zrozumienie zjawisk przyrodniczych jako istotny element ochrony przyrody i postaw związanych z korzystaniem ze środowiska Powiększenie i poprawa atrakcyjności terenów zielonej infrastruktury dostępnych dla mieszkańców i turystów Stabilność ekosystemów Poprawa jakości powietrza i ograniczenie rozprzestrzeniania się hałasu związanego m.in. z przebiegającą w tym rejonie linią kolejową
Status działania	zrealizowane, kiedy w realizacji, czas realizacji ☒ zaplanowane na okres związany z realizacją w/w inwestycji przy ul Osiedle Grottgera. Celem jest uruchomienie Parku Leśnego w momencie uruchomienia obiektu hotelowego planowane w nieokreślonej przyszłości
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.	
Interesariusze/ strony współpracujące	Burmistrz Szklarskiej Poręby i Urząd Miejski w Szklarskiej Porębie, Alto Development sp. z o.o. sp.k.

Nr 23		KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna URZĄD MIEJSKI W KOWARACH			
Lokalizacja działania Zakładanie łąk kwietnych, łąk miejskich			
Nazwa działania, krótki opis “Zielone Łąki” Na terenach zielonych należących do miasta będą tworzone łąki kwietne. Teren nie będzie do końca wykaszany, połacie traw będą zostawiane. W miejscach tych będzie dosiana roślinność bardzo lubiana przez owady oraz pszczoły.			
Typ działania		☒ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne	☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny
Powiązanie z celem głównym Strategii		☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☒ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI	
Jaki jest cel działania/ korzyść		Bliskość do natury, zarówno fauny jak i flory. Wiele owadów wprowadzi się na te łąkowe tereny. Ludzie starsi mieszkający w pobliżu mający problem z poruszaniem się, będą mogli obserwować, życie toczące się wśród traw.	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę		Gleba na takich terenach będzie miała wyższą wilgotność. Więcej owadów wprowadzi się na łąki oraz w najbliższą okolicę. Sam teren będzie wyglądał estetycznie, gdy z dnia na dzień będzie kwitła inna roślina.	
Status działania		☐ zrealizowane, kiedy ☐ w realizacji, czas realizacji ☐ zaplanowane na ☒ planowane w nieokreślonej przyszłości	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania		Środki własne albo pozyskanie środków z programów zewnętrznych	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.			
Interesariusze/ strony współpracujące			

Instytucja odpowiedzialna
URZĄD MIEJSKI W KOWARACH

Lokalizacja działania

Potok Jedlica

Nazwa działania, krótki opis

“ Wiszące Ogrody na Jedlicy”

Tworzenie wiszących ogrodów na mostkach znajdujących się na potoku Jedlica. Przeływa ona przez samo centrum naszego miasta i chcemy, aby to miejsce stało się żywą, kwitnącą i zieloną wizytówką Kowar. Przez Jedlicę przechodzi kilkadziesiąt mostów i mostków, które docelowo będą miały swoje nazwy i w przyszłości w większości będą obsadzone roślinami. Będą to rośliny nie tylko jednoroczne, ale i wieloletnie, które również w okresie zimowym mają budować zieloną przestrzeń w tej okolicy. Pomału staramy się oczyszczać teren przy nabrzeżu Jedlicy, by w przyszłości można było swobodnie spacerować bulwarami po obu stronach potoku przechodząc z jednego brzegu na drugi wspomnianymi mostkami.

Typ działania

działanie aktywne

regulacje np. uchwały,
plany, koncepcje

promocyjne

monitoring lub/i program badawczy

program edukacyjny

inny

**Powiązanie z celem
głównym Strategii**

Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego.

Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej.

Poprawa gospodarowania wodą

Budowa partnerstwa na rzecz ZI

**Jaki jest cel
działania/ korzyść**

Ekologiczny oraz promocyjny by stworzyć fajną zieloną przestrzeń dla mieszkańców i przyjezdnych.

**Opis spodziewanych
wyników mających
wpływ na Zieloną
Infrastrukturę**

Podnoszenie świadomości ekologicznej wśród mieszkańców z tego teren. Nauczenie ludzi o dbanie nie tylko o swój mały skrawek życia przy domu, a cały teren publiczny, gdyż to wszystko jest naszym wspólnym dobrem zielonym.

Status działania

zrealizowane, kiedy

w realizacji, czas realizacji

zaplanowane na

planowane w nieokreślonej przyszłości

**Przybliżone koszty
realizacji i źródło
finansowania**

Środki z LGD Partnerstwo Ducha Gór ok. 20.tys zł oraz środki własne i od sponsorów.

**Odniesienia do
dokumentów
programowych
instytucji.**

**Interesariusze/
strony
współpracujące**

LGD Partnerstwo Ducha Gór

Nr 25	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna URZĄD MIEJSKI W KOWARACH		
Lokalizacja działania Centrum miasta przy deptaku ul. 1Maja		
Nazwa działania, krótki opis "Ogród kieszonkowy" Wąski surowy i betonowy przesmyk pomiędzy kamienicami, który na co dzień jest łącznikiem pomiędzy deptakiem (ul. 1Maja) a bulwarem nad Jedlicą przy ul. Staszica zostanie obsadzony roślinami. Stworzona zostanie przestrzeń wiszącej zieleni, przez którą ludzie będą mogli się przedzierać chcąc przejść z jednej strony na drugą. W przyszłości, gdy miejsce bardziej zarosnie da wrażenie "gotyckiej nawy starej katedry" tylko nie z ciężkiego strzelistego kamienia, a ze zwiewnej roślinności, która ożywi miejsce.		
Typ działania	☒ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☒ promocyjne	☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☒ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI	
Jaki jest cel działania/ korzyść	Adaptacja terenu betonowego pomiędzy dwoma budynkami na teren zielony przyjazny dla człowieka i środowiska. Poprawa estetyki miasta.	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	W przyszłości powstanie większej ilości takich przejść w mieście. Wprowadzenie się ptaków i zakładanie gniazd w ogrodach kieszonkowych.	
Status działania	☐ zrealizowane, kiedy ☐ w realizacji, czas realizacji ☐ zaplanowane na ☒ planowane w nieokreślonej przyszłości	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	Środki własne oraz pozyskanie materiałów od sponsorów i zaprzyjaźnionych instytucji.	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.		
Interesariusze/ strony współpracujące		

Nr 28	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna MIASTO JELENIA GÓRA		
Lokalizacja działania Jelenia Góra, teren zielony ze stawem pomiędzy budynkiem ul. Oskara Kolberga 3 a ul. Michała Kleofasa Ogińskiego, działka nr 46 AM-18 obr. 60.		
Nazwa działania, krótki opis Zagospodarowanie terenu zielonego ze stawem pomiędzy budynkiem ul. Oskara Kolberga 3 a ul. Michała Kleofasa Ogińskiego. Zadanie dotyczy miejskiego terenu zielonego z zarastającym stawem, położonego pomiędzy budynkiem ul. Oskara Kolberga 3 a ul. Michała Kleofasa Ogińskiego, przy skarpie. W ramach zadania planowane są następujące prace: 1. Oczyszczenie zarastającego stawu poprzez pogłębienie zbiornika na głębokość ok. 1 m, z wywiezieniem namulów, śmieci oraz korzeni roślin (głównie trzcina) oraz zagospodarowaniem wywiezionej masy zgodnie z ustawą o odpadach. 2. Wykonanie wzmocnień brzegowych (faszyny) stawu. 3. Wykonanie alejek. 4. Ustawienie nowych ławek i koszy na śmieci. 5. Wykonanie oświetlenia terenu. 6. Wykonanie sitowni na świeżym powietrzu. 5. Wykonanie nowych nasadzeń drzew i krzewów.		
Typ działania	☒ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne	☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☒ X Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI	
Jaki jest cel działania/ korzyść	Zdrowie i jakość życia. 1. Rozbudowa zielonych ścieżek rowerowych / pieszych, z zielenią izolującą od hałasu ulicznego i zanieczyszczeń. 2. Dostępność miejsc uprawiania sportu i rekreacji. 3. Rewitalizacja nieużytków w kierunku placów zabaw, parków, sitowni polowych - miejskie tereny zielone. 4. Poprawa warunków zdrowotnych i społecznych. Gospodarka wodna. 1. Poprawa oczyszczania wody; Zwiększenie zdolności samooczyszczania wód, poprawiające w ten sposób warunki siedliskowe roślin i zwierząt związanych z tym środowiskiem. Poprawa jakości gruntów i ich atrakcyjności. 1. Dbalność o wizerunek miasta, kształtowanie struktury sieci ZI w przestrzeniach miejskich - zielone trasy, ścieżki rowerowe, skwery i zieleńce. 2. Większa dbalność o zieleń. Turystyka i rekreacja. 1. Wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru - poprawa stanu zieleni. 2. Ochrona i dostępność miejsc o wyjątkowych walorach krajobrazowych.	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Powstanie nowego miejskiego terenu zielonego poprzez jego rewitalizację, spowoduje zmianę ruderalnego charakteru obszaru na teren rekreacyjny pokryty roślinnością, wśród której planowane są również zadrzewienia oraz żywopłoty, mające znaczenie dla utrzymania sieci ZI. Oczyszczenie stawu poprawi warunki bytowania flory i fauny przybrzeżnej oraz wodnej, co poprawi funkcjonowanie ekosystemu w ramach ZI. Rewitalizacja obszaru stworzy korzystniejszy wizerunek Miasta, jako gospodarza terenu zieleni, pełniącego funkcje przyrodnicze, krajobrazowe i turystyczne.	
Status działania	☐ w realizacji, czas realizacji ☒ X zaplanowane na lata 2023-2024 ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania.	1.600.000 PLN, dofinansowanie z UE.	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji	Zgodność ze Strategią rozwoju Miasta Jeleniej Góry na lata 2014-2025 (uchwała Nr 574.LXI.2014 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 10.11.2014 r. w sprawie Strategii rozwoju Miasta Jeleniej Góry na lata 2014-2025), cele operacyjne: 3.3.1. Zagospodarowanie zasobów leśnych i wodnych dla potrzeb sportowo-rekreacyjnych, turystycznych. 3.3.6. Rozwój zróżnicowanej, wszechstronnej, całorocznej, dostosowanej do wszystkich grup wiekowych oferty rekreacyjnej, sportowej dla mieszkańców i turystów.	
Interesariusze/ strony współpracujące	-	

Nr 28	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna MIASTO JELENIA GÓRA		
Lokalizacja działania Jelenia Góra, trzy stawy miejskie w rejonie ulicy Władysława Orkana, położone na gminnych działkach o numerach: 346/1, 172/7 oraz 204/11 (AM-2, obr. 40)		
Nazwa działania, krótki opis Zagospodarowanie terenów wokół trzech stawów w rejonie ulicy Władysława Orkana w Jeleniej Górze. Trzy miejskie stawy w rejonie ulicy Władysława Orkana, położone na gminnych działkach o numerach: 346/1, 172/7 oraz 204/11 (AM-2, obr. 40), otoczone są niezagospodarowanymi gruntami, posiadającymi w sobie duży potencjał jako tereny rekreacyjne. Planowane jest zagospodarowanie tych terenów poprzez wykonanie następujących prac: 1. Oczyszczenie brzegów stawów ze śmieci, usunięcie nadmiaru zakrzewień. 2. Usunięcie drzew - wywrotów, złomów oraz egzemplarzy w złym stanie fitosanitarnym. 3. Utworzenie alejek spacerowo - rowerowych wokół stawów, łączących się z istniejącymi ciągami komunikacyjnymi. 4. Ustawienie ławek, koszy na śmieci przy alejkach, koło stawów. 5. Wykonanie 3 miejsc do urządzania ognisk oraz miejsca do grillowania, wraz z wiatą chroniącą przed opadami atmosferycznymi.		
Typ działania	☒ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne	☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☒ X Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI	
Jaki jest cel działania/ korzyść	Zdrowie i jakość życia. 1. Rozbud. zielonych ścieżek rowerowych/piesznych, z zielenią izolującą od hałasu uliczn. i zanieczyszczeń. 2. Dostępność miejsc uprawiania sportu i rekreacji. 3. Rewitalizacja nieużytk. w kierunku placów zabaw, parków, siłowni polowych - miejskie tereny zielone. 4. Poprawa warunków zdrowotnych i społecznych. Gospodarka wodna. 1. Poprawa oczyszczania wody; Zwiększenie zdolności samooczyszczania wód, poprawiające w ten sposób warunki siedliskowe roślin i zwierząt związanych z tym środowiskiem. Poprawa jakości gruntów i ich atrakcyjności. 1. Dbłość o wizerunek miasta, kształtowanie struktury sieci ZI w przestrzeniach miejskich - zielone trasy, ścieżki rowerowe, skwery i zieleńce. 2. Większa dbłość o zieleń. Turystyka i rekreacja. 1. Wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru - poprawa stanu zieleni. 2. Ochrona i dostępność miejsc o wyjątkowych walorach krajobrazowych.	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Powstanie nowego miejskiego terenu zielonego poprzez rewitalizację nieużytków, spowoduje zmianę ruderalnego charakteru obszaru na teren rekreacyjny pokryty roślinnością, wśród której planowane są również zadrzewienia liniowe oraz żywopłoty, mające znaczenie dla utrzymania sieci ZI. Oczyszczenie brzegów stawów poprawi warunki bytowania flory i fauny przybrzeżnej oraz wodnej, co poprawi funkcjonowanie ekosystemów w ramach ZI. Rewitalizacja obszaru stworzy korzystniejszy wizerunek Miasta, jako gospodarza terenu zieleni, pełniącego funkcje przyrodnicze, krajobrazowe i turystyczne.	
Status działania	☐ w realizacji, czas realizacji ☒ X zaplanowane na lata 2022-2023 ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania.	600.000 PLN, dofinansowanie z UE.	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji	Zgodność ze Strategią rozwoju Miasta Jeleniej Góry na lata 2014-2025 (uchwała Nr 574.LXI.2014 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 10.11.2014 r. w sprawie Strategii rozwoju Miasta Jeleniej Góry na lata 2014-2025), cele operacyjne: 3.3.1. Zagospodarowanie zasobów leśnych i wodnych dla potrzeb sportowo-rekreacyjnych, turystycznych. 3.3.6. Rozwój zróżnicowanej, wszechstronnej, całorocznej, dostosowanej do wszystkich grup wiekowych oferty rekreacyjnej, sportowej dla mieszkańców i turystów.	
Interesariusze/ strony współpracujące	-	

Nr 29	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna STOWARZYSZENIE MICHAŁOWICE W KARKONOSZACH		
Lokalizacja działania Piechowice, osiedle Michałowice		
Nazwa działania, krótki opis “Michałowice zatrzymane w kadrze”		
Typ działania <ul style="list-style-type: none"> ☒ działanie aktywne <ul style="list-style-type: none"> ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne ☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny 		
Powiązanie z celem głównym Strategii	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☒ Kształowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI 	
Jaki jest cel działania/ korzyść	Stworzenie ścieżki historyczno-ekologicznej w Michałowicach. Posadowienie tablic informacyjnych, nasadzenia jarząbu w celu odtworzenia rodzimego drzewostanu, stworzenie alei jarzębinowej	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Nasadzenia drzew przyczynią się do odtworzenia rodzimego gatunku oraz do przeciwdziałania zmianom klimatycznym- drzewa zatrzymują co2 i inne zanieczyszczenia powietrza, emitują tlen, regulują poziom wód i obniżają temperaturę otoczenia, pozwalają zagnieździć się ptakom, owadom i małym zwierzętom.	
Status działania	<ul style="list-style-type: none"> ☐ zrealizowane, kiedy ☒ w realizacji, czas realizacji od 05. 2020-10.2020 ☐ zaplanowane na ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości 	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	Koszt całej inwestycji: ok 42.000 zł Koszt nasadzeń drzew: ok. 2 500 zł Statut Stowarzyszenia Michałowice w Karkonoszach	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.	Statut Stowarzyszenia Michałowice w Karkonoszach	
Interesariusze/ strony współpracujące	Gmina Miejska Piechowice Stowarzyszenie “Teatr Cinema”	

Nr 29	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna GMINA PODGÓRZYN		
Lokalizacja działania Podgórzyn ul. Żołnierska , działka nr 602/7		
Nazwa działania, krótki opis Nasadenia drzew w pasie drogi		
Typ działania	☒ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne ☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny	
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☒ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI	
Jaki jest cel działania/ korzyść	1. Zdrowie i jakość życia a) Jakość powietrza, regulacja hałasu 2. Adaptacja i łagodzenie zmian klimatu a) Kontrola temperatury 3. Gospodarka gruntami i glebą a) Poprawa jakości gruntów	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Nasadenia drzew w obrębie ulicy w centrum miejscowości wpłyną korzystnie na redukcję zanieczyszczeń powietrza, ochłodzą ulicę podczas upałów oraz poprawią estetykę terenu. Drzewa stworzą możliwości zasiedlenia i migracji dla ptaków i innych zwierząt.	
Status działania	☐ zrealizowane, kiedy ☒ x w realizacji, czas realizacji 2020-2021 ☐ zaplanowane na ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania		
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.	-----	
Interesariusze/ strony współpracujące	-----	

Nr 30	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna NOWA DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA "CHATA KARKONOSKIEGO SKRZATA" - SOSNÓWKA		
Lokalizacja działania : Sosnówka		
Nazwa działania, krótki opis: W ramach realizowanej operacji - utworzenie nowej działalności gospodarczej poprzez wybudowanie obiektu z przeznaczeniem na świadczenie usług noclegowych. Budynek częściowo zlokalizowany w ziemi tzw. ziemianka - ma charakter budownictwa ekologicznego, oszczędnego i harmonijnie współgrającego z otoczeniem. W ramach operacji planowane jest zastosowanie ZIEŁONEGO DACHU . Zielone dachy to umowne określenie systemu biologiczno-inżynierskiego, w którym zastosowano rośliny uprawiane na dachu. Zostaną tam odtworzone warunki gruntowe, co trwale zwiąże rośliny z dachem. Zielone dachy mają na celu zabezpieczenie domu przed wpływem czynników atmosferycznych. Za ich pomocą można walczyć z zanieczyszczeniem powietrza. Zielony dach oferuje szereg korzyści w kontekście zrównoważonego rozwoju środowiska. Roślinność przekształca CO ₂ w tlen oraz oczyszcza powietrze z pyłów. Ma to dobroczynny wpływ na zdrowie człowieka. Ma to również wpływ na wartości użytkowe, bowiem taki dach powoduje, iż latem nie trzeba używać klimatyzacji, a zimą zapewniona jest izolacja ciepła. To zaś prowadzi do ograniczenia emisji CO ₂ poprzez zmniejszenie zapotrzebowania na energię cieplną- elektryczną.		
Typ działania	☒ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne ☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☒ nowatorska architektura skomponowana w korelacji ze środowiskiem- estetyka	
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☐ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI	
Jaki jest cel działania/ korzyść	Nowatorskie rozwiązania w tworzeniu miejsc noclegowych z zachowaniem poszanowania środowiska i klimatu.	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Urozmaicenie terenów zielonych przy szlakach turystycznych. Wzbogacenie intensywności nasadzeń w przydomowych terenach zielonych.	
Status działania	☐ zrealizowane, kiedy ☒ w realizacji, czas realizacji termin zakończenia i oddania do użytku do 07.2021r. ☐ zaplanowane na ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	Źródło : Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 finansowane z Europejskiego Funduszu na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich - Europa inwestuje w obszary wiejskie	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.	Nabór wniosków ogłoszony przez LGD Partnerstwo ducha gór na podejmowanie nowej działalności gospodarczej w ramach działania 19.2 Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność - Programu rozwoju obszarów wiejskich 2014-2020	
Interesariusze/ strony współpracujące	Gmina Podgórzyn, LGD Partnerstwo Ducha Gór	

Nr 32	KARTA DZIAŁANIA	
Institucja odpowiedzialna PGW WODY POLSKIE ZARZĄD ZLEWNI W LWÓWKU ŚLĄSKIM		
Lokalizacja działania Przewidziane działanie prowadzone będzie w km 14+000 ÷ 15+000 - zaporą przeciwrumowiskowa, czasza zbiornika na potoku Łomnica nr działki 1/1 obręb 0004 miasta Karpacz, pow. jeleniogórski.		
Nazwa działania, krótki opis Rodzajem prowadzenia działania jest bieżąca konserwacja i utrzymanie potoku o charakterze potoku górskiego oraz budowli hydrotechnicznej. Potok Łomnica wraz zaporą przeciwrumowiskową wymaga przeprowadzenia konserwacji w wyniku licznych zgłoszeń Radnego Miasta Karpacz dotyczących konserwacji w/w obiektów, które także pełnią funkcję turystyczną. Ponadto wymaga zaplanowanych zabiegów z uwagi na miejscowe zamuliska w zaporze oraz bujnie rozwijającą się w okresie wegetacyjnym roślinność na skarpach i w dnie. Nadmierna akumulacja nanosu mineralnego wpływa na zwężenie przekroju budowli hydrotechnicznej oraz utrudnia swobodny przepływ wód.		
Typ działania	☒ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne	☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☐ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☒ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI ☐ Inny cel	
Jaki jest cel działania/ korzyść	1. Gospodarowanie wodą a) Regulacja przepływów wody b) Oczyszczanie wody	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Zwiększenie retencji zbiornikowej i korytowej a zarazem zwiększenie wilgotności powietrza w obrębie oddziaływania zbiornika. Celem działania jest: regulacja przepływów wód, oczyszczenie wody, przywrócenie prawidłowej funkcji zbiornika wodnego - zwiększenie jego zasobów (pojemności), poprawa atrakcyjności miejsca	
Status działania	☒ zrealizowane, kiedy 2019r. ☐ w realizacji, czas realizacji ☒ zaplanowane na 2020r. ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	1 400 000,00 zł	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.		
Interesariusze/ strony współpracujące	ALP Nadleśnictwo , UM Karpacz, RDOŚ, ZO PZW	

Nr 34	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna NADLEŚNICTWO "ŚNIEŻKA" W KOWARACH		
Lokalizacja działania: Nadleśnictwo "Śnieżka", leśnictwa: Staniszków - oddz. 4 d, 5 b, c, m, l, 8 a, g, h, m, 19 l, 29 f, Miłków - oddz. 77 b, Podgórzyn - oddz. 98 a, Maciejowa - oddz. 17 f, 30 h, i, f, Janowice - oddz. 41 b, c, 46 f, 46 j, Karpniki - oddz. 114 d, j, k, 114 n, m, o, 114 r, m, 116 j, l, n, o, 129 j, k, 131a, Strużnica - oddz. 155 i, j, l, 156 a, Jedlinki, Przełęcz - oddz. 268 b, 272 h, 273 b, 267 f. Inwestycje zlokalizowane są na obszarach chronionych Natura 2000 Karkonosze, Rudawy Janowickie, w Rudawskim Parku Krajobrazowym.		
Nazwa działania, krótki opis Obecnie realizowany „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu - mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach górskich” jest nową edycją zakończonego w Nadleśnictwie „Śnieżka” projektu: „Przeciwdziałanie skutkom opływu wód opadowych na terenach górskich. Zwiększenie retencji i utrzymanie potoków oraz związanej z nim infrastruktury w dobrym stanie”. W latach 2011-2013 wykonano: <ul style="list-style-type: none"> • zabudowę potoków górskich zastawkami oraz przelewami na małą wodę w 2 lokalizacjach, • spowolniono spływ wody w korycie 3 potoków poprzez wykonanie systemu płotków, kaskad, przyhamowań z kamieni naturalnych, bystrzy, zatok zastoiskowych, rozlewisk, wykonanie progów drewnianych, • odbudowę 9 oczek śródleśnych położonych kaskadowo o głębokości ok. 1,5 m o łącznej powierzchni 0,2 ha wraz z obiektami towarzyszącymi, m.in. przepustami między groblami, • odbudowę 2 zbiorników retencyjnych ze zbiornikami bocznymi oraz towarzyszącą infrastrukturą, • zabudowę szlaków zrywkowych płotkami wykonanych z belek drewnianych, umocnionych kamieniami a rozstawionych prostopadłe do kierunku szlaku. W nowej edycji Małej Retencji Górskiej Nadleśnictwo „Śnieżka” w 2019 r. zrealizowało 3 zadania zabudowy przeciwoerozyjnej szlaków zrywkowych oraz osuwisk: <ul style="list-style-type: none"> • zabudowa osuwiska w leśnictwie Borowice, • zabudowa osuwiska w leśnictwie Jedlinki/Przełęcz • zabudowa szlaku zrywkowego w leśnictwie Karpniki Do realizacji w br. oraz w 2021 pozostało 18 obiektów: wykonanie lub odbudowa, modernizacja zbiorników retencyjnych, zbiorników ppoż.(suchych), utworzenie obszarów mokradłowych, na terenie leśnictw: Staniszków, Podgórzyn, Miłków, Maciejowa, Janowice oraz Karpniki. Planowana objętość retencjonowanej wody wyniesie ok. 50 tys. m ³ . W 2020 r w planach jest realizacja 7 zadań, na które są już gotowe projekty. Dla pozostałych zadań trwają prace projektowe, które zakończą się w br. Ich realizację odbędą się w 2021 r. Zastosowanie małej retencji górskiej ma doprowadzić do zgromadzenia zasobów wodnych i jego przetrzymania przez dłuższy czas w środowisku biotycznym i abiotycznym lasu. Dzięki urządzeniom piętrzącym zostanie podniesione lustro wody gruntowej, szybki i niszczący spływ wód powierzchniowy zostanie zastąpiony spływem gruntowym a środowisko zostanie wzbogacone o rośliny i zwierzęta oraz krajobrazy związane z wodą.		
Typ działania	☒ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne	☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny:
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastr. w popr. lokalnego planowania przestrzennego. ☐ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☒ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI	
Jaki jest cel działania/ korzyść	Zahamowanie pogłębiającego się deficytu wody i negatywnych zmian stosunków wodnych w glebie. Magazynowanie zasobów słodkiej wody. Poprawa zaopatrywania w wodę. Powstrzymanie erozji wodnej. Regulacja przepływu wody. Ograniczenie skutków ulewnych, gwałtownych deszczów.	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Powiększenie zdolności retencyjnej zbiorników. Umożliwienie zatrzymania nadwyżek wody z okresów mokrych do okresów suszy (adaptacja do zmian klimatu), Zatrzymanie nadwyżek wody w celu uniknięcia podtopień i powodzi na obszarach położonych poniżej, Retencja pro przyrodnicza dla wzbogacenia ekosystemu leśnego, Dodatkowa funkcja przeciwpowodziowa, zasób wody na cele ppoż, Zabezp. Przeciwoerozyjne skarp, osuwisk. Zabud. przeciwoerozyjna dróg i szlaków zrywkowych na terenach górskich.	
Status działania	☒ zrealizowane, kiedy 2011-2013, 2019 ☒ w realizacji, czas realizacji 2020 ☒ zaplanowane na 2021 ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	Zadania MRG są realizowane w ramach współfinansowanego przez Unię Europejską Projektu „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu - mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach górskich” nr POIS.02.01.00-00-0006/16 w ramach działania 2.1 Adaptacja do zmian klimatu wraz z zabezpieczeniem i zwiększeniem odporności na klęski żywiołowe, w szczególności katastrofy naturalne oraz monitoring środowiska, oś priorytetowa II Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 Wartość (szacunkowa) zgodnie z podpisanym porozumieniem: 4 175 000 zł (z tego 85% - dofinansowania, wkład własny nadleśnictwa - 15%)	
Odniesienia do dok. programowych instyt.	Podręcznik Wdrażania Projektu „Wytyczne do realizacji zadań i obiektów małej retencji i przeciwdziałania erozji wodnej Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu - mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach górskich” cz. I, Warszawa 2016 r.	
Interesariusze/ strony współpracujące		

Nr 35	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna NADLEŚNICTWO SZKLARSKA PORĘBA		
Lokalizacja działania Lasy Nadleśnictwa		
Nazwa działania, krótki opis „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu - mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach górskich” Celem projektu jest wzmocnienie odporności na zagrożenia związane ze zmianami klimatu w górskich ekosystemach leśnych. Podjęte działania będą ukierunkowane na zapobieganie powstawaniu lub minimalizację negatywnych skutków zjawisk naturalnych takich jak: niszczące działanie wód wezbraniowych, powódzie i podtopienia, susza i pożary. Obejmą one rozwój systemów małej retencji oraz przeciwdziałanie nadmiernej erozji wodnej na terenach górskich.		
Typ działania	☒ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne	☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☐ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☒ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI	
Jaki jest cel działania/ korzyść	1. Gospodarowanie wodą a) regulacja przepływów wody 2. Zapobieganie kataklizmom a) zapobieganie erozji b) zmniejszenie ryzyka pożarów w lasach c) zmniejszanie ryzyka powodzi	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	1) Wzmocnienie odporności na zagrożenia związane ze zmianami klimatu w górskich ekosystemach leśnych (minimalizacja negatywnych skutków zjawisk naturalnych takich jak: niszczące działanie wód wezbraniowych, powódzie i podtopienia, susza i pożary); 2) Zwiększenie możliwości retencyjnej obszarów górskich, chroniące stoki przed nadmiernym spływem wód powierzchniowych.	
Status działania	☐ zrealizowane, kiedy ☒ w realizacji, czas realizacji do 2022 r. ☐ zaplanowane na ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	Źródło finansowanie: Fundusz Leśny Przybliżone koszty: 206 652 000,00 zł	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.		
Interesariusze/ strony współpracujące		

Nr 36	KARTA DZIAŁANIA
Instytucja odpowiedzialna	
KARKONOSKI PARK NARODOWY	
Lokalizacja działania	
Teren Karkonoskiego Park Narodowego	
Nazwa działania, krótki opis	
Przeciwdziałanie antropopresji i polepszenie stanu siedlisk hydrogenicznych, łąkowych i leśnych w KPN	
<p>Działanie obejmuje wyremontowanie ok. 840 m drewnianych kładek oraz montaż ok 70 zastawek minimalizujących odpływ powierzchniowy. W miejscach gdzie szlak przecina siedliska wilgotne (torfowiska, źródłiska potoków), miejscach cennych florystycznie na szlaku znajdują się drewniane kładki dla turystów. Wyniesienie szlaku w takiej formie przeciwdziała erozji, a szlak nie stanowi bariery dla wody, nie przyspiesza odpływu wód. Dzięki zastosowaniu kładek ogranicza się zjawisko schodzenia ze szlaku, a co za tym idzie, wydeptywania i niszczenia roślinności. Zastawki pojawią się w miejscach zagrożonych odwadnianiem skutkującym wysuszeniem siedliska. Zostanie zatrzymany odpływ wody z torfowisk. W lasach pozostawianie martwego drewna, zabudowa przeciwerozyjna.</p>	
Typ działania	☒ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne ☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☐ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☒ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI
Jaki jest cel działania/ korzyść	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gospodarowanie wodą 2. Gospodarka gruntami i glebą <ol style="list-style-type: none"> a) Zapobieganie erozji gleb b) Zmniejszanie ryzyka pożarów c) Wzbogacenie materii organicznej w glebie 3. Zwiększona wydajność zasobów naturalnych <ol style="list-style-type: none"> a) Magazynowanie zasobów wody
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	<p>Poprawa małej retencji w obszarze górskim, ochrona torfowisk jako miejsc o największej chłonności wody, spowolnienie sptywu wód. Zabudowa przeciwerozyjna realizowana na stokach leśnych spełnia dwa główne zadania: podczas gwałtownych opadów oraz roztopów hamuje proces erozji gleb i transport materiałów mineralnych i organicznych oraz rozprasza i spowalnia sptyw wody. Analogiczny efekt retencyjny daje pozostawianie martwego drewna w lesie. Leżące kłody w dolinach cieków tworzą naturalne zapory i umożliwiają tworzenie się rozlewisk, chłonnych mechowisk. Każde zatrzymanie wody w lesie ma wpływ na zdolność retencyjną całej zlewni, wydajność źródeł, zmniejsza też groźbę pożaru.</p>
Status działania	☐ zrealizowane, kiedy ☒ w realizacji, czas realizacji ☒ zaplanowane na 2021-2025 ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	Norway grants- Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego Środki KPN
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.	Plan Ochrony Karkonoskiego Parku Narodowego
Interesariusze/ strony współpracujące	Samorzady, NGO, mieszkańcy

Nr 37	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna GMINA KARPACZ		
Lokalizacja działania Karpacz		
Nazwa działania, krótki opis Dotacja celowa na dofinansowanie zadań służących ochronie zasobów wodnych, polegających na gromadzeniu wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania. W programie przewidziano dofinansowanie na urządzenia takie jak: studnia chłonna, zbiornik retencyjny podziemny i naziemny, ogród deszczowy w pojemniku, ogród deszczowy w gruncie, mulda chłonna.		
Typ działania <div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 60%;"> ☐ działanie aktywne ☒ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne </div> <div style="width: 35%;"> ☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny </div> </div>		
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☒ Poprawa gospodarowania wodą	
Jaki jest cel działania/ korzyść	Planowany program ma na celu ochronę zasobów wodnych, poprzez retencjonowanie i wykorzystywanie wód deszczowych w miejscu ich powstawania, jednocześnie ograniczając odpływ wód do odbiorników kanalizacji deszczowej. Cele edukacyjnym programu jest uświadomienie możliwości gromadzenia wód na własnym terenie i wykorzystywanie ich dla własnych potrzeb.	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Retencjonowanie wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstawania może przyczynić się do zmniejszenia poboru wód zarówno przez mieszkańców jak i przedsiębiorców. Gromadzone wody mogą być wykorzystywane m.in. do podlewania roślin.	
Status działania	☒ planowane w nieokreślonej przyszłości	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	50.000,00 zł - rocznie	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.		
Interesariusze/ strony współpracujące	Mieszkańcy Karpacza/ przedsiębiorcy	

Nr 38	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna PTTK Jelenia Góra		
Lokalizacja działania Góra Chojnik i teren Karkonoskiego Parku Narodowego		
Nazwa działania, krótki opis Modernizacja gospodarki wodno-ściekowej Doprowadzenie wody na Chojnik z miejskiej instalacji wodociągowej z Sobieszowa - ok. 1,5 km oraz sprowadzenie ścieków rurociągiem z zamku (budynek schroniska) do Sobieszowa do sieci miejskiej.		
Typ działania <ul style="list-style-type: none"> ☒ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne ☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny 		
Powiązanie z celem głównym Strategii	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☐ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☒ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI 	
Jaki jest cel działania/ korzyść	Poprawa funkcjonowania systemów wodno-kanalizacyjnych dla schroniska i zamku. Eliminacja źródła potencjalnego zagrożenia dla środowiska wodnego i glebowego. Zredukowanie poboru wody z terenu parku.	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Poprawa jakości środowiska.	
Status działania	<ul style="list-style-type: none"> ☐ zrealizowane, kiedy ☐ w realizacji, czas realizacji ☒ zaplanowane na ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości 	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	ok. 2,5 mln zł.	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.		
Interesariusze/ strony współpracujące		

Nr 39	KARTA DZIAŁANIA
Instytucja odpowiedzialna: GMINA MIEJSKA PIECHOWICE	
Lokalizacja działania: -	
Nazwa działania, krótki opis Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Piechowice dotycząca nowelizacji ustaleń dotyczących granic terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych oraz zasad ich ochrony - w granicach administracyjnych miasta Piechowice.	
Typ działania	☐ działanie aktywne ☒ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne ☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny
Powiązanie z celem głównym Strategii	☒ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☐ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz Zi
Jaki jest cel działania/ korzyść	<p>Zmiana studium wiązała się z dezaktualizacją ustaleń studium w zakresie granic terenów objętych ochroną prawną na podstawie odrębnych przepisów. Dotyczyło to form ochrony przyrodniczej i kulturowej wprowadzonych po uchwaleniu poprzednio obowiązującego studium - tj. obszarów Natura 2000 (PLH Karkonosze; PLB Karkonosze oraz PLB 020009 Góry Izerskie i PLH 020102 Łąki Gór i Pogórza Izerskiego), stref ochrony konserwatorskiej oraz stref ochrony archeologicznej ustanowionych w wojewódzkiej ewidencji zabytków.</p> <p>Wymienione powyżej formy ochrony zostały ustanowione na mocy następujących przepisów prawa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory; • Dyrektywy Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979r. w sprawie ochrony dzikich ptaków; • Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009r. nr 151 poz. 1120 ze zmianami); • Ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (dz. U. z 2003r. nr 162, poz. 1568 ze zmianami) <p>Ponadto w ramach zmiany studium dokonano aktualizacji dokumentu w zakresie granic otuliny Karkonoskiego Parku Narodowego, której przebieg oznaczony w poprzednio obowiązującym studium był nie w pełni zgodny z obowiązującym stanem prawnym.</p>
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	<p>W wyniku wprowadzonych korekt nie uległa zmianie ramowa polityka przestrzenna określona w poprzednio obowiązującym studium, a jedynie lokalnie zmieniły się dyspozycje funkcjonalno - przestrzenne oraz uściśleniu i aktualizacji uległy granice obszarów chronionych i zagrożonych powodzią w zakresie w jakim sporządzone zostały do do roku 2014 stosowne dokumenty branżowe. Zmiana studium pozwoliła na zgodność opracowywanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ze studium i stanem faktycznym obszarów chronionych.</p>
Status działania	☒ zrealizowane ☐ w realizacji, czas realizacji ☐ zaplanowane na ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	Koszt - 18 204 zł z budżetu miasta
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.	
Interesariusze/ strony współpracujące	

Nr 41	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna STOWARZYSZENIE OCHRONY KRAJOBRAZU I ARCHITEKTURY SUDECKIEJ		
Lokalizacja działania Karpacz		
Nazwa działania, krótki opis Opracowanie nowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Karpacza Aktywne uczestnictwo w przygotowywaniu nowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego poprzez pracę w Komisji Doradźnej Rady Miejskiej ds. Studium. Składanie wniosków, propozycji oraz wspólne z radnymi wypracowywanie nowych rozwiązań, które mają służyć zachowaniu terenów zielonych w mieście (poza KPN i Lasami Państwowymi), umożliwiającymi m.in. tworzenie korytarzy ekologicznych oraz ich ochronę przed przeznaczaniem na cele budowlane. Ponadto składanie uwag związanych z udostępnieniem brzegów licznych strumieni górskich przepływających przez miasto, jako terenów spacerowych dla mieszkańców i turystów.		
Typ działania <ul style="list-style-type: none"> ☐ działanie aktywne ☒ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne ☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny 		
Powiązanie z celem głównym Strategii	☒ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☐ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☒ Budowa partnerstwa na rzecz Zi	
Jaki jest cel działania/ korzyść	Zachowanie historycznie ukształtowanego charakteru zabytkowego Karpacza wraz z górkim krajobrazem, , w którym zieleń w obszarze zainwestowanym spełnia podstawową rolę płuc miasta, służącą wypoczynkowi mieszkańców i turystów, oraz łączy się razem z otaczającym miasto Karkonoskim Parkiem Narodowym i Lasami Państwowymi w jedną całość.	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Zachowanie i zwiększenie walorów krajobrazowo - wypoczynkowych miasta z naciskiem, aby inwestowanie zamienić na ochronę terenów zielonych w zapisach planistycznych i tym samym doprowadzić do zrealizowania drugiego celu strategicznego, jakim jest wdrożenie koncepcji zielonej infrastruktury w planowaniu.	
Status działania	☐ zrealizowane, kiedy ☒ w realizacji, czas realizacji: lata 2020 - 2021 ☐ zaplanowane na ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	Działania czasochłonne, ale bezkosztowe (z wyjątkiem korespondencji)	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.	Cele statutowe Stowarzyszenia	
Interesariusze/ strony współpracujące	Władze samorządowe, członkowie stowarzyszenia, mieszkańcy Karpacza	

Nr 42	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna STOWARZYSZENIE OCHRONY KRAJOBRAZU I ARCHITEKTURY SUDECKIEJ ZS. W KARPACZU		
Lokalizacja działania Karpacz i Powiat Jeleniogórski		
Nazwa działania, krótki opis Przygotowanie spotkań i opracowanie działań łagodzących skutki narastającej suszy Rozmowy i wypracowanie oraz pomoc we wdrożeniu do praktyki prostych rozwiązań, mających na celu zatrzymanie wody opadowej (np. rezygnacja z brukowania ścieżek, podjazdów itp., sadzenie roślin o małych wymaganiach wodnych)		
Typ działania <ul style="list-style-type: none"> ☐ działanie aktywne ☒ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☒ promocyjne ☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny 		
Powiązanie z celem głównym Strategii	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☐ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☒ Poprawa gospodarowania wodą ☒ Budowa partnerstwa na rzecz ZI 	
Jaki jest cel działania/ korzyść	Uwrażliwienie mieszkańców na problemy związane z niedostatkami wody opadowej i próba wdrożenia oszczędnych zachowań	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Zachowanie terenów zielonych w obecnym stanie - obrona ich przed wysuszeniem i utratą	
Status działania	<ul style="list-style-type: none"> ☐ zrealizowane, kiedy ☐ w realizacji, czas realizacji ☒ zaplanowane na 2020 -2024 ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości 	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	Nieduże, trudne w tej chwili do określenia, wpływy z 1 % podatku dla Organizacji Pożytku Publicznego	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.	Cele statutowe Stowarzyszenia	
Interesariusze/ strony współpracujące	Zarząd stowarzyszenia, zarząd powiatu, radni powiatowi, mieszkańcy gmin	

Nr 45	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna ZACHODNIOSUDECKIE TOWARZYSTWO PRZYRODNICZE		
Lokalizacja działania Sudety i tereny przyległe		
Nazwa działania, krótki opis Wydawanie rocznika "Przyroda Sudetów" o charakterze naukowym		
Typ działania	☐ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne ☐ monitoring lub/i program badawczy ☒ program edukacyjny ☐ inny	
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☐ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☒ Budowa partnerstwa na rzecz ZI	
Jaki jest cel działania/ korzyść	1. Ochrona przyrody a) Ocena istniejącej wartości siedlisk, gatunków i zróżnicowania genetycznego, 2. Rolnictwo i leśnictwo a) Prezentowane wyniki pomagają w planowaniu wielofunkcyjnego i stabilnego rolnictwa i leśnictwa 3. Edukacja	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Roczniki są źródłem, popartej naukowymi badaniami, wiedzy dostępnej m.in. dla planistów, decydentów, mieszkańców na temat występowania różnych elementów przyrodniczych w regionie, ich funkcji w krajobrazie i sposobach ochrony. Treść roczników jest dostępna na stronie internetowej Towarzystwa.	
Status działania	☐ zrealizowane, kiedy ☒ w realizacji, czas realizacji corocznie od 1998 roku do teraz ☐ zaplanowane na ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	20 - 30 tys zł rocznie, finansowane przez WFOŚiGW, Muzeum Przyrodnicze w Jeleniej Górze, pieniądze statutowe ZTP.	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.	Statut Towarzystwa	
Interesariusze/ strony współpracujące	Muzeum Przyrodnicze w Jeleniej Górze, jednostki naukowe	

Nr 47	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna STOWARZYSZENIE OCHRONY KRAJOBRAZU I ARCHITEKTURY SUDECKIEJ ZS. W KARPACZU		
Lokalizacja działania Karpacz		
Nazwa działania, krótki opis <p>Spotkanie w ramach cyklu: Sobótka - Niezwykły wieczór Świętojański poświęcone będzie w bieżącym roku roli drzew w przyrodzie (wraz z odkrywaniem ich tajemnic), pod roboczym tytułem: "Sekretne życie drzew" i skupi się na tych gatunkach, które rosną w Karkonoszach i na Pogórzu oraz dobrze znoszą górskie warunki glebowe i klimatyczne. Spotkanie prowadzić będzie naukowiec - leśnik, a w trakcie wieczoru przewidziana jest projekcja filmu i krótki spacer. Celem tego spotkania (podobnie jak poprzednich) jest przybliżenie okolicznym mieszkańcom i turystom ciekawych zjawisk natury, które dzieją się tuż obok, a są często niezauważane, niedoceniane i pomijane.</p> <p>Cykliczne spotkania - tym razem już siódme - odbywają się pod koniec czerwca, w soboty wieczorem i trwają od godz. 20.00 do godz. 22.00 (zazwyczaj w sali konferencyjnej hotelu Malachit w Karpaczu). Rozpoczynają się prelekcją i przechodzą w rozmowę z uczestnikami. Kończy je spacer żeby zobaczyć (mimo zapadającego zmierzchu) ciekawe okazy i zjawiska przyrodnicze - o ile pogoda na to pozwoli.</p> <p>Dotychczas naszymi prelegentami byli: prof. Andrzej Mazur z UP w Poznaniu (spotkanie pt. "Świąteczka życia i śmierci"), mgr Magdalena Stanek z Karkonoskiego Parku Narodowego („Czy nietoperzy należy się bać“), dr Romuald Mikusek z Parku Narodowego Gór Stołowych („Sowy - ptaki nie z tego świata“), dr Adam Malkiewicz z UW w Wrocławiu („Tajemne ćmy - motyle nocy“), prof. Magdalena Nowak-Chmura z UP w Krakowie („Kleszcze to nie samo zło“) oraz dr Anna Wierzbicka z UP w Poznaniu („Nocne marki w świecie zwierząt“)</p>		
Typ działania	☐ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☒ promocyjne ☐ monitoring lub/i program badawczy ☒ program edukacyjny ☐ inny	
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☐ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☒ Budowa partnerstwa na rzecz Zi	
Jaki jest cel działania/ korzyść	Podnoszenie i rozwijanie świadomości społecznej dotyczącej zachowania środowiska naturalnego Karkonoszy i Pogórza	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Rozszerzenie i pogłębienie wiedzy przyrodniczej osób mieszkających i przebywających czasowo na terenie sudeckim poprzez wskazanie korzyści związanych z podniesieniem jakości życia (np. stanu zdrowia). Łączy się pośrednio z celem pierwszym zielonej strategii (podniesienie świadomości i pogłębienie wiedzy na temat zielonej infrastruktury i jej korzyści, które mają wpływ na życie mieszkańców).	
Status działania	☒ zrealizowane, kiedy: od 2014 do 2019 r. ☒ w realizacji, czas realizacji: w bieżącym roku, prawdopodobnie ulegnie przesunięciu z powodu epidemii ☒ zaplanowane: na 27 czerwca 2020 r. ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	ok. 300,00 zł, składki członkowskie	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.	Cele statutowe Stowarzyszenia	
Interesariusze/ strony współpracujące	mieszkańcy, członkowie stowarzyszenia, władze samorządowe, turyści	

Nr 47	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna STOWARZYSZENIE KARKONOSKIE ZACHEŁMIE		
Lokalizacja działania Wieś Zachełmie, gmina Podgórzyn		
Nazwa działania, krótki opis Organizacja wykładów i szkoleń dla mieszkańców wsi dot. różnorodności biologicznej i podwyższania świadomości ekologicznej.		
Typ działania <ul style="list-style-type: none"> ☐ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne ☐ monitoring lub/i program badawczy ☒ program edukacyjny ☐ inny 		
Powiązanie z celem głównym Strategii	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☐ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☒ Budowa partnerstwa na rzecz ZI 	
Jaki jest cel działania/ korzyść	1. Edukacja	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Mieszkańcy mają większość świadomość ekologiczną, planują swoje ogrody, tereny przydomowe zgodnie z zasadami bioróżnorodności i poszanowaniem zasad dot. gospodarowania wodą zwłaszcza w obliczu suszy.	
Status działania	<ul style="list-style-type: none"> ☐ zrealizowane, kiedy ☐ w realizacji, czas realizacji ☒ X zaplanowane na jesień 2020 ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości 	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	Ok. 500 zł ze środków własnych Stowarzyszenia	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.	Statut Stowarzyszenia Karkonoskie Zachełmie (zachowanie dziedzictwa przyrodniczego) Sołecka Strategia Rowoju Wsi (zachowanie dziedzictwa przyrodniczego)	
Interesariusze/ strony współpracujące	Sołectwo Zachełmie	

Nr 47	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna PASIEKA JULIUSZA - MICHAŁ PIWOWARSKI		
Lokalizacja działania Zachełmie 49, 58-562 Podgórzyn		
Nazwa działania, krótki opis Górski Pszczół - warsztaty pszczelarskie Praktyczne warsztaty przeprowadzane w jedynym do tego właściwym miejscu - w pasiece. Uczestnicy zabezpieczeni przed ewentualnymi uzadleniami w profesjonalny ubiór pszczelarski zaznajamiani są z tematami dotyczącymi: <ul style="list-style-type: none"> - Historii rodzinnego pszczelarstwa instytucji odpowiedzialnej, historii pszczelarstwa w Zachełmiu i Sudetach; - Organizacji pracy pasiecznika; - Wpływu pszczoł miodnych i dzikich zapylaczy na środowisko naturalne i bioróżnorodność; - Funkcjonowania rodziny pszczelej jako superorganizmu; - Behawioryzmu pszczoł miodnych i innych przedstawicieli gatunku <i>Apidae</i>; - Zagrożeń dla poprawnego funkcjonowania pszczoł miodnych i dzikich zapylaczy w środowisku leśnym i wiejskim; - Sposobów aktywnej pomocy pszczołom i dzikim zapylaczom; - Wpływu zmian klimatycznych na pszczoły; 		
Typ działania	☐ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne	☐ monitoring lub/i program badawczy ☒ program edukacyjny ☐ inny
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☐ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☒ Budowa partnerstwa na rzecz Zi	
Jaki jest cel działania/ korzyść	Podniesienie wiedzy i świadomości nt. roli pszczoł miodnych i innych zapylaczy na środowisko naturalne i człowieka oraz sposobów pomocy im na co dzień.	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Podniesienie świadomości uczestników dot. roli roślin jednorocznych, bylin, krzewów i drzew mających pozytywny wpływ na rozwój pszczoł i dzikich zapylaczy (pyłek, nektar) oraz zachęcenie do prowadzenie rozważnych nasadzeń w swoich gruntach.	
Status działania	☐ zrealizowane, kiedy ☐ w realizacji, czas realizacji ☒ zaplanowane na zniesienie stanu epidemii w Polsce ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	Jedynym kosztem w chwili obecnej jest czas prowadzącego. Cena warsztatu w roku ubiegłym wynosiła 15 zł/osoba lub zakup minimum 5 litrów miodu.	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.	Pasieka Juliusza jest działalnością opartą o dział specjalny produkcji rolnej. Działalność nie posiada dokumentów programowych.	
Interesariusze/ strony współpracujące	Stowarzyszenie Karkonoskie Zachełmie	

Nr 48	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna STOWARZYSZENIE OCHRONY KRAJOBRAZU I ARCHITEKTURY SUDECKIEJ ZS. W KARPACZU		
Lokalizacja działania Karpacz, Dolny Śląsk		
Nazwa działania, krótki opis Po raz dziewiąty odbędzie się cykliczny spacer, w którym wezmą udział mieszkańcy miasta oraz gmin należących do powiatu jeleniogórskiego, Jeleniej Góry i turyści pn. “Przyroda karkonoska w ogrodach Karpacza” . Plany na bieżący rok przewidują zwiedzenie jesienią trzech interesujących ogrodów mieszkańców Karpacza, których właściciele opowiedzą o ich powstaniu i historii, a specjaliści omówią najciekawsze fragmenty ogrodowych założeń i w praktyce pokażą jesienne zabiegi pielęgnacyjne. Program, odbywających się raz w roku spotkań prezentuje ogrody mieszkańców miasta, które nawiązują do karkonoskiego krajobrazu i stanowią przedłużenie górskiej przyrody. Ponadto, w zależności od tematu spotkania, program obejmuje zwiedzanie arboretów, w celu poznania nowych odmian i gatunków, które można sadzić w ogrodach miejscowości podgórskich. Spaceruje połączone są z pokazami cięcia krzewów, sadzeniem cebul, wykonaniem projektu urządzenia ogrodu itp. Prowadzą je architekci krajobrazu i botanicy, którzy udzielają fachowych porad i odpowiadają na pytania uczestników. W trakcie spotkań można zobaczyć ciekawe aranżacje ogrodowe, porozmawiać z fachowcami i właścicielami ogrodów oraz wymienić się doświadczeniami na temat uprawy poszczególnych gatunków.		
Typ działania	☒ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☒ promocyjne	☐ monitoring lub/i program badawczy ☒ program edukacyjny ☐ inny
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☐ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☒ Budowa partnerstwa na rzecz Zi	
Jaki jest cel działania/ korzyść	Podnoszenie i rozwijanie świadomości społecznej dotyczącej zachowania środowiska naturalnego Karkonoszy i Pogórza poprzez kształtowanie najbliższego otoczenia w harmonii z górską przyrodą.	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Rozszerzenie i pogłębienie wiedzy przyrodniczej uczestników spacerów poprzez wskazanie im możliwości samodzielnego kształtowania najbliższego otoczenia w zgodzie z naturą. Łączy się z celem pierwszym zielonej strategii (podniesienie świadomości i pogłębienie wiedzy na temat zielonej infrastruktury i jej korzyści, które mają wpływ na życie mieszkańców).	
Status działania	☒ Zrealizowane, kiedy 20012 - 2019 ☐ w realizacji, czas realizacji ☒ Zaplanowane na koniec września 2020 r. ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	ok. 500,00 - 1000,00 zł, składki, darowizny, 1 procent OPP Cele statutowe Stowarzyszenia	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.	Cele statutowe Stowarzyszenia	
Interesariusze/ strony współpracujące	mieszkańcy, turyści, członkowie stowarzyszenia, architekci krajobrazu, przyrodnicy	

Nr 48	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna STOWARZYSZENIE OCHRONY KRAJOBRAZU I ARCHITEKTURY SUDECKIEJ ZS. W KARPACZU		
Lokalizacja działania Karpacz		
Nazwa działania, krótki opis Las Świętojański w Karpaczu - prezentacja i promocja zjawiska przyrodniczego, jakim jest błyszczący setkami ogników na przełomie czerwca i lipca półnaturalny, niewielki las położony w Karpaczu przy ul. M. Skłodowskiej-Curie. Las, w którym oprócz bogactwa roślin, w wilgotnej ściółce rozwijają się chrząszcze świetlików i iskrzyków, świeci przez okres około dwóch tygodni, w ciepłe wieczory, w czasie godów tych oryginalnych owadów. Tak zwane "robaczki świętojańskie" wysyłają wyraźne, żółtozielone sygnały, aby przywabić płeć przeciwną i porozumiewają się przy pomocy świetlnych komórek. Przed wzrokiem obserwujących odbywa się niezwykle, migocący taniec.		
Typ działania	☐ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☒ promocyjne ☐ monitoring lub/i program badawczy ☒ program edukacyjny ☐ inny	
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☐ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☒ Budowa partnerstwa na rzecz Zi	
Jaki jest cel działania/ korzyść	<p>Ukazanie nowej atrakcji Karpacza, niecodziennego zjawiska przyrodniczego (na wzór łąk krokusowych w Tatrach), które istnieje w naturze bez ingerencji człowieka i nie wymaga żadnych nakładów. Wieczorny spacer wzdłuż ulicy i ścieżki wyraźnie pokazuje piękno i wyjątkowość tego miejsca.</p>	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	<p>Rozszerzenie wiedzy przyrodniczej wraz z doznaniem estetycznymi oraz wskazanie na powiązania i zależność między zieloną infrastrukturą a światem zwierząt. Ma związek z celem zielonej strategii (podniesienie świadomości i pogłębienie wiedzy na temat zielonej infrastruktury i jej korzyści, które mają wpływ na życie mieszkańców).</p>	
Status działania	☐ zrealizowane, kiedy ☐ w realizacji, czas realizacji ☒ zaplanowane na przełom czerwca i lipca 2020 r. ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	Bez kosztów	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.	Cele statutowe Stowarzyszenia	
Interesariusze/ strony współpracujące	mieszkańcy, turyści	

Nr 48	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna ZACHODNIOSUDECKIE TOWARZYSTWO PRZYRODNICZE		
Lokalizacja działania Sudety Zachodnie w tym Karkonosze, Kotlina Jeleniogórska		
Nazwa działania, krótki opis Wycieczki przyrodnicze ze specjalistami		
Typ działania <ul style="list-style-type: none"> ☐ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne ☐ monitoring lub/i program badawczy ☒ program edukacyjny ☐ inny 		
Powiązanie z celem głównym Strategii	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☐ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☒ Budowa partnerstwa na rzecz ZI 	
Jaki jest cel działania/ korzyść	1. Edukacja a) Zaplecze naukowe i naturalne laboratorium	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Odwiedzane tereny stają się miejscem edukacji ekologicznej. Dzięki wyższej świadomości przyrodniczej mieszkańców, działaczy społecznych oraz samorządów możliwa staje się ochrona wielu cennych elementów przyrody. Zarówno mieszkańcy jak i decydenci zwracają uwagę na konieczność zapewnienia funkcjonowania cennych siedlisk oraz wysokiej różnorodności biologicznej w skali lokalnej.	
Status działania	<ul style="list-style-type: none"> ☐ zrealizowane, kiedy ☒ w realizacji, czas realizacji - corocznie od 1998 roku do teraz ☐ zaplanowane na ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości 	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	Koszty dojazdu	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.	Wycieczki wykonywane są w ramach działalności statutowej organizacji	
Interesariusze/ strony współpracujące		

Nr 48	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna DOM TRZECH KULTUR PARADA		
Lokalizacja działania Niedamirów-tąki, lasy		
Nazwa działania, krótki opis Utworzenie ścieżki edukacyjnej po starych sadach ukrytych w okolicznych lasach, spacerzy przyrodnicze po okolicy.		
Typ działania <ul style="list-style-type: none"> ☐ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne ☐ monitoring lub/i program badawczy ☒ program edukacyjny ☐ inny 		
Powiązanie z celem głównym Strategii	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☐ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☒ Budowa partnerstwa na rzecz ZI 	
Jaki jest cel działania/ korzyść	1. Edukacja a) Zaplecze naukowe i naturalne i laboratorium	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Zwiększenie świadomości mieszkańców, uczniów okolicznych szkół nt. wartości przyrodniczych, krajobrazowych i historycznych naszej wyjątkowej wsi. Krajobraz Niedamirowa to mozaika lasów, łąk, pól ornych, mokradet, starych sadów, zadrzewień śródpolnych i miedz. W edukacji moglibyśmy pokazać znaczenie tych elementów Zielonej Infrastruktury dla mieszkańców, rolników, turystów.	
Status działania	<ul style="list-style-type: none"> ☐ zrealizowane, kiedy ☐ w realizacji, czas realizacji ☐ zaplanowane na ☒ planowane w nieokreślonej przyszłości 	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	-	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.	-	
Interesariusze/ strony współpracujące	Stowarzyszenie Niedamirów Wioska Cudów, Fundacja Polsko- Czesko-Niemieckiej Współpracy Kulturalnej, Stowarzyszenie Pamięć Karkonoszy (CZ)	

Nr 51	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna KARKONOSKI PARK NARODOWY		
Lokalizacja działania Szklarska Poręba, Piechowice- zielone tereny w obrębie miejscowości, tereny przyskolne		
Nazwa działania, krótki opis “Szkolna ostoja przyrody”- współpraca ze szkołami w wyborze i tworzeniu zaplecza dla prowadzenia lekcji przyrody w terenie		
Typ działania <ul style="list-style-type: none"> ☐ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne ☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny 		
Powiązanie z celem głównym Strategii	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☐ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI 	
Jaki jest cel działania/ korzyść	5. Edukacja b) Zaplecze naukowe i naturalne laboratorium	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Projekt podkreśla znaczenie lokalnych terenów zielonych położonych w obrębie miast, które można wykorzystywać jako zaplecze lekcji przyrody, o różnej tematyce. Ważnym atutem takich miejsc jest bliskość od szkoły, tak aby dotarcie i powrót mogło mieć miejsce w ramach 1 godziny lekcyjnej. Projekt pokazuje, jak dużym potencjałem dla tego typu działań edukacyjnych może być sam teren szkoły. Istnieją badania, które dowodzą, że tworzenie zielonych terenów wokół szkół może wywierać korzystny wpływ na osiągnięcia dzieci w nauce i sprzyjać ich kreatywności.	
Status działania	<ul style="list-style-type: none"> ☐ zrealizowane, kiedy ☐ w realizacji, czas realizacji od 2005r do dziś i planowane w przyszłości ☐ zaplanowane na ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości 	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	Koszty własne KPN i szkół	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.	Program edukacyjny KPN i plany pracy szkół	
Interesariusze/ strony współpracujące	Liga Ochrony Przyrody- Zarząd Okręgu w Jeleniej Górze	

Nr 51	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna NADLEŚNICTWO SZKLARSKA PORĘBA		
Lokalizacja działania Miasto Szklarska Poręba, Lasy Nadleśnictwa		
Nazwa działania, krótki opis Współpraca z gminami, szkołami i innymi instytucjami - akcja sadzenia drzew. Głównym tego działania jest promocja zdrowia fizycznego i psychicznego, aktywności na świeżym powietrzu, edukacji i wypoczynku oraz zachęcenie do postrzegania lasu jako środowiska sprzyjającego zdrowiu.		
Typ działania	☒ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne ☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny	
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☐ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☒ Budowa partnerstwa na rzecz ZI	
Jaki jest cel działania/ korzyść	1. Zdrowie i jakość życia a) Jakość powietrza, ograniczenia hałasu 2. Adaptacja i łagodzenie zmian klimatu	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Efekty tych działań są związane z rolą jaką pełnią pojedyncze drzewa jak i sam las w krajobrazie: - stabilizując podłoże zapobiegają erozji zwłaszcza w terenach górskich, - mają dobroczynny wpływ na zdrowie i kondycję psychiczną człowieka, - stanowią zaplecze do wypoczynku i rekreacji, - pochłaniają dwutlenek węgla i zanieczyszczenia powietrza, - ograniczają hałas i dają cień podczas upalnych dni	
Status działania	☒ zrealizowane, 2019 ☐ w realizacji, czas realizacji ☐ zaplanowane na ☒ planowane w nieokreślonej przyszłości	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	Źródło finansowania: Nadleśnictwo Szklarska Poręba	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.		
Interesariusze/ strony współpracujące	Szkoły, przedszkola oraz lokalna społeczność z Miasta Szklarska Poręba i okolic	

Nr 13, 14, 21,22, 29	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna GMINA KARPACZ		
Lokalizacja działania Część zurbanizowana Gminy Karpacz		
Nazwa działania, krótki opis Rozwój terenów zieleni w Gminie Karpacz poprzez tworzenie i odnowienie terenów zieleni w celu poprawy jakości środowiska. Zadanie obejmuje: <ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie 2 nowych parków na terenie Karpacz • Rewitalizacja 2 istniejących parków na terenie Karpacz • Wykonanie nasadzeń wzdłuż dróg w pasach drogowych • Utworzenie 3 nowych skwerów na terenie Karpacz • Rewitalizację 3 istniejących skwerów na terenie Karpacza 		
Typ działania	☒ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne	☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☒ Kształowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI	
Jaki jest cel działania/ korzyść	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie bioróżnorodności 2. Zapobieganie erozji wietrznej i wodnej na skarpach 3. Działania edukacyjne 4. Zwiększenie powierzchni biologicznie czynnej 5. Wzbogacenie struktury warstwowej zieleni 6. Wprowadzanie nowych form kształtowania zieleni - łąki kwietne 7. Odnowa podlegającego zarastaniu zbiornika wodnego w okolicach ul. Dolnej wraz z uporządkowaniem gospodarki wodami opadowymi w tym rejonie 	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie atrakcyjności przyrodniczej dostępnych terenów zieleni 2. Zwiększenie świadomości nt. roślin 3. Polepszenie jakości powietrza 4. Polepszenie wilgotności powietrza 5. Zmniejszenie „wyspy ciepła” 6. Zmniejszenie ryzyka erozji gleby 7. Polepszenie czystości powietrza 8. Zwiększenie bioróżnorodności (dot. roślin i zwierząt) 	
Status działania	☐ zrealizowane, kiedy ☒ w realizacji, czas realizacji 2017-2020 ☐ zaplanowane na ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	5.500.000,00 zł Finansowanie ze środków pomocowych UE i środki własne	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.		
Interesariusze/ strony współpracujące		

Nr 14, 18, 19, 20, 33, 57	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna BURMISTRZ SZKLARSKIEJ PORĘBY I URZĄD MIEJSKI W SZKLARSKIEJ PORĘBIE		
Lokalizacja działania Obszar gminy Szklarska Poręba		
Nazwa działania, krótki opis 1. Konieczność retencjonowania wody przez inwestorów na podstawie warunków technicznych wydawanych przez miasto. 2. Planowana budowa zbiorników retenc. przy ujęciach wody pitnej wspólnie z Karkonoskim Systemem Wodociągów i Kanalizacji. 3. Przebudowa zadrzewień miejskich w kierunku odkraczania tąg trwałych zadrzewionych w wyniku sukcesji naturalnej, a także usuwanie samosiewów i pozostawianie cenniejszych gatunków na terenach rekreacyjno-wypoczynkowych. 4. Usuwanie drzew zasiedlonych, a także wywrotów i złomów w lasach komunalnych, ciągły monitoring lasów miejskich z uwagi na kłeskę wywrotów i suszę z 2019 r. jak i obecną sytuację hydrologiczną sprzyjającą gradacji szkodników wtórnych w monokulturach świerkowych, zwiększenie 10% powierzchni lasów komunalnych w nowym UPUL na lata 2019-2028. 5. Usuwanie drzew chorych i zasiedlonych w zadrzewieniach miejskich (wymaga zgody konserwatora zabytków, co przez zbyt długie procedury nie przynosi wymiernych korzyści). 6. Podjęcie przez Radę Miejską uchwały o przejęciu obowiązków konserwatora zabytków w stosunku do wydawania decyzji dotyczących usuwania drzew na terenach prywatnych. DWKZ we Wrocławiu nie wyraził zgody na przejęcie przez miasto jego obowiązków. Jednocześnie Burmistrz Szklarskiej Poręby nie ma wpływu na usuwanie zieleni na terenach prywatnych, szczególnie inwestorskich. Zachodzi brak współpracy pomiędzy urzędami. 7. Projekt rewitalizacji Skweru Miejskiego z zielenią towarzyszącą przy Z S O i Mistrzostwa Sportowego. 8. Przeprowadzenie w 2019 r. akcji edukacyjnej "Nie Dokarmiaj śmieciami" połączonej ze sprzątaniami lasów i zadrz. miejskich. 9. Pielęgnacja najcenniejszego pomnika przyrody w Szklarskiej Porębie - Lipy Sądowej przeprowadzona jesienią 2019r. wraz z poprawą warunków siedliskowych i systemu korzeniowego z zastosowaniem szczepionek, mikoryzacji i hydrożelu. 10. Budowa ścieżek rowerowych Single Track inwestycja Miasta Szklarska Poręba na terenach Lasów Państwowych. 11. Pielęgnacja najcenniejszych drzew miejskich poprzez ochronę przed czynnikami związanymi z brakiem wody. 12. Projekty zieleni związane z budżetem obywatelskim np. skatalogowanie najcenniejszych okazów drzew znajdujących się na nieruchomościach prywatnych, wraz z przeprowadzeniem ich pielęgnacji. 13. Budowa siłowni terenowych otoczonych przestrzenią zieloną z nasadzeniami. 14. Utrzymanie naturalnych siedlisk bagiennych w dolinach potoków górskich jako enklaw bioróżnorodności, miejsc występowania rzadkich gatunków roślin jak również w kontekście korytarzy ekologicznych.		
Typ działania	☒ działanie aktywne ☒ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne	☐ monitoring lub/i program badawczy ☒ program edukacyjny ☐ inny
Powiązanie z celem głównym Strategii	X Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastr. w poprawę lok. planowania przestrzennego. X Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. X Poprawa gospodarowania wodą X Budowa partnerstwa na rzecz ZI	
Jaki jest cel działania/ korzyść	1. Zdrowie i jakość życia. 2. Turystyka i rekreacja. 3. Gospodarka gruntami i glebą.	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	- Zwiększenie zasobów wody - Powiększenie terenów zielonej infrastruktury dostępnych dla mieszkańców i turystów z korzyścią dla poprawy zdrowia poprzez spacerowanie i uprawianie sportów - Polepszenie stanu sanitarnego zbiorowisk leśnych - Zwiększenie świad. mieszkańców odn. ogólnie przyjętej ochr. Przyr. i zasobów wodnych - Kształtowanie terenów zielonych poprzez projekty budżetów obywatelskich	
Status działania	X zrealizowane: pkt. 1, pkt. 8- 2019r. pkt. 9- 2019r., pkt. 10 - 2019 r., X w realizacji: pkt. 1, pkt. 3 (od 2018 r. planowo do 2023 r.), pkt. 4 w ciągłej realizacji, pkt. 5 w ciągłej realizacji, pkt. 6 niezrealizowany z powodu czynników zewnętrznych aczkolwiek miasto widzi konieczność zacieśnienia współpracy z konserwatorem zabytków odnośnie terenów zielonych, pkt. 11 w realizacji od 2020 r., pkt. 13 w realizacji od 2019 r. do 2021r., pkt. 14 realizowany w MPZP X zaplanowane na: pkt. 7- rok 2020-2021, pkt. 8 planowane działania coroczne. X planowane w nieokreślonej przyszłości: pkt. 2, pkt. 12	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania		
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.		
Interesariusze/ strony współpracujące	Władze miasta, Społeczność lokalna, Stowarzyszenia, Lasy Państwowe, Karkonoski Park Narodowy	

Nr 15, 47	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna STOWARZYSZENIE "ŚCIEGNY - MOJA WIEŚ"		
Lokalizacja działania : Ściegny		
<p>Nazwa działania, krótki opis: Szkolenie dla mieszkańców wsi Ściegny "Tradycyjne ogrody przyjazne naturze i krajobrazom" - szkolenie ma na celu podniesienie wiedzy mieszkańców w zakresie znaczenia ogrodów oraz sadów dla życia lokalnej społeczności, ich wpływu na florę i faunę otoczenia. Omawiane będą zagrożenia jakie niesie ze sobą rozwój cywilizacji dla pszczoł, motyli i innych owadów. Omówione zostaną sposoby przeciwdziałania wymieraniu owadów poprzez świadome nasadzenia w przydomowych ogrodach.</p> <p>Kolejnym zadaniem praktycznym dla mieszkańców wsi będzie wspólne tworzenie "Mini Ogrodu" przy Szkole Podstawowej w Ściegnach (działka nr 252). Nasadzenia zostaną zaprojektowane i przeprowadzone pod okiem specjalisty. W projekcie chodzi również o edukację w zakresie przygotowania podłoża pod nasadzenia, ściółkowania, .Zastosowane będą sadzonki: kocimiętka, lilie, tawułka, bodziszek, berberysy, hortensje, lawenda, kalina, lilaki Maeyera.</p>		
Typ działania	☒ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne	☐ monitoring lub/i program badawczy ☒ program edukacyjny ☐ inny
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☒ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☒ Budowa partnerstwa na rzecz Zi	
Jaki jest cel działania/ korzyść	3. Zwiększona wydajność zasobów naturalnych a) Poprawa zapylania 4. Edukacja b) Zaplecze naukowe i naturalne laboratorium	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Urozmaicenie terenów zielonych przy szlakach turystycznych. Wzbogacenie intensywności nasadzeń w przydomowych terenach zielonych. Cel główny to edukacja, poprawa estetyki i wizerunku wsi Ściegny, zainspirowanie społeczności lokalnej do świadomego zagospodarowywania przestrzeni prywatnej z poszanowaniem przyrody.	
Status działania	☐ zrealizowane, kiedy ☒ w realizacji, czas realizacji - termin do 31.12.2020 ☐ zaplanowane na ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	Źródło : Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 finansowane z Europejskiego Funduszu na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich - Europa inwestuje w obszary wiejskie Konkursy grantowe ogłaszane przez LGD Partnerstwo Ducha Gór	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.	Konkursy grantowe ogłaszane przez LGD Partnerstwo Ducha Gór	
Interesariusze/ strony współpracujące	Lokalna Grupa Działania Partnerstwo Ducha Gór, Gmina Podgórzyn, mieszkańcy, organizacje pozarządowe	

Nr 23,26	KARTA DZIAŁANIA	
Instytucja odpowiedzialna MIASTO JELENIA GÓRA		
Lokalizacja działania Jelenia Góra - teren miasta		
Nazwa działania, krótki opis Założenie łąk kwietnych i utworzenie zielonych przystanków. Zadanie polegać ma na: 1) założeniu łąk kwietnych - każda o powierzchni ok. 150-200 m ² w ośmiu wybranych lokalizacjach na miejskich terenach zieleni w pasach drogowych i na zieleńcach (prace obejmować mają przygotowanie gleby, wysiew nasion, pielęgnację łąk), 2) utworzeniu 6 zielonych przystanków MZK na bazie istniejących wiat przystankowych (prace obejmować mają ustawienie donic, posadzenie roślin, w tym pnączy, pielęgnację nasadzeń).		
Typ działania	☒ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne	☐ monitoring lub/i program badawczy ☐ program edukacyjny ☐ inny
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastruktury w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. ☒ X Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☐ Budowa partnerstwa na rzecz ZI	
Jaki jest cel działania/ korzyść	Zdrowie i jakość życia. Poprawa warunków zdrowotnych i społecznych. Poprawa jakości gruntów i ich atrakcyjności. 1. Dbłość o wizerunek miasta, kształtowanie struktury sieci ZI w przestrzeniach miejskich - zielone trasy, ścieżki rowerowe, skwery i zieleńce. 2. Większa dbłość o zieleń. Turystyka i rekreacja. Wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru - poprawa stanu zieleni.	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Poprzez utworzenie łąk kwietnych oraz zielonych przystanków powstaną miejsca o korzystnych warunkach bytowania flory i fauny (np. pszczoł), w nieprzyjaznych dotychczas dla organizmów żywych lokalizacjach (w najbardziej zurbanizowanych częściach miasta), co będzie mieć znaczenie dla rozwoju i utrzymania sieci ZI. Realizacja zadania będzie mieć znaczenie społeczne (zdrowotne), ponieważ pojawienie się roślinności w zabudowanym terenie korzystnie wpłynie na mikroklimat tych miejsc oraz ich estetykę. Realizacja zadania stworzy korzystniejszy wizerunek Miasta, jako gospodarza terenu zieleni, pełniącego funkcje przyrodnicze, krajobrazowe i turystyczne.	
Status działania	☐ w realizacji, czas realizacji ☒ X zaplanowane na lata 2021-2022 ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania.	250.000 PLN, dofinansowanie z UE.	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji	Zgodność ze Strategią rozwoju Miasta Jeleniej Góry na lata 2014-2025 (uchwała Nr 574.LXI.2014 Rady Miejskiej Jeleniej Góry z dnia 10.11.2014 r. w sprawie Strategii rozwoju Miasta Jeleniej Góry na lata 2014-2025), cel operacyjny: 3.1.5. Uporządkowanie terenów zielonych w pasie drogowym z uwzględnieniem walorów estetycznych (ukwiecenie).	
Interesariusze/ strony współpracujące	-	

Nr 41,44		KARTA DZIAŁANIA	
Institucja odpowiedzialna DOLNOŚLĄSKI ZESPÓŁ PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH ODDZIAŁ JELENIA GÓRA			
Lokalizacja działania DZPK Oddział Jelenia Góra: - teren siedziby Oddziału i Ośrodka Edukacji Ekologicznej wraz z ogrodem dydaktycznym w Jeleniej Górze - Sobieszowie - teren parków krajobrazowych regionu jeleniogórskiego - Rudawski Park Krajobrazowy i Park Krajobrazowy Doliny Bobru			
Nazwa działania, krótki opis - <u>ogród dydaktyczny DZPK w Jeleniej Górze-Sobieszowie</u> - zielony teren jako baza przyrodnicza i edukacyjna w mieście, służący do praktycznego poznawania różnych zagadnień związanych z ochroną środowiska i przyrody. Funkcjonuje od 2011 roku. Na jego terenie znajdują się stanowiska edukacyjne dotyczące m.in. różnego rodzaju nasadzeń - rośliny ozdobne i użytkowe, zioła, kwiaty, krzewy i drzewa, w tym pomnik przyrody - mitorząg dwuklapowy, espozycja geologiczna, kącik pszczelarski, punkt dokarmiania ptaków, stanowisko segregacji śmieci, oczko wodne oraz liczne tablice tematyczne. Co roku ogród uzupełniany jest nowymi nasadzeniami i infrastrukturą edukacyjną. Na jego terenie prowadzone są zajęcia przyrodnicze, zarówno dla dzieci jak i dorosłych, w formie warsztatów praktycznych umożliwiających uczestnikom zajęć bezpośredni kontakt z przyrodą oraz organizowane są różnego rodzaju akcje i imprezy edukacyjne. Ogród otwarty jest w godzinach pracy DZPK, w tym czasie istnieje także możliwość indywidualnego zwiedzania. Wszystkie działania organizowane w ogrodzie dydaktycznym DZPK są dla uczestników bezpłatne. - <u>teren parków krajobrazowych</u> - obszar parków częściowo pokrywa się z analizowanym obszarem poziomu regionalnego Działania DZPK na terenie parków krajobrazowych realizowane są zgodnie z zapisami planów ochrony i zakazami obowiązującymi na ich obszarze. Przykładami takich działań są m.in.: - składanie wniosków do gmin parkowych odnośnie planów zagospodarowania przestrzennego - opiniowanie dokumentów strategicznych pod kątem ochrony przyrody - ochrona walorów krajobrazowych, wizje i kontrole terenowe, podejmowanie interwencji ... - prowadzenie monitoringu wybranych gatunków flory i fauny oraz siedlisk przyrodniczych - opiniowanie wycinek drzew i wizje terenowe, ochrona zadrzewień śródpolnych i bioróżnorodności - propagowanie na terenach parkowych idei zrównoważ. rozwoju i rozwiązań utrzymujących/zachowujących aktualny stan środ. naturalnego - organizacja akcji informacyjnych i edukacyjnych dot. dbania o przyrodę i jej ochronę oraz podnoszenia świadomości ekologicznej związanej ze środowiskiem, w którym żyjemy jako wspólnego dobra nas wszystkich m.in. akcja „Zakaz wypalanie traw”, akcja sprzątania świata na wybranych terenach parkowych np. Borowego Jaru (sprzątanie rzeki Bóbr i Jeziora Modrego), akcja dot. ochrony pszczół i tworzenia miejsc przyjaznych dla owadów ... - prowadzenie w szerokim zakresie edukacji ekologicznej, w różnej formie i dla różnych odbiorców - tworzenie ścieżek edukac. i miejsc rekreacji w celu poznania ciekawych terenów przyrodn. i bliskiego kontaktu z przyrodą			
Typ działania		☒ działanie aktywne ☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje ☐ promocyjne	☒ monitoring lub/i program badawczy ☒ program edukacyjny ☐ inny
Powiązanie z celem głównym Strategii		X Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastr. y w poprawę lokalnego planowania przestrzennego. X Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą X Budowa partnerstwa na rzecz Zi	
Jaki jest cel działania/ korzyść		Celem działania jest zapewnienie kompleksowej ochrony podległych parków krajobrazowych zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie ochrony przyrody i środowiska, planami ochrony parków oraz zasadami ekorozwoju.	
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę		- zwiększenie świad. ekologicznej społeczności na tematy ochr. środowiska naturalnego, wpływu działań człowieka na przyrodę i oddziaływań różnych procesów oraz zjawisk na otaczające nas śródo. - zwiększenie wymiany informacji i nawiązanie bliższej współpracy różnych podmiotów odpowiedzialnych za tematy ochrony środowiska na danym obszarze administracyjnym - możliwość realizacji wspólnych przedsięwzięć środowiskowych z podziałem na role umożliwiające integrację i budowanie lokalnej tożsamości - dalsze rozwijanie przedsięwzięć dot. infrastruktury edukacyjnej, miejsc rekreacji, aktywnej turystyki - przywracanie miejsc zdegradowanych do miejsc użyteczności publ. z uwzględn. terenów zielonych - utrzymanie i zachowanie obecnych terenów zielonych, miejsc cennych przyrodniczo oraz eksponowanych pod względem walorów krajobrazowych - tworzenie nowych form ochrony przyrody zgodnie z ustawą o ochronie przyrody w Polsce	
Status działania		☐ zrealizowane, kiedy X w realizacji, czas realizacji - działania realiz. przez cały czas funkcjonowania jednostki ☐ zaplanowane na ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości	
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania		PRACE I DZIAŁANIA REALIZOWANE W RAMACH PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ JEDNOSTKI I ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH FINANSUJĄCYCH PRZEDSIĘWZIĘCIA Z ZAKRESU OCHRONY PRZYRODY I ŚRODOWISKA	
Odniesienia do dokumentów programowych instytucji.		PRACE I DZIAŁANIA REALIZOWANE NA PODSTAWIE AKTÓW PRAWNYCH: - USTAWA O OCHRONIE PRZYRODY Z DNIA 16.04.2004 R. (DZ.U. 2020, POZ. 55) - UCHWAŁA SEJMIKU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO NR IV/54/11 Z DNIA 19.01.2011 R. W SPRAWIE ZMIANY UCHWAŁY NR XLIV/733/09 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO Z DNIA 23 WRZEŚNIA 2009 R. W SPRAWIE NADANIA STATUTU DOLNOŚLĄSKIEMU ZESPOŁOWI PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH - UCHWAŁA SEJMIKU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO NR XVI/329/11 Z DNIA 27.10.2011 R. W SPRAWIE USTANOWIENIA PLANU OCHRONY RUDAWSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO (DZ.U.WOJ.DOLN. 2011, NR 250, POZ. 4507) - ROZPORZĄDZENIE WOJ. DOLN. Z DNIA 7.11.2007 R. W SPRAWIE RUDAWSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO (DZ.U.WOJ.DOLN. NR 277, POZ. 3386) - UCHWAŁA SEJMIKU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO NR LX/1083/10 Z DNIA 30.09.2010 R. W SPRAWIE PARKU KRAJOBRAZOWEGO DOLINY BOBRU (DZ.U.WOJ.DOLN. 2010, NR 192, POZ. 2903) - ROZPORZĄDZENIE WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO Z DNIA 23.03.2001 R. W SPRAWIE USTANOWIENIA PLANU OCHRONY PARKU KRAJOBRAZOWEGO DOLINY BOBRU I JEGO OTULINY (DZ.U.WOJ.DOLN. 2002, NR 28, POZ. 278)	
Interesariusze/ strony współpracujące		URZĘDY, JEDNOSTKI I ORGANIZACJE DZIAŁAJĄCE NA TERENIE ADMINISTROWANYM PRZEZ DOLNOŚLĄSKI ZESPÓŁ PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH ODDZIAŁ JELENIA GÓRA	

Nr 46, 51		KARTA DZIAŁANIA	
Institucja odpowiedzialna NADLEŚNICTWO "ŚNIEŻKA" W KOWARACH			
Lokalizacja działania Gmina Kowary, Mystakowice, Jelenia Góra, Janowice Wlk.			
Nazwa działania, krótki opis			
<ol style="list-style-type: none"> 1. W Kowarach w 2018 r. wspólnie przeprowadzono na mocy podpisanego porozumienia ze Stowarzyszeniem "Przyjazna Trójka", z uczniami SP nr 3 projekt pt.: „Wenecja Karkonoszy”. Uczestnicy nie tylko mierzyli i opisywali mosty na Jedlicy w Kowarach, ale również oznaczali rośliny rosnące wzdłuż rzeki (zielne, krzewy, drzewa, inwazyjne), badali czystość wody w rzece i skład chemiczny oraz prowadzili obserwacje zwierząt (bezkęgowców np. owadów i kręgowców) żyjących w środowisku wodnym i związanych z tym środowiskiem. W ramach projektu powstał folder. Wzdłuż rzeki w granicach starówki miasta Kowary umieszczono również piktogramy. 2. W Strużnicy w 2016 r. uroczyście otwarto przyrodniczą ścieżkę dydaktyczną im. hm. Janusza Boissé, pierwszą w Polsce ścieżką górską wyposażoną w elementy Internet of Things (nadajniki radiowe umieszczone na drzewach komunikujące się ze smartfonem turysty) oraz dopełniającą całość - elektroniczną wersję trasy i stanowiska wirtualne dostępne w aplikacji mobilnej. Projekt powstał z inicjatywy harcerzy z Hufca Łódź Polesie. 3. W Kowarach w 2019 r., w ramach Otwartych Dni w Nadleśnictwie "Śnieżka", wspólnie z mieszkańcami, uczniami oraz władzami miasta, posadzono gat. drzew (czereśnia ptasia, klon jawor, lipa drobnolistna) przyjaznych dla owadów zapylających. 4. W 2019 r. Nadleśnictwo „Śnieżka” przeprowadziło po raz pierwszy wspólne akcje sadzenia lasu z samorządowcami powiatu jeleniogórskiego oraz ze służbami mundurowymi w Leśnictwie Karpacz, oddziały w Gm. Mystakowice. 5. W 2018 r. i w 2019 r., w ramach działań edukacyjnych, posadzono drzewa przy placówkach, w których prowadzone są zajęcia z Edukacji Leśnej Społeczeństwa: domy pomocy społecznej, siedziby warsztatów terapii zajęciowej czy domy dziennego pobytu dla seniorów w Jeleniej Górze. 6. W Janowicach Wielkich w 2018 r., w ramach działań edukacyjnych, posadzono drzewa przy Domu Pomocy Społecznej, w którym prowadzone są zajęcia z edukacji leśnej społeczeństwa. 7. W 2018 r. wspólnie z uczniami Technikum Leśnego w Jeleniej Górze posadzono sadzonki jodły pospolitej i buka, na terenie lasów miejskich w Jeleniej Górze zniszczonych działaniem silnych wiatrów i pożarem. 8. Nadleśnictwo czynnie bierze udział w akcji „Czysta rzeka” i wraz z podopiecznymi z Chrześcijańskiego Ośrodka dla Osób Uzależnionych Nowa Nadzieja w Janowicach Wielkich corocznie zbierane są śmieci z brzegów i koryta rzeki Bóbr. 9. W 2019 r., w ramach ogólnopolskiej akcji #sadzIMY Nadl. nieodpłatnie wydało mieszkańcom Kowar i okolicznych miejscowości sadzonki drzew gatunków liściastych i iglastych. W 2020 r. planowana jest kontynuacja ogólnopolskiej akcji #sadzIMY. Nadl. czynnie bierze udział w różnego rodzaju akcjach, np. zbierania śmieci lub lokalnych festynach, podczas których przekazywane są uczestnikom sadzonki z Leśnej Szkołki Kontenerowej Kostrzyca z inform. o znaczeniu lasów dla środ. przyr. i człowieka. W 2019 r., w ramach ogólnopolskiej akcji #sadzIMY Nadleśnictwo nieodpłatnie wydało mieszkańcom Kowar i okolicznych miejscowości sadzonki drzew gatunków liściastych i iglastych. Podczas zajęć edukac. prowadzonych w Leśnej Szkółce Kontenerowej Kostrzyca połączonych z warszt. szkolkarskimi ich uczestnicy samodzielnie sadzą do doniczek wyhodowane sadz., które nast. wysadzają w przydomowych ogrodach, na działkach itp. 			
Typ działania		☒ działanie aktywne	☐ monitoring lub/i program badawczy
		☐ regulacje np. uchwały, plany, koncepcje	☒ program edukacyjny
		☒ promocyjne	☐ inny
Powiązanie z celem głównym Strategii	☐ Wdrożenie idei zielonej i błękitnej infrastr. w poprawę lok. planowania przestrzennego. ☐ Kształtowanie łączności ekologicznej i poprawa stanu różnorodności biologicznej. ☐ Poprawa gospodarowania wodą ☒ Budowa partnerstwa na rzecz Zi		
Jaki jest cel działania/ korzyść	Konieczność ochrony terenów zielonych w miastach oraz zwiększanie ich powierzchni; usuwanie skutków nieodpowiedzialnej działalności ludzi; zwrócenie uwagi na pogłębiający się deficyt wody i zmiany stosunków wodnych w glebie; zwrócenie uwagi na zagrożenia w środowisku naturalnym wynikające z działalności człowieka, zwrócenie uwagi na konieczność ochrony przyrody w całości i we fragmentach, uwrażliwienie na piękno przyrody. Zwiększenie świadomości mieszkańców dotyczącej jakości przestrzeni publicznej i możliwości wspólnego kształt. jej z korzyścią dla przyr. i człowieka.		
Opis spodziewanych wyników mających wpływ na Zieloną Infrastrukturę	Pogłębienie ekologicznej świadomości społeczeństwa. Zwiększenie powierzchni terenów zielonych poprzez nasadzenia w ramach akcji edukacyjnych.		
Status działania	☒ zrealizowane, kiedy 2018, 2019 ☐ w realizacji, czas realizacji ☒ zaplanowane na VI, IX-X 2020 ☐ planowane w nieokreślonej przyszłości		
Przybliżone koszty realizacji i źródło finansowania	Dot. Pkt. 9: w 2020 r. Koszt przeprowadzenia akcji 15,000 zł., źródło finansowania: środki własne Lasów Państwowych		
Odniesienia do dok. programowych instytucji.	Program Edukacji Leśnej Nadleśnictwa „Śnieżka“		
Interesariusze/ strony współpracujące	Starostwo Jeleniogórskie i poszczególne Gminy, Straż Miejska w Jeleniej Górze, Ochotnicza Straż Pożarna w Gminach, Służby Mundurowe, lokalne Stowarzyszenia		